

ΤΕΥΧΟΣ 32.

ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ, ΤΗ 1 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1873.

ΕΤΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΜΑΚ ΜΑΩΝ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ.

ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΝ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ¹.

Π'.

Ἡ κατὰ τὸ ἔτος 1688 ἐκραγεῖσα ἐν Ἀγγλίᾳ πολιτικὴ ἐπανάστασις ἐπὶ νηγεῖα πρὸ πάντων τὴν ὑπεροχὴν τῶν βουλῶν, ἢ τοῦ ἔθνους, πρὸς βλάβην τοῦ βασιλικοῦ ἀξιώματος, ὅπερ ἐπὶ τῶν Στουαρτῶν ἐσπετερίσατο πᾶσαν ἀρχὴν καὶ δύναμιν, ἐνασμενίζον τῷ θεῷ τῆς βασιλείας δικαιοματι. Ἐν ᾧ δὲ ἡ μὲν Γαλλία, ἡ Αὐστρία καὶ ἡ Ἰσπανία, χωρὰ καθολικαί, διωκοῦντο κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην θεοκρατικῶς καὶ τυραννικῶς· ἐν ᾧ οἱ μὲν βασιλεῖς τῶν χωρῶν τούτων ἐνόμιζον ἑαυτοὺς ἡμιθέους καὶ ἀπῆλθον ἵνα οἱ λαοὶ προσφέρωνται πρὸς αὐτοὺς ὡς πρὸς ὄντα ὑπεράνθρωπα, ἢ δὲ πολιτικὴ ἐλευθερία ἐνομιζέτο ἱεροσυλία καὶ ἀνταρσία· ἐν ᾧ, λέγομεν, οἱ ἡγεμόνες ἐπέσβευσαν δόγματα ὅμοια πρὸς τὸν ἐναγκῆς δημοσιευθέντα παπικῶν Syllabus, μόνον οἱ Ἄγγλοι κατάρθωσαν, τούναντιον τῶν λοιπῶν λαῶν τῆς Εὐρώπης, νὰ ἀπογυμνώσωσι τότε τὴν βασιλείαν τῶν θεοκρατικῶν καὶ τυραννικῶν αὐτῆς ἀξιώσεων ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.

Καὶ ἐπὶ μὲν τῶν βασιλείων τοῦ οἴκου τοῦ Ἀνοβέρου, οἵτινες, ξένοι ὄντες, καὶ μὴ ἐνοσοῦντες μὴδὲ λαλοῦντες τὴν γλῶσσαν τῶν ὑπηκόων αὐτῶν, εἶχον χρεῖαν τῆς συνδρομῆς τῶν μάλιστα ἰσχυρότων μελῶν τοῦ κοινοβουλίου, ἢ βασιλεία διετέλεσε ὑπέκλυσσα φυσικῶ τῷ τρόπῳ τῆ ὑπεροχῆ τῶν βουλῶν. Ἄλλ' ὅμως ἡ ῥοπή τοῦ ἀγγλικῶ ἔθνους καθόλου πρὸς τὴν πορείαν τῶν δημοσίων πραγμάτων ἦτο ἔτι μικρὰ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην. Ἐπειδὴ ἡ μὲν ἀριστοκρατία ἴσχυεν ἔτι διαφερόντως, ἢ δὲ βουλή τῶν λόρδων ἐδέσποζε τῆς βουλῆς τῶν κοινοτήτων μέχρι τοῦ 1832 ἔτους, ἦτοι μέχρι τῆς κοινοβουλευτικῆς μεταρρυθμίσεως, καθ' ἣν μέγα μέρος τῆς δυνάμεως τῶν λόρδων μετέστη εἰς τοὺς κατοίκους τῶν πόλεων, ὅσαι κατέστησαν ἀξιολογώταται, διὰ τὸν αὐξοῦντα πληθυσμὸν τῶν κατοίκων, τὴν ἀδιαλείπτως ἐπιδίδουσαν αὐτῶν βιομηχανίαν, καὶ τοῦ ἐκ ταύτης πηγάζοντος πλούτου. Ἐκτοτε ἤρξατο ἡ

ὑπεροχὴ τῶν δημοσίων ἀντιπροσωπευμένων ὑπὸ τῆς βουλῆς τῶν κοινοτήτων.

Ἄλλ' ἡ βασιλεία, ἣτις οὕτως ἠλατῶθη ὑπὸ τὴν ἐπιβροχὴν ποικίλων τυχαίων περιστάσεων ἐπὶ τῶν δύο πρώτων Γεωργίων καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ Γουλλιέλμου τῆς Ὁραγγίας, κατέστη πάλιν πρὸς ὄραν ἰσχυροτάτη ἐπὶ Γεωργίου τοῦ τρίτου, ἐφ' ὅσον ὁ ἡγεμὼν οὕτως ἐσωφρόνει, διετέλεσε δὲ ἐξασθενοῦσα ἀπὸ τῆς εἰρήνης τοῦ 1815 ἔτους. Ἀλλὰ, ἐν ᾧ μέχρι τῆς κοινοβουλευτικῆς μεταβολῆς τοῦ 1832 ἔτους ἴσχυεν (ὡς εὐθὺς μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1688 ἔτους) ἡ ἀριστοκρατία, ἣδη ἡ βουλή τῶν κοινοτήτων ἢ τοῦ λαοῦ ὑπερισχύει πᾶσιν τῶν λοιπῶν ἀρχῶν· ἐπειδὴ ἡ βουλή αὕτη, ἐκλεγομένη ὑπὸ τοῦ λαοῦ, διατελεῖ παντοδύναμος, μέχρις οὗ ὁ πρωθυπουργὸς δυνάσας ἀναγκάσει αὐτὴν ἵν' ἀνανοῦθῃ καὶ ἐπιβροχῆσθῇ ὑπὸ τῶν ἐκλογῶν, οἵτινες εἶναι ὄργανα τῆς κοινῆς γνώμης. Ἡ κοινὴ ἄρα γνώμη ἢ τὸ ἔθνος εἶναι ὁ ἀληθὴς ἡγεμὼν, διότι διὰ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἀντιπροσώπων τῆς βουλῆς τῶν κοινοτήτων δεικνύει τίνες οἱ πολῖται, ἢ οἱ βουλευταί, εἰς οὓς πρέπει νὰ ἀνατεθῇ ἡ ἐξουσία, καὶ τίνες αἱ χρεῖαι τοῦ τόπου.

Θ'.

Ἀλλὰ τὸ ἀγγλικὸν σύνταγμα διαφέρει τῶν λοιπῶν συνταγμάτων τῆς Εὐρώπης καὶ κατὰ τοῦτο, ὅτι δηλαδὴ ἔχει μίαν βουλήν κληρονομικὴν, ὀνομαζομένην βουλήν τῶν πατρικίων ἢ λόρδων. Ἡ ἀναγνώρισις αὕτη τῆς κληρονομικῆς ἐξουσίας εἶναι ἀληθὴς ἀντίφασις πρὸς τοὺς νόμους τῆς ἀστυκῆς καὶ πολιτικῆς ἰσότητος. Ἀλλὰ τῆς φιλοπατρίας ἕνεκα καὶ φρονήσεως τῶν μελῶν τῆς ἀριστοκρατίας καὶ τῆς ἐμπροσθεν καὶ μετρίως τῆς ἀρχῆς ταύτης ἐφαρμογῆς, τὸ προνόμιον τοῦτο, ὅπερ κατὰ τὸ φανερόν προσβάλλει τὸ κοινὸν δίκαιον, ἀσκειῖται οὕτω μετρίως, ὥστε ἡ ἐκ τούτου γινόμενη τῆ ἰσότητι πληρῆ δὲν προβαίνει πέραν τῆς ἐπιδημιδίας. Ἡ δὲ ἀρχὴ αὕτη τῆς κληρονομικῆς ἐξουσίας, ἀντὶ νὰ ἀποβαίνῃ μονοπώλιον

μῆξ τινος φυλῆς, φυλάττει τούναντιον τὸ ἔθνος ἐκ πολλῶν καταχρήσεων καὶ ἀταξιῶν, μάλιστα δὲ ἐκ τῆς ὑπεροχῆς τῶν νεοπλοῦτων.

Ἡ ἀγγλικὴ ἀριστοκρατία διαφέρει τῶν λοιπῶν ἀριστοκρατιῶν τῆς Εὐρώπης καὶ κατὰ τοῦτο ὅτι δὲν εἶναι ἐξαιρετικὴ. Οἱ Ἄγγλοι εὐπατρίδαι δὲν ἔχουσιν ἴδια δικαιώματα, καὶ δὲν εἶναι ἀπληλαγμένοι καθήκοντων τινῶν· ἐπειδὴ τὰ καθήκοντα καὶ τὰ δίκαια εἶναι κοινὰ πᾶσι τοῖς Ἄγγλοις ἀνεξαιρέτως. Ἐν τῇ βουλῇ τῶν λόρδων οἱ νέοι βουλευταί, καὶ τυχῶσι ὄντες υἱοὶ ἀγενῶν χειρωνάκτων ἢ γεωργῶν, ἔχουσι τὰ αὐτὰ τοῖς λόρδοις καὶ εὐγενέσι πονομίαι. Πρὸς δὲ τούτοις οἱ ἀπόγονοι εὐγενεῶς τινος οἴκου, ἂν μὴ ὦσι πρωτότοκοι, δὲν διαφυλάττουσιν οὐδὲν ὄνομα, οὐδένα τίτλον διακρίνοντα αὐτοὺς τῶν ἄλλων πολιτῶν (οἷα τὸ de τῶν Γάλλων, τὸ von τῶν Γερμανῶν, τὸ van τῶν Ὁλλανδῶν.) Ἄλλ' οὐδὲ τοῖς υἱοῖς τῶν μελῶν τῆς βουλῆς τῶν λόρδων ἐπιτρέπεται νὰ προσλάβωσιν οἰονδήποτε εὐγενεῖας τίτλον. Κατὰ τινὰ καθιερωθεῖσαν συνθήκην μόνον οἱ υἱοὶ τῆς πρώτης γενεᾶς δύνανται νὰ πράξωσι τοῦτο, μόνον ὅταν τὸ ἀξίωμα τοῦ πατρὸς ἦναι μέγα. Ἄλλως κατὰ τὴν δευτέραν γενεάν πάντες οἱ ἀπόγονοι τῶν λόρδων καὶ τῶν εὐγενῶν εἰσέρχονται εἰς τὸν βῆθον τοῦ λαοῦ. Ὁ υἱὸς τοῦ δουκὸς τοῦ Νορθφώλκ, ἢ τοῦ Βεδφώρδ ἢ τοῦ Δεσπονί, ἐὰν μὴ ἦναι πρωτότοκος ἢ υἱὸς πρωτοτόκου, ὀνομαζέται ἀπλῶς Κύριος Χοβάρδ, Κύριος Ροῦσσελ ἢ Κύριος Κάβενδισχ. Ἄλλ' ἄλλως ἔχουσι τὰ πράγματα ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἐν Γαλλίᾳ, ὅπου ἡ ἀριστοκρατία καταργηθῆ δις, ὅπου ὁ τίτλος τοῦ πρίγκηπος, τοῦ δουκὸς, τοῦ κόμητος ἢ τοῦ βαρόνου δὲν ἔχει οὐδεμίαν πολιτικὴν σημασίαν, οὐδὲ περιποιεῖ οὐδενὶ ἐξουσίαν τοῦ συνδρεῦεν ἐν μηδεμίᾳ πολιτικῇ συνελεύσει, ὅπου ἡ γεροσύνη σύγκριται, ὅταν ὑπάρχη, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐξ ἀνθρώπων ἀγενῶν (roturier)· ἀπολείπεται δὲ τοῖς ἀληθῶς εὐγενέσι τίτλος τις ἢ ἐπώνυμον, ὅπερ καταλέγει αὐτοὺς εἰς ἰδίαν προνομιοῦχόν τινα φυλὴν. Οὕτω λ. γ., ἐὰν δούξ τις γεννήσῃ πέντε ἢ ἐξ ἄρρενα τέκνα,

ταῦτα δὲ γεννήσωσιν ἰσάριθμα ἄρρενα τέκνα βλέπομεν μετὰ τινὰς γενεὰς ἑκατοντάδας, καὶ ἴσως χιλιάδας ἀνθρώπων φερόντων τὸ αὐτὸ ὄνομα, πλὴν ὅτι οἱ μὲν αὐτῶν ὀνομαζόνται μαρκίσοι, οἱ δὲ κόμητες, οἱ δὲ βαρόνοι καὶ ἄλλοι ἄλλως, μέχρι τῶν ἀτυχεστέρων, οἵτινες φέρουσι τοὐλάχιστον τὸ de. Ἀλλὰ χάρις τούτου καθιερώθη ἤδη ἐν Γαλλίᾳ ἡ συνήθεια, καθ' ἣν ζῶντος ἔτι τοῦ πατρὸς ὁ υἱὸς φέρει τὸ αὐτὸ τῷ πατρὶ ὄνομα.

Ἄλλ' ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ βουλή τῶν λόρδων, ἣτις τὸ πάλαι εἶχε μεγάλην δύναμιν, ἣτις ἐξέλεγεν ἐμμέσως μέγα μέρος τῆς βουλῆς τῶν κοινοτήτων, δὲν εἶναι ἐν τῷ παρόντι ἄλλο ἢ δευτερεύουσα τις δύναμις. Κατὰ τὴν ἐν ἔτει 1862 γενομένην ἐν Ἀγγλίᾳ παγκόσμιον ἔκθεσιν δούξ τις, μέλος τῆς βουλῆς τῶν πατρικίων, ἐζητήσατο ἵνα μὴ διέρχωνται αἱ ἄμαξα διὰ τοῦ παροχθίου τοῦ Ταμίσεως, ἔχοντος πλάτος ἑκατὸν περίπου ποδῶν, καὶ κειμένου ἐμπροσθεν τῆς μεταξὺ τοῦ Κοινοβουλίου καὶ τοῦ Οὐδεσμίστερ μεγάρου αὐτοῦ. Τὸ συμβούλιον τῆς βουλῆς τῶν κοινοτήτων, ὅτινι ἀνετέθη ἡ ἐξέτασις τοῦ ζητήματος τούτου, ἐπολιτεύθη ἀσθενῶς καὶ ἀπεφάνετο ὑπὲρ τοῦ λόρδου, ὅτινι ὁ πρῶτος ὑπουργὸς Πάλμπεστον ὠμοφρόνει. Ἄλλ' ὁ λαὸς τοῦ Λονδίνου, μαθὼν τί ἐτεκταίνετο ἐν τῷ κοινοβουλίῳ, ἐξεβρόχαστο σφοδρῶς τὴν ὀργὴν αὐτοῦ. Ὁ τύπος, μάλιστα δὲ ὁ Χρόνος, ἐξανέστη δριμύς καὶ ἀπειλητικὸς κατὰ τῶν εὐπατριδῶν· ὁ δὲ Punch ἐδημοσίευσεν δριμυτάτας καὶ δηκτικωτάτας γελοιογραφίας. Τότε τὸ ἐτοιμαζόμενον ἐκεῖνο ψήφισμα ἠκυρώθη διὰ μεγάλης πλειονοψηφίας.

I'.

Διαφέρει δὲ τῶν ἄλλων ἡ ἀγγλικὴ ἀριστοκρατία καὶ κατὰ τοῦτο, ὅτι οὐδέποτε αὐτὴ ἀνθίσταται ἐπιμόνως πρὸς οὐδεμίαν ὠφέλιμον ριζικὴν μεταρρυθμίσειν, καὶ αὕτη ἀπάθῃ πρὸς τὰ συμφέροντα αὐτῆς. Οὕτω λ. γ. ἐν ἔτει 1832, προκειμένης τῆς πρώτης ἐκλογικῆς μεταρρυθμίσεως, δι' ἧς ἐμελλε νὰ ἐλαττωθῇ μεγάλως ἡ πρὸς τὴν ἐκλογὴν τῶν μελῶν τῆς βουλῆς τῶν κοινοτήτων ἰσχύς τῆς βουλῆς τῶν λόρδων, ἢ βουλή αὕτη ἐψηφίσαστο ἄκουσα· μὲν ἄλλ' ἡσυχῶς τὴν ἰδίαν καταδίκεν. Ἐξ

οὐ καταφαίνεται ὅτι οἱ Ἄγγλοι εὐπατρίδαι θυσιάζουσι προθύμως τὰ ἴδια συμφέροντα ὑπὲρ τῶν δημοσίων, καὶ εἰδείξαν πάντοτε ὅτι ἀπέχουσι ἐν καὶ τὸ αὐτὸ μετὰ τοῦ λοιποῦ ἔθνους σῶμα. Καὶ κατὰ τοῦτο ἡ ἀριστοκρατία τῶν λοιπῶν χωρῶν τῆς Εὐρώπης ἐφάνη αἰετοπεστέρα τῆς ἀγγλικῆς. Μάλιστα δὲ ἡ γαλλικὴ οὐδέποτε ἠθέλησε νὰ ἀποδεχθῇ τὴν μεταξὺ τῶν εὐγενῶν καὶ τῶν δημοσίων ἰσότητα, καὶ ὑπέκυψεν ἕνεκα τῆς ἀπονενομένης ἰσχυρογνωμοσύνης, μετ' ἧς ἐπειράθη ἵνα χωρίσῃ τὴν ἑαυτῆς τύχην καὶ τὰ δίκαια ἀπὸ τοῦ δήμου, καὶ ἀποτελέσῃ φυλὴν κεχωρισμένην τοῦ λοιποῦ ἔθνους, ὅπερ ἐπὶ τέλους ἀπεκήρυξεν ἑαυτὸ παντοδύναμον διὰ τοῦ Sieyes, εἰπόντος τὸ « Le tiers état doit être tout. »

Ἄλλ' ὅμως τοιοῦτος εἶναι ὁ πρὸς τὴν ἰσότητα ἔρος τῶν Ἄγγλων ὥστε τὸ προνόμιον τοῦτο, καθ' ὃ ἀνθρωποὶ τινες εἶναι περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτην δὲ δισχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἀόρατος τις δύναμις περιορίζει καθ' ἐκάστην τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κληρονομικοῦ τούτου προνομίου, ὅτι ὁ θάνατος περιβεβλημένοι τὴν νομοθετικὴν δύναμιν κατὰ κληρονομικὸν δίκαιον, ὀλίγους καὶ ἀσθενεῖς ἔχει θιασώτας καὶ συνηγῆρους ἐν Ἀγγλίᾳ. Μάτη

έθνων, καθόσον αυτή πορεύεται καλὴν ἢ κακὴν ὁδὸν, ἤτοι καθόσον οἱ χαρακτῆρες τῶν πολιτῶν εἶναι ἢ μὴ εἶναι τίμοι, καθόσον τὰ πνεύματα εἶναι πεπαιδευμένα ἢ ἀπαιδευτά. Ἐν οἴσθησιν συνταγματικῶν ἔθνευ, ἐὰν ἡ κοινὴ γνώμη ἦναι ἀμφιφρόνης καὶ μαλακῆ, ἢ κυβερνήσεις διαιτελεῖ ταλαντευομένη, ἀμφιβάλλουσα καὶ ῥιπταζομένη τῆδε κἀκεῖσε. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πᾶς φιλόδοξος καὶ ἐπιχειρηματίας βασιλεὺς εὐκολώτατα δύναται νὰ ἀν-

ταλλάξῃ τὴν ἰδίαν ἀρχὴν ἀντὶ τῆς τῶν βουλῶν. Ἐὰν δὲ ὑποθῶμεν ὅτι τὸ ἔθνος εἶναι δειλὸν καὶ διεφθαρμένον, ἢ κυβερνήσεις, μὴ ἐπιτηρουμένη αὐστηρῶς, ἀφαρπάζεται ὑπὸ τοῦ βέβητος τῆς γενικῆς διαφθορᾶς· οἱ δὲ ῥαδιουργοὶ πίπτουσι τότε ὡς γῦπες ἐπὶ τοῦ πτώματος τῆς κυβερνήσεως, καὶ οἱ Τιβέριοι ὑπερισχύουσιν τὸ τελευταῖον. Ἐὰν δὲ ὑποθῶμεν τὸ ἔθνος πεφωτισμένον, ἀγρυπνον καὶ τολμηρὸν, οἱ ὑπουργοὶ ὀφείλουσι νὰ βαδίζωσι τὴν

εὐθεῖαν· ἄλλως τὸ ὑπουργεῖον ἀνατρέπεται ἄνευ οὐδεμιᾶς κλονήσεως ἢ ἐπαναστάσεως· νικᾷ δὲ τὸ τελευταῖον ὁ νόμος καὶ ἡ ἐλευθερία, ἤτοι τὸ ἔθνος. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἀνάγκη ἵνα ἡ κοινὴ γνώμη κατέχῃ μεγάλας ἀρετάς, ἤτοι τὰ φῶτα, τὴν φιλοπατρίαν καὶ τὴν ἐπιμονὴν, ὧν ἄνευ τὸ συνταγματικὸν πολίτευμα δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ προσηκόντως.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

[Διγενῆς Ἀκρίτης. — Βυζαντινὴ ἐποποιία, ἐκδοθεῖσα ὑπὸ τῶν ΚΚ. Σάβα καὶ Λεγράνδ.]

Ἐν τῇ μακρᾷ εἰσαγωγῇ τῆς πρὸ μικροῦ ὑπὸ Σάβα καὶ Λεγράνδ ἐκδοθείσης βυζαντινῆς ἐποποιίας « Διγενῆς Ἀκρίτης » περιέχονται πολλὰ καὶ καλὰ περὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. « Ἀπὸ δέκα ἐτῶν (λέγει ὁ Κ. Λεγράνδ) σπουδαιότατη ἐδόθη ῥοπή εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐθνικῆς φιλολογίας τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων. Τὸ ἀξιόλογον τοῦτο σύμπτωμα εἶναι τοσοῦτον μᾶλλον σημαντικὸν ὅσον ἐν τοῖς πρότερον χρόνοις ὁ διανοητικὸς βίος δὲν ὑπερέβαινε τὰ στενὰ ὅρια τῶν Ἀθηνῶν, νῦν δὲ ἐκτείνεται καθ' ἅπασαν τὴν ἑλληνικὴν ἀνατολήν. Ἐκ τῶν κυριωτάτων μοχλῶν τῆς προόδου ταύτης εἶναι ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος, ὁ πρὸ ἐτῶν ἰδρυμένος καὶ ἀριθμῶν ἐν τοῖς ἑταίροις αὐτοῦ διαπρεπεστάτους λογίους. Ἡ ἥρεμος αὕτη ἀνάπτυξις τοῦ ἑλληνισμοῦ ἐπιδικαίει ὅσην μέρη εἰρηνικὰς κατακτῆσεις. Ὁρμαῖαι δὲ ἐκ δύο κέντρων, τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὧν ἡ μὲν ἐκπροσωπεῖ τὸν ἀρχαῖον, ἡ δὲ τὸν μεσαιωνικὸν ἑλλη-

νισμόν. Ἡ ἴδρυσις τῶν δύο τούτων πνευματικῶν κέντρων ἐγένετο παραίτιος μεγίστων ὠφελιμάτων εἰς τὸν ἑλληνισμόν, διότι παρήχθη ἐντεῦθεν μία τις εὐγενὴς ἀμιλλα μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Κωνσταντινουπόλεως. Ὁ ἐλεύθερος καὶ ὁ ὑπόδουλος Ἑλληὴν ἀγωνίζονται μετὰ τοῦ αὐτοῦ ζήλου ἐν τῇ ἐνδοξῇ καὶ πατριωτικῇ ταύτῃ παλαίστρᾳ. Ἀλλ' ἡ φιλολογικὴ αὕτη ἀναγέννησις δὲν περιορίζεται εἰς τὰς δύο μόνον προημνησθεῖσας πόλεις· οἱ Ἑλληνες οὐδένως παραμελοῦσιν ὅπως διασπείρωσι τὴν παιδείαν εἰς πάσας τὰς ἐπαρχίας. Ἐν τῇ κυρίως Ἑλλάδι καθ' ἑκάστην σχεδὸν ἰδρύνονται σύλλογοι καὶ ἐφημερίδες· ἐν ταῖς ἑλληνικαῖς ἐπαρχίαις τῆς Τουρκίας ἐπ' ἴσης ἰδρύνονται πολυάριθμα σχολεῖα, εἰς ἃ φοιτοῦσιν ἐπιμελῶς οἱ δυστυχεῖς κάτοικοι, οἵτινες ἀπὸ τῆς πτώσεως τοῦ Βυζαντίου ὑπῆρχον ἑσπερημένοι τοιοῦτων ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων. Οἱ Ἑλληνες πρέπει νὰ ὁμολογήσῃ χάριτας πρὸς τὴν τουρκικὴν κυβέρνησιν δι' ἣν ἐπιδίδνυται εὐμενῆ ἀνοχὴν. Ἀς ἐπιδιώ-

ξωσι λοιπὸν οἱ Ἑλληνες τὴν ἀναίμακτον ταύτην κατάκτησιν, ἥτις εἶναι μυριάκις πολυτιμότερα καὶ μονιμωτέρα τῶν ἐμφυλίων ταραχῶν καὶ τῶν ἀνωφελῶν θυσιῶν. Οἱ Ἑλληνες εἶναι λαὸς προνομιούχος· οὔτε πυροβόλων, οὔτε πλοίων θωρηκτῶν χρῆζονται ὅπως ἐπιτελέσωσι τὸ μέγα ἔργον, εἰς ὃ φαίνονται προωρισμένοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. Ἐχουσι ὑπὲρ αὐτῶν ἐγγύησιν ἀσφαλεστάτην, παράδοσιν μοναδικὴν ἐν τῷ κόσμῳ, ἣτοι τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν γλῶσσάν των, γλῶσσαν ἀξιοθαύμαστον, ἐπιζήσαν εἰς φρικωδεστάτας καταστροφὰς καὶ ἀπὸ τριγυλίων ἐτῶν ἀποτελοῦσαν τὸ ἐντελέστατον ὄργανον τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας. Ἀφ' οὗ ἡ ἑλληνικὴ ἐθνότης ἠδυνήθη νὰ διατηρηθῇ ἐπὶ πεντεκαίδεκα αἰῶνας ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κατακλυσμοῦ φροβερωτάτων ἐπιδρομῶν, καθ' ἃς κατεστράφησαν τόσοι ἄλλοι μεγάλωνμοι λαοὶ, εἰκότως οἱ Ἑλληνες πρέπει νὰ ἐλπίζωσιν ὅτι τὸ μέλλον αὐτῶν ἔσται λαμπρότατον. »

Η ΓΕΩΡΓΙΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ.

Ἀπὸ πολλοῦ ἡ Α. Μ. ὁ βασιλεὺς ἡμῶν σπουδαῖον μέλημα εἶχε, καθὰ γινώσκουμεν, τὴν ἐπίδοσιν τῆς γεωργίας ἐν Ἑλλάδι. Γινώσκων ὅτι ἡ γεωργία εἶναι ἡ ψυχὴ, καὶ ὁ πρῶτος ὅρος τῆς ὑπάρξεως παντὸς ἔθνους, πολλάκις ἐβλήθη, καὶ τὴν ὀλίβιν του ἐξέφρασαν εἰς τοὺς κατὰ κερὸν ὑπουργοὺς, ἐπὶ τῇ καχεξίᾳ καὶ ὀσινεῖ ὀπισθοδρομίᾳ τοῦ κλάδου τούτου τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς. Ὅτι ἡ γεωργία δὲν συμπροδεύει παρ' ἡμῖν παραλλήλως μετὰ τῶν λοιπῶν πόρων τῆς χώρας, μᾶλλον δὲ ὅτι ὀπισθοδρομεῖ, εἶναι τοῖς πᾶσι γνωστὸν, ἐσχάτως δὲ καὶ ἐπιστήμως βεβαιωμένον ἐκ τῶν καταστατικῶν πινάκων καὶ ἐκθέσεων τοῦ τελωνιακοῦ τμήματος, ἣτοι ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς ξένων σιτηρῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἡ εἰσαγωγὴ αὕτη, ἐν ᾗ πρὸ δεκαπενταετίας μόλις ἐφάνεν εἰς

10,000,000 δρ. κατὰ τὰ τελευταῖα τρία ἔτη ὑπερέβη τὰ 25,000,000 δρ., ἤγον πληρόνομον ἐτησίως τοῖς ξένοις διὰ τὴν πρώτην τροφὴν ἡμῶν σχεδὸν πλέον ἢ ὅσα καρπούμεθα ἐκ τοῦ κυριωτέρου προϊόντος τῆς χώρας, τῆς σταφίδος· ἐν ᾗ ἡ Ἑλλάς κέχρηται σιτοφόρου γαίας, οὐχ' ἰσχυρῶς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἀμύπουλον ν' ἀποστελλῶσι καὶ ἀναλλάξωσιν ἀντὶ ἑτέρου πλούτου. Ἡ στασιμότης καὶ καχεξία αὕτη τῆς γεωργίας ἀναμιθῶδως ὀφείλεται εἰς τὸ ἐπικρατοῦν φορολογικὸν σύστημα, ὅπερ οἱ φιλοπάτριδες πολιτικοὶ ἡμῶν, εἴτε βουλευταὶ εἴτε κυβερνήται, οὐδέποτε ἐφρόντισαν νὰ μεταβάλλωσιν, ἢ τοῦλάχιστον νὰ βελτιώσωσιν· ἀλλὰ καταγίνονται εἰς ἀποχωρήσεις καὶ ἀπαρτίας καὶ συνδυασμοὺς καὶ παντοῖα μηχανήματα καὶ στρατηγήματα πρὸς ἐκπόρθησιν ἢ διατήρησιν τῆς ἀρχῆς, καὶ μόνον τῆς ἀρχῆς.

Τὴν τοιαύτην κατάστασιν τῆς γεωργίας γνω-

ρίζων, ὡς εἶπομεν, καὶ ὀλιθόμορος ἡ Α. Μ. ὁ βασιλεὺς, ἐσχάτως δὲ ἐκ τινῶν ἐκθέσεων τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐτι ὀλιθεωτέραν αὐτὴν μαθὼν, ὡς τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ξένων σιτηρῶν ὑπερέβασε τὰ 25,000,000 δρ. κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη, σφοδρὰ ἐνετέλειτο, ὡς ἠκούσαμεν, εἰς τὴν σημερινὴν κυβέρνησιν νὰ σεφθῇ ταχέως περὶ τῆς γεωργίας. Τὴν βασιλικὴν ταύτην ἐντολήν ἐκτέλων ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, προτίθεται, ὡς πληροφωροῦμεθα, νὰ προτείνῃ εἰς τὴν βουλὴν ἐπὶ τοῦ παρόντος μίαν ἐλάττωσιν τοῦ ἐγγείου φόρου, μέχρις ὀριστικῆς μεταβολῆς ἢ βελτιώσεως τοῦ φορολογικοῦ ἡμῶν συστήματος. Καταγίνονται δὲ μελετῶν καὶ συσχεπτόμενος μετὰ τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων, ὅπως ἐξεύρῃ πόρον τινὰ ἕτερον, εὐλογον καὶ ἐφικτὸν, πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ ἐλλείμματος, τοῦ πηγάζοντος ἐκ τῆς ἀνακουφίσεως τῆς γεωργίας.

Η ΚΛΟΠΗ

ΑΛΗΘΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑ.

Τίς ἔθεσεν αὐτὰς ἐκεῖ; Ὁ διάβολος πρὸς πειρασμόν μου; ἢ ἡ μήτηρ μου, ὅπως πληρώσῃ δι' αὐτῶν τὸ μάθημα τοῦ μουσικοδιδασκαλοῦ; Μυστήριον ἀνεξιχνίαστον! Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι τὸ νόμισμα ἦτο ἐκεῖ... ἐπὶ τοῦ μαρμαροῦ τῆς τραπέζης τῆς αἰθούσης, ὅπου εἶδον αὐτὸ τὸ πρῶτον κατὰ τινα προῖαν τῆς τετάρτης, ἐτοιμαζόμενος νὰ ἀπέλθω εἰς τὸ σχολεῖον. Ἡ πρώτη μου ἰδέα δὲν ἦτο κακὴ. — « Ἄ, εἶπον κατ' ἐμαυτὸν, βλέπων τὸ νόμισμα κατὰ πρῶτον... διακόσια λεπτά... δύο δραχμαί. » Ἦτο δὲ τὸ δίδραχμον ὠραῖον νόμισμα ἀργυροῦν, ὀλίγον τετριμμένον, ὑπόλαμπον ἐπὶ τοῦ λευκοῦ μαρμαροῦ. Θέλων νὰ ἴδω αὐτὸ κάλλιον, ἔλαθον διὰ χειρὸς. Ἀλλ' εὐθὺς ἤρξατο ἡ ἐνέργεια τῆς μαγείας τοῦ πονηροῦ μετάλλου. Ἡμῖν δωδεκαετῆς, καὶ διακόσια λεπτά ἦσαν ἀμύπουλα εἰς ἐμέ. Ἡσθόμην δὲ ἐν ἐμοὶ ἀναφλογισμένης μαγίας ἐπιθυμίας, καὶ τσαυτάς, ὅσα περιεῖχε μικρὰ νομίσματα τὸ μέγα τοῦτο δίδραχμον.

Ἄλλ' ἡ μεγίστη τῶν ἐπιθυμιῶν μου ἦτο ἡ θάλασσα, καὶ ἡ ἐν τῷ λιμένι τῆς Σμύρνης ἐν τινὶ λέμβῳ ἐκδρομὴ. Ἐκεῖ, ὅσας ἡδυνάμην νὰ καταβῶ καὶ ἐνοικιάσω ἡδονῶν ἀνέφορος τρυφή! Νὰ διελθῶ ὀλόκληρον τὸ δειλινὸν ἐπὶ τῶν μελάνων ὑδάτων τοῦ λιμένος, ἐν μέσῳ τῶν ἀλιευτικῶν πλοιαρίων, ἐν μέσῳ τοῦ ἀτμοῦ καὶ τοῦ θορύβου τῶν ἀποπλόντων ἀτμοπλοίων, τῶν ἐπιταγματῶν τῶν πλοιαρχῶν, τῶν κρουγῶν καὶ ἀσμάτων τῶν ναυτῶν, οἵτινες ἀναφύγχομενοι εὐτρεπίζουσι τὰς κεραίας· ἐν μέσῳ τῶν ἀπὸ τῶν σφυρῶν κτύπων τῶν ναυπηγῶν· νὰ παρέρχομαι πλησίον τῶν βασιλικῶν πλοίων, καθαρῶν, ἠτρεπισμένων ὡς γυναικῆς φιλάρεσκοι, ἢ νὰ ταλαν-

τεύωμαι ὑπὸ σκιᾶν μεγάλου καὶ πεπαλαιωμένου τινὸς πλοίου, φυλαττομένου ὑπὸ τινος μολοσσῶ τῆς Νέας Γῆς προκύπτοντος ἐξω τοῦ καταστρώματος καὶ ὑλακτοῦντος τὰς παρερχομένας λέμβους· ἔπειτα δὲ νὰ ἐπανέλθω τὸ ἐσπέρας, διάβροχος καὶ ὄζων πίσης, καὶ φυκῶν, κεκοπιτικῶς καὶ ἀποφέρων τὴν ἀνάμνησιν μακρᾶς περιόδου, ἰδοὺ τί ἐνόμιζον μεγίστην ἐπὶ τῆς γῆς εὐδαιμονίαν. Ἀλλ' ἡ ἀπόλαυσις τῶν μυριῶν τούτων ἡδονῶν ἦτο βαρύντιμος, καὶ ὅπως κατορθώσω νὰ μισθώσω λέμβον ἡμισίας δραχμῆς διὰ τῶν δύο σολιδίων, ἅτινα οἱ γονεῖς μου μοι ἔδιδον ἀνὰ πᾶσαν κυριακὴν, ἔπρεπε νὰ στερωῶμαι τῶν πάντων, νὰ λογίζωμαι, νὰ φεῖδωμαι. Διὸ τὸ ὠραῖον τοῦτο νόμισμα τὸ ὑπόλαμπρον καὶ στοργύλον ἐνήργει ἐν ἐμοὶ ὡς κύκλος μαγικῆς λυχνίας, τὸ μὲν πρῶτον μικρὸς, ὑστερον δὲ μεγεθυνόμενος κατ' ὀλίγον, ὅπως καταστήσῃ ὄρατὰς καὶ ζώσας τὰς διαπερώσας αὐτὸν εἰκόνας, τὸν λιμένα, τὰς κεραίας τῶν πλοίων, τὰς ἐξερχομένας στοιχηθῶν καθ' ὅλον τὸ μήκος τῆς προκυμίας, καὶ τὰ μικρὰ πλοῖα, τὰ ταλαντευόμενα ἐπὶ τοῦ σαλεύοντος καὶ κυκνωτάτου ὕδατος τοῦ λιμένος. Ἡ ὄπτασις ἦτο οὕτω καθαρά, οὕτως ἐπαγωγὴς, ὥστε ἠναγκάσθη νὰ κλείσω τοὺς ὀφθαλμούς.

Ἐπὶ τινὰς στιγμὰς διετελεσα ἀκίνητος, κρατῶν συνεσφιγμένον τὸ νόμισμα, ὅπερ μοι κατέφλεγε τὴν παλάμην. Τινασσόμενον ὑπὸ πάλης δεινῆς τὸ ταλαίπωρον μικρὸν μου σῶμα ἔτρεμεν. Ἦκουον τοὺς παλμούς τῆς καρδίας μου, καὶ τὸ μονότονον τικ τὰκ τοῦ ἐκκρεμοῦ ὠρολογίου. Ἦτο δὲ τοῦτο ἡ πάλη τοῦ καθήκοντος πρὸς τὰς ἡδονὰς, τοῦ κακούργου πρὸς τὸν ἐνάρετον ἄνθρωπον.

ΕΛΓΙΝΕΙΑ ΜΑΡΜΑΡΑ.

Περὶ τῆς ἀνευρέσεως τῶν παρὰ τὰ Κῦθηρα καταποτισθέντων Ἑλγινεῖων μαρμαρῶν ὁ ἄγγλος ἀρχαιολόγος Μόραυ κατεχώρισεν εἰς τὴν ἐφημερίδα « Ἀκαδημία » ἀξιόλογον ἄρθρον ἐξ οὗ μεθερμηνεύομεν τὰς ἐπομένας περιουσίας. « Ὁ ἀναγνώστης δὲν νὰ ἀνακαλέσῃ εἰς τὴν μνήμην ὅτι οὐχὶ τὸ πρῶτον νῦν ἀναφάνονται θαυμάσιοι θησαυροὶ ἐν τῷ πηθέμει τῆς θαλάσσης. Ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἐπιτροπῆς, ἣν τὸ Κοινοβούλιον εἶχε συγκροτήσει τῇ 1815 ἵνα πραγματοποιῇ τὴν ἀγορὰν τῶν Ἑλγινεῖων μαρμαρῶν, λέγεται ῥητῶς ὅτι ὅλα τὰ κιθώτια εἶχον σωθῆ, καὶ οὐδὲν ἐκ τῶν ἐν αὐτοῖς περιεχομένων ἔπαθε τὴν ἐλαχίστην βλάβην ». Τὸ ἔργον τῆς διασώσεως τῶν πολυτιμῶν μαρμαρῶν ἀπετελέσθη κατ' εὐχὴν τῷ τρίτῳ ἔτει ἀφ' οὗ συνῆθη τὸ ναυάγιον· οὐδὲ εἶναι πιθανὸν ὅτι ἡ ἐπιπένοσι καὶ πολυδάπανος ἐπιχείρησις τῆς ἐκ τοῦ

βυθοῦ τῆς θαλάσσης ἀνεκλύσεως τῶν κειμηλίων ἀφῆθη ἡμιτελής, ὥστε ἰσχυρίζεται ὁ ἐκ Κυθῆρων ἐπιστεῖλας πρὸς τὴν ἀρχαιολογικὴν ἐταιρίαν τῶν Ἀθηνῶν. Ἀπολείπεται δὲ μόνη ἡ ὑπόθεσις, ὅτι οἱ ἐν Κυθῆροις ἐπιχειρήσαντες τὴν ἀνεκλύσιν τῶν καταποτισθέντων μαρμαρῶν, ἠπάτησαν τὸν λόρδον Ἑλγιν ». Ὁ Κ. Μόραυ διηγεῖται ἀκόλουθως τὰ κατὰ τὴν ἀπαγωγὴν τῶν μαρμαρῶν, ἣ τις ἐγένετο ἐπιμελεῖς Λουσιέρ τινὸς, καθ' ὅσον ὁ Ἑλγιν διέτριβεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, βραδύτερον δὲ περὶ τὸ 1803, ἐπιστρέφων ἐκ Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὰ ἴδια, ἐπεσκέψατο πρῶτον φορὰν τὰς Ἀθῆνας καὶ ἔδωκε τῷ Λουσιέρ προφορικὰς ὁδηγίας πρὸς ἐπίσπευσιν τοῦ ἔργου. Τῇ 1812 ὁ Λουσιέρ κατώρθωσε μετὰ πολλὰς καὶ ἐπιμύθους προσπάθειας νὰ ἀποστείλῃ εἰς Λονδὸν ὀκτωκαίδεκα κιθώτια, περιέχοντα ἀρχαῖα κειμήλια. Ἡ ἐπὶ τῷ 1815 συγκροτηθεῖσα βουλευτικὴ ἐπιτροπὴ συνῆσθη εἰς τὴν κυβέρνησιν νὰ ἀγοράσῃ τὰ μαρμάρια ἀντὶ 35,000 λιρῶν στερλινῶν. Ἐν τῷ Κοινοβουλῷ ὑπεκινήθη τότε σφοδρὰ συζήτησις, καθ' ἣν πολλοὶ ἐστηλίτευσαν τὰς συλλήψεις

Τέλος δὲ ἡ ἰδέα τοῦ καθήκοντος ὑπερίσχυσε, εἴτε τῶν τιμιῶν ἐνεκα ἀρχῶν, ἃς ἐθήλασα ἐν τῷ πατριωτῶ οἴκῳ, εἴτε ἐκ φόβου, μὴ τιμωρηθῶ καὶ καταισχυρθῶ φανερωθείσης τῆς κλοπῆς, καὶ κατέθηκα πάλιν τὸ ἀργυροῦν νόμισμα ἐκεῖ, ὅθεν ἔλαθον αὐτό. Ἀλλὰ... ἄ! ἀνάγκη νὰ εἶπω πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν... ἀγχεῖς ὑπὸ τινος αὐτομάτου μὲν ἀλλὰ βεβαίως διαβολικῆς ὀρμῆς, ὠθησα τὸ νόμισμα μακρὰν ὑπὸ τὸ ὠρολόγιον, ὅπως μὴ εὐρεθῆ πλέον, καὶ νομίσωσιν ὅτι ἀπώλητο.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἀπετελέσθη ἡ κλοπὴ, ἐπιβεβαρημένη ἐτι ὑπὸ τῆς ὑποκρισίας καὶ τῆς ἀτολμίας. Δὲν ἠπατώμην. Ἡ ἀγανακτοῦσα συνείδησις μου ἠγέρετο ὀρθία ἀποκαλοῦσά με· « Κλέπτα, κλέπτα! » καὶ οὕτω μεγάλη τῇ φωνῇ, ὥστε ἐνόμιζον ὅτι πάντες ἤκουον αὐτήν. Ἐκγοτῆ μοι ἦτο ἀδύνατον νὰ μελετῶ ἐν τῷ σχολεῖῳ. Μάτην ἐλάμβανον τὴν κεφαλὴν μου μεταξὺ τῶν δύο μου χειρῶν, μάτην ἐπήγγυον τὸ ὄμμα ἐπὶ τοῦ ἠνοιγμένου βιβλίου... μάτην· διότι δὲν ἔβλεπον ἄλλο ἢ τὰς ἀσαφεῖς ἐκείνας ἀκτινοβολίας, τὰ τεθραυσμένα ἐκεῖνα πρίσματα, ἅτινα καταλείπει ἐν τῷ βᾶθει τῶν ὀφθαλμῶν λαμπρὸν τι ἐπὶ μακρὴν προσηλωθὲν πρᾶγμα. Ὡ! καὶ τὸ ἔγκλημα ἀπετελέσθη, ἐπειδὴ ἡσθάνομην ἡδὴ τὴν μεταμέλειαν, τὴν τύψιν τοῦ συνειδότητος, ἣτις συνέσφιγγε τὴν καρδίαν μου, ἣτις με κατετάραττε, με κατήσχυνε καὶ με ὤθει πρὸς τὴν ἐρημίαν. Ἐκ διαλειμμάτων, παλαίων πρὸς τὴν συνήθειάν μου, ἐκραύγαζον πρὸς αὐτήν· « Σίγα... δὲν ἐπράξα οὐδὲν κακόν... ἄφες με ἤσυχον. Εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ εὕρωσι τὸ νόμισμα. » Καὶ ταῦτα λέγων, διανοοῦμαι μετὰ τινος εὐφροσύνης ὅτι τὸ ὠρολόγιον διωροῦτο

ανά δεκαπέντε ημέρας, και ότι εν τῇ αἰθούσῃ ἡμῶν δὲν εἰσέρχεται σχεδὸν οὐδεις πλὴν τῆς δευτέρας κατὰ τὴν ὥραν τοῦ μαθήματος τῆς μουσικῆς.

Καθ' ἐκάστην ἐσπέραν, ἐπανερχόμενος ἐκ τοῦ σχολείου, ἔτρεχον πρῶτον εἰς τὴν αἰθούσαν, ὅπως βεβαιωθῶ ὅτι τὸ νόμισμα ἦτο πάντοτε ἐκεῖ. Διήλθον τὴν ἐσπέραν καὶ τὴν νύκτα τῆς τετάρτης ἐν πυρετώδει μεριμνῇ.

Τέλος ἀνέτειλεν ἡ πέμπτη. Μετὰ τὸ πρόγευμα εἰσῆλθον εὐθύς κρυφίως εἰς τὴν αἰθούσαν. Διετέλεσα ἐπὶ μακρὸν ἀκίνητος ἔμπροσθεν τοῦ νομίσματος, μὴ τολμῶν νὰ ἐγγίσω αὐτό. Ἐνθυμούμαι ἔτι ὅτι εἶδον τὸ πρόσωπόν μου ἐν τῷ κατόπτρῳ, καὶ ἤμην ὠχρὸς, ἔχων τοὺς ὀφθαλμούς διαπύρους, ὡς ἡ ἐφεδρεύουσα τὴν ἄγραν γαλῆ. Τέλος ἤρπασα τὸ νόμισμα αἰνιδίως καὶ ἐξῆλθον.

Ἡ ἡμέρα ἦτο λαμπροτάτη. Μεθ' οἴου ἐνθουσιασμοῦ ὤρμησα τρέχων πρὸς τὸν λιμένα! Ἐνόμισα ὅτι ἤμην ἰκανὸς νὰ φρονέσω πάντα τολμήσοντά νὰ με ἐμποδίσῃ. Ὡ, πόσον ὁ κλέπτης φονεῖ εὐκόλως μετὰ τὴν κλοπὴν! Καὶ τρέγων ἤκουον τὸν ὄζυν ἔχον τοῦ ὠραίου νομίσματος

κωδονίζοντα ἐν τῷ θυλακίῳ μου μετὰ δύο χαλκῶν δεκαλέπτων, ἅτινα ἡ μήτηρ μου μοι ἔδιδε κατὰ πᾶσαν πέμπτην, καὶ ἡ μουσικὴ αὐτὴ με ἐμέθυσκε, με ἀνεπτέρου. Ἡ μεταμέλεια ἀπέπτη. Ἐλαφρὸς, μειδιῶν, πυρίφλεκτος τὸ πρόσωπον, ἤμην ἤδη ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ τῆς ἡδονῆς.

Ἀγνης διερχόμενος ἔμπροσθεν τῆς θύρας τῆς Ἀγ. Φωτεινῆς κατέσχεν ὑπὸ τῆς ἐκτεινομένης χειρὸς ἐπαιτούσης τινὸς γυναικὸς, ἐχούσης βρέφος ἀτίσχυον καὶ κλαῖον ἐν ταῖς ἀγκυλαῖς. Ἄγνοῦ ἄν, ἐλεήσας αὐτὴν, ἢ, ἂν θέλων νὰ ἀποπλύνω τὸ ἐγκλημα καὶ ἀγιάσω οὕτως εἰπεῖν τὸ κλαπὲν ἀργύριον, ἔλαβον ἐκ τοῦ θυλακίου μου τὰ δύο δεκαλέπτα, καὶ ἔρριψα αὐτὰ εἰς τὴν ἐπαιτούσαν, ἥτις μοι νύχα-ρίστησε μετὰ τοςαύτης χαρᾶς, μετὰ τοςαύτης τῇ ἀληθείᾳ ἀνεκφράστου εὐγνωμοσύνης, ὥστε φθάσας ἀντικρὺ τοῦ βιβλιοπωλείου τοῦ Μάγνητος, κατελήφθη ὑπὸ αἰφνιδίου φόβου. Ἄ! θεέ μου μήπως... τυχόν;...

Καὶ ταχεῖαν ὡς βέλος ἐμβάλλω τὴν χειρὰ μου εἰς τὸ θυλακίον, καὶ ἐξάγω τίς... τὰ δύο χαλκᾶ δεκαλέπτα! Ἐδοκὰ τὰς δύο δραχμὰς!!!!...

Ἀφῆκα φωνὴν λυσσῶντος.

Καὶ τὰ πλοῖα ἦσαν ἐκεῖ. Καὶ οἱ ἴστοι, αἱ κεραῖαι καὶ αἱ κυμαίνουσαι τῶν πλοίων σημαῖαι με προσεκάλουν διὰ μυρίων ἀκκι-σμών εἰς τὴν προκυμαίαν. Ἡ ὄργῃ καὶ ὁ ἀπελπισμὸς μου ἦσαν ἀνεκφράστοι!

Ἴδού ἐγὼ ἐπανερχόμενος πρὸς τὴν ἐκκλησίαν, μαινόμενος, παραλαλῶν. «Ὡ! θὰ ἐπανεῦρω αὐτήν... Ὡ! εἶπω ὅτι ἠπα-τήθη, ὅτι αἱ δύο δραχμαὶ δὲν ἦσαν ἐμαί. Καὶ ἐὰν μὴ θιλήσῃ νὰ μοι ἀπο-δώσῃ αὐτάς, θὰ ἀποκαλέσω αὐτὴν κλέπ-τριαν καὶ θὰ συλλάβω ὡς τοιαύ-την...» Ἰνύμαζον αὐτὴν κλέπτριαν, ἐγὼ!...

Ἀλλὰ μάτην ἠρεύνησα τὰς τρεῖς θύρας τῆς ἐκκλησίας καὶ τὰς παρακειμένους ὁδοὺς καὶ διόδους... μάτην... ἐπειδὴ ἡ γυνὴ ἠφανίσθη.

Τότε ἀπονενομημένος, ἀγνοῶν τί πρά-ξω, ἐπανῆλθον οἴκαδε, καὶ πηδῶν εἰς τὸν λαμῶν τῆς μητρὸς μου, ὠμολό-γησα τὴν κλοπὴν διὰ φωνῆς δηλούσης μᾶλλον ὄργῃν ἢ μεταμέλειαν, ὡς κλέπτης, ὅστις, θυμωθεὶς ὅτι δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐκτε-λέσῃ τὴν κλοπὴν, ἔρχεται καὶ ὁμολογεῖ τὴν πρόβειαν αὐτοῦ εἰς τοὺς δικαστάς.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΓΕΝΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ.

Αἱ ἐπὶ τῆς γῆς λαλούμεναι γλώσσαι διαιροῦνται εἰς συμπλέγματα καὶ εἰς οικο-γενείας, ὡς τὰ πολυάριθμα ἔθνη, ἅτινα κατοικοῦσιν αὐτήν, διαιροῦνται εἰς διαφό-ρους φυλάς.

Ἡ ἑλληνικὴ καὶ λατινικὴ γλώσσα συν-ιστῶσι μέρος τῆς μεγάλης οικογενείας τῶν γλωσσῶν, ἣν ὀνομάζομεν συνήθως ἰνδο-γερμανικὴν, μᾶλλον δὲ ἰνδο-εὐρωπαϊκὴν, πρὸς ἐπίδειξιν τῶν κυριω-τέρων χωρῶν, ἐν αἷς ἀνεπτύχθησαν αἱ γλώσσαι αὗται, καὶ ἥτις περιλαμβάνει πλὴν τῆς ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς γλώσσης τὰς γερμανικὰς, σλαβικὰς, κελτικὰς, ἰνδικὰς (σανσκριτικὴν) καὶ περσικὰς διαλέκτους (ζενδικὴν).

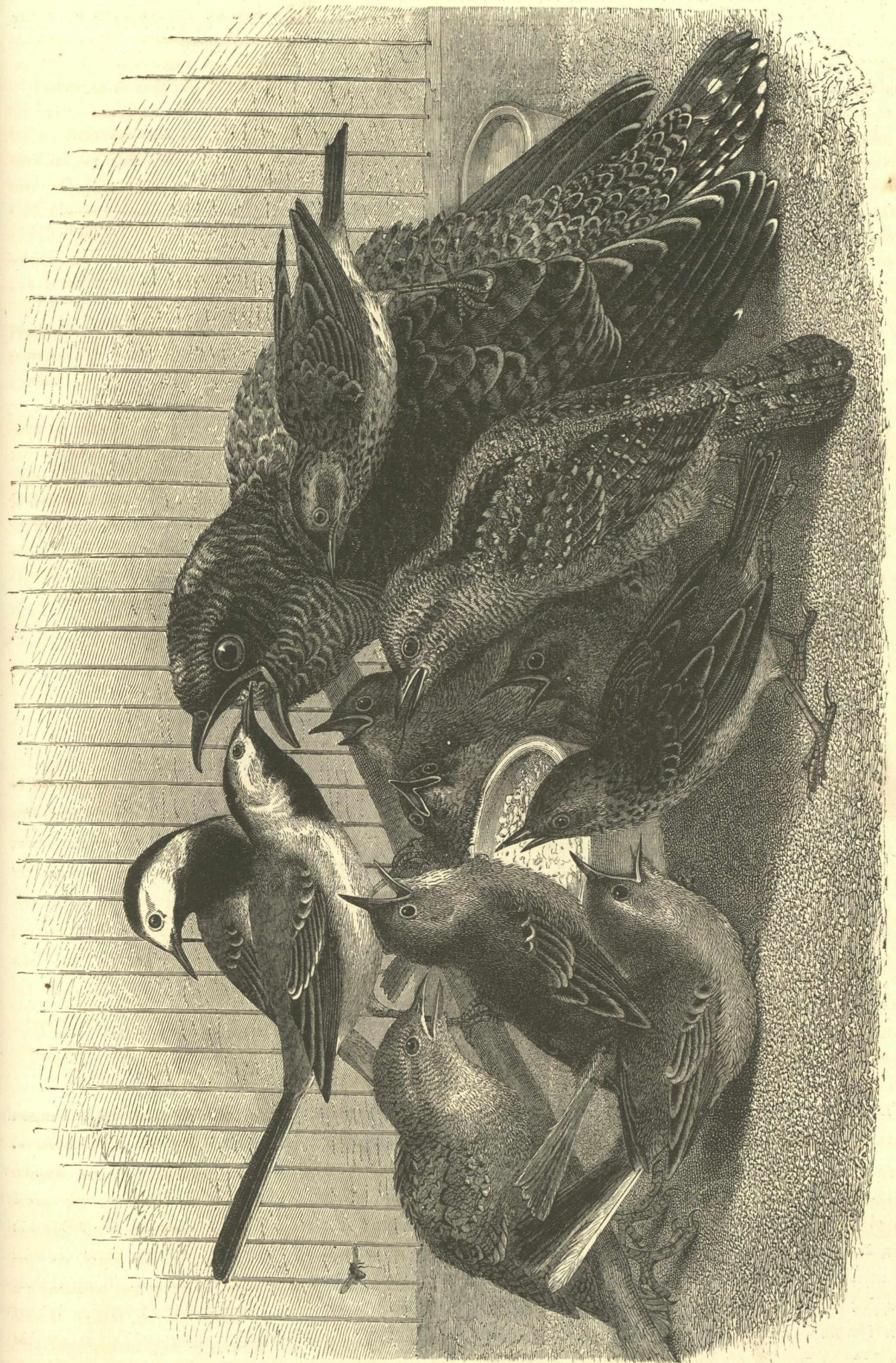
Ἡ γαλλικὴ γλώσσα ἀνήκει εἰς τὴν δευτερεύουσαν τάξιν τῶν γλωσσῶν, ἃς ὀνομάζομεν ἐνίοτε νεο-λατινικὰς, διότι παρήχθησαν πᾶσαι ἐκ τῆς μεταμορφώσεως τῆς λατινικῆς μετὰ τὴν πτώσιν τῆς ῥω-μαϊκῆς αυτοκρατορίας, ὡς ἡ ἰταλικὴ, ἡ

ισπανικὴ, ἡ πορτογαλικὴ, ἡ βλαχικὴ. Ἡ γαλλικὴ γλώσσα πηγάζει σχεδὸν καθ' ὅλοκληρίαν ἐκ τῆς λατινικῆς μετασχημα-τισθείσης ὑπὸ τῶν χριστιανικῶν καὶ βαρ-βαρικῶν ἐθνῶν, ἅτινα κατέσχον τὴν Γαλα-τίαν μετὰ τῆς πτώσεως τῆς ῥωμαϊκῆς αυτοκρατορίας καὶ τῆς καρλοβιγγιανῆς ἐποχῆς. Βλέπομεν δὲ αὐτὴν ὑποφανομέ-νην καὶ διαγραφομένην εὐκρινῶς κατὰ τὸν ἕννατον αἰῶνα. Ἐκτοτε ἠλλοιώθη καὶ ἐπλουτίσθη μεγάλως, μάλιστα λαβούσα πολλὰς παρὰ τῆς λατινικῆς καὶ ἑλληνικῆς γλώσσης λέξεις πρὸς τὰς διαφόρους χρεῖας τῆς φιλολογίας καὶ τῶν ἐπιστημῶν. Ἀλλὰ γραμματικῶς ἡ γαλλικὴ γλώσσα ὑπάρχει ἀπὸ ἐννέα περίπου αἰῶνων μετὰ τῶν κυριῶν αὐτῆς χαρακτήρων ἐπὶ τῆς γῆς ἐνθα ἐπικρατεῖ μέχρι σήμερον.

Ἡ λατινικὴ γλώσσα θεωρουμένη καθό-λου δὲν πηγάζει ἐκ τῆς ἑλληνικῆς· ἀλλὰ συνδέεται πρὸς αὐτὴν ἀναμφιλέκτως κατὰ δύο τινὰς πρῶτον μὲν, διότι πηγάζει, ὡς

ἡ ἑλληνικὴ, εἴτε ἀμέσως εἴτε ἐμμέσως ἐκ τινος ἀρχαίας σανσκριτικῆς γλώσσης, ἥτις ἐχορήγησεν εἰς πολλὰς τῆς Ἀσίας γλώσσας καὶ σχεδὸν εἰς ἀπάσας τὰς γλώσσας τῆς Εὐρώπης τὰς ρίζας καὶ τοὺς γραμματι-κοὺς τύπους· δευτερον δὲ, διότι ἀπὸ τῆς κατακτίσεως τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων οὗτοι ἔλαβον παρὰ τῆς ἑλ-ληνικῆς πλείστας λέξεις πρὸς πλουτι-σμὸν καὶ καλλωπισμὸν τῆς ἰδίᾳ αὐτῶν γλώσσης.

Τέλος δὲ ἡ ἑλληνικὴ γλώσσα ἐπήγαγε κατὰ τινὰ ἐποχὴν, ἣν δὲν δυνάμεθα νὰ διορίσωμεν ἀκριβῶς, ἐκ τοῦ ἀρχαίας σανσκριτικῆς ἢ διαλέκτου τῆς μέσης Ἀσίας, ἐξ ἧς ἐπήγαγε καὶ ἡ λατινικὴ γλώσσα, καὶ ἦν εὐρίσκομεν νῦν μὲν παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς ἐν τοῖς μνημείοις τῆς σανσκριτικῆς φιλολογίας, ἐν μέρει δὲ παρὰ τοῖς Πέρσαις ἐν τοῖς ὑπολειφθεῖσιν ἡμῖν θρησκευτικαῖς βιβλίοις τοῦ Ζωροάστρου, [ἅτινα συνήθως ὀνομάζονται βιβλία Ζένδ,

ένεκα του κυρίου βιβλίου της συλλογής ταύτης, του ονομαζομένου Ζένδ-Άβέστα], και εν ταῖς ἐπιγραφαῖς τῶν Ἀχαιμενιδῶν βασιλέων.

Διὰ τῆς ἀκριβοῦς ἀναλύσεως τῶν παρὰ

ταῖς διαφοραῖς ταύταις γλώσσαις ἐν χρήσει λέξεων καὶ κοινῶν καὶ ἰδίων αὐταῖς γραμματικῶν τύπων κατεδείχθη ἐναργέστατα ἡ ἀλήθεια τῆς ἄνω ἐκτεθείσης θεωρίας περὶ τῶν γλωσσῶν, ἧτις εἶναι

ἀξιολογώτατη πρὸς τὴν ἱστορίαν τῆς μεγάλης οἰκογενείας τῶν λαῶν, εἰς ἣν ἀνήκομεν, ὡς δεικνύει ὁ ἐπόμενος πίναξ.

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΙΝΔΟ-ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ.

ΓΛΩΣΣΑΙ				ΓΛΩΣΣΑΙ ΤΗΣ		
ΣΑΝΣΚΡΙΤΙΚΗ.	ΖΕΝΔΙΚΗ.	ΕΛΛΗΝΙΚΗ.	ΛΑΤΙΝΙΚΗ.	ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ.	ΣΛΑΒΙΚΗΣ.	ΚΕΛΤΙΚΗΣ.
pitar	patar	πατήρ	pater	vater	.....	athair
mātar	mātar	μήτηρ	mater	mutter	mati	mathair
bhrātar	brātar	φράτωρ	frater	bruder	bratru	brathair
svasar	qanhar	ἄαρ	soror	schwester	siostra	chwaer
juvan	javan	γυνή	juvenis	jung	junu	jeuanc
nava	nava	νέος	novus	neu	novu	nua
dvi	dva	δύω	duo	zwei	du	dow
tri	thri	τρεις	tres	drei	trys	tri
saptan	haptan	ἑπτὰ	septem	sieben	septyni	seiz
daçan	daçan	δέκα	decem	zehn	desanti	dek
tvam, tubhyam	tùm	σύ, τὺ	tu, tibi	du, dich, dir	ty, tobie	te
bhar	bere	φέρω, φόρος	fero	bar, berum	berun	beirim
mar	mere	μῆρος	mori	mord	mir	marw
sthâ	çtâ	ἵστημι	sto	stân, stên	stoju	stad
dâ, dadâmi	dâ	δίδωμι	do, dare	.....	dumi	daighim
manas	manac	μένος	mens, memini	man, minan	menû	miann
hrid	zaradha	καρδία	cor, cordis	herz	szirdis	cridhe
danta	dantan	ὀδόντος, ὀδόντος	dens, dentis	tunthus	dantis	dant
svapna	qafna	ὑπνος	somnus	svefn	sapnas	suain

[ΕΓΓΕΡΟΣ.]

ΑΛΠΕΩΝ ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΕΙΣ

ΥΠΟ

ΕΔΟΥΑΡΔΟΥ ΟΥΪΜΠΕΡ.

1860 — 1870

Scrambles amongst the Alps in the years 1860-1870.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Ἐκ τῶν μετ' ἰσχυρῶν τοῦ ἐν Λονδίῳ συσταθέντος Συλλόγου τῶν Ἄλπεων [Alpine Club], ὅσοι ἀπὸ δεκαπέντε ἐτῶν κατέστησαν περίφημοι ἐν Εὐρώπῃ, — οἱοὶ οἱ Κ. Κ. Τυνδχάλλ, Τουκκέτ, Μαθιούς, Στέφεν, Βάλλ, Κένενδου καὶ λοιποὶ, — περιφημότετος ἐγένετο ἀναμφιβόλως ὁ Ἄγγλος Ἐδουάρδος Οὐΐμπερ, οὐ μόνον διότι ἐδυνήθη ν' ἀναβῆ πρῶτος εἰς τὰς κορυφὰς τινῶν τῶν ὑψηλοτάτων ὄρων τῆς Ἑλβετίας, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν παράβολον τολμῆν, ἣν ἐπεδείξατο κατὰ τὰς ἀνα-

βάσεις ταύτας, ἃς περιγράφει λαμπρῶς, μάλιστα δὲ ἔνεκα τῆς καταστροφῆς, ἧτις ἐπῆλθε κατὰ τὴν κατάβασιν τοῦ Κερβίνιου ὄρους ἢ τοῦ Matterhorn. Ἐπειδὴ εἶδε κατακρημνιζομένους ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ φοβεροῦ ὄρους, μὴ δυνάμενος νὰ βοηθήσῃ αὐτοῖς, εἰς ἄβυσσον χιλίων μέτρων τὸν ἄριστον τῶν Ἄλπεων ποδηγέτην Μιχαῆλον Κρόζ καὶ τρεῖς νεωτάτους καὶ τολμηροὺς Ἄγγλους ὀδοιπόρους, τὸν Χούδσον, Χάδωβ καὶ τὸν λόρδον Δουγλαν. Διὸ καὶ ἡ διήγησις αὐτοῦ, ἡ ἐπι-

γεγραμμένη « Scrambles amongst the Alps in the years 1860-1870 », ἢ « Ἄλπεων ἀναρρίξεις κατὰ τὸ ἔτος 1860-1870, » ἐκδοθεῖσα ἐν ἔτει 1873 ἐν Λονδίῳ ὑπὸ τοῦ βιβλιοπωλείου Murray, διεδόθη ἤδη πανταχόσε καὶ ἀνεγνώσθη παρὰ πάντων. Ἡ πρώτη ἔκδοσις τοῦ συγγράμματος τούτου ἐξητηλήθη ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν· ἀλλ' ἤδη ἀγγέλλεται δεκάτη τετάρτη, ἡσινος ἐξεδόθησαν μεταφράσεις ἐν Γαλλίᾳ, Γερμανίᾳ καὶ Ἰταλίᾳ.

Τὸ ἤμισυ τοῦ συγγράμματος τοῦ Κ. Ἐδουάρδου Οὐΐμπερ διηγεῖται τὰς διαφορὰς ἀποπειρᾶς, δι' ὧν ἐπὶ ἑννέα ὄλα ἔτη ὁ ἀκαταπρόσητος οὗτος ὀδοιπόρος ἐδοκίμασε ν' ἀναβῆ ἐπὶ τοῦ περιφήμου Κερβίνιου ὄρους, εἰς ὃ οὐδεὶς πρὸ αὐτοῦ ἀνέβη· διὸ καὶ ἐνομιζέτο ἀπρόσβατον τοῖς ἀνθρώποις. Ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς κεφαλαίοις διηγεῖται τὴν ἀνάβασιν τῶν ὄρων Pelvoux (εἰς ὃ μόνος μέχρι τοῦδε ἀνῆλθεν ὁ Κ. Puisieux, ὁ ἐν τῇ Σορβόνα τῶν Παισιῶν καθηγητῆς τῆς ἀστρονομίας), Pointe des Écrins, Dolent, Aiguilles de Frélatère καὶ Argentière, τοῦ Λευκοῦ Ὀδόντος, τῶν Μεγάλων Ζοράσσων, τῆς Πρασίνης Βελόνης καὶ πολλῶν ἄλλων ἀπροσβάτων ὄρων τῶν ἐλβετικῶν Ἄλπεων.

Αἱ διηγήσεις πασῶν τῶν ἀναβάσεων τούτων εἶναι περιεργόταται. Εἶναι δὲ γεγραμμέναι σαφῶς, συντόμως καὶ εὐφυῶς, καὶ δικαιούσι τὴν μεγάλην τοῦ βιβλίου φήμην. Ὅθεν νομίζομεν ὅτι τέρψομεν τοὺς ἀναγινώσκοντας τὴν Ἐπιθεώρησιν ἀνακοινοῦντες αὐτοῖς τὴν ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ μεταφρασῶν τῶν ἀξιολογωτέρων κεφαλαίων τοῦ βιβλίου τούτου, ἀρχόμενοι ἀπὸ τῆς ἀναβάσεως τοῦ Matterhorn.

I.

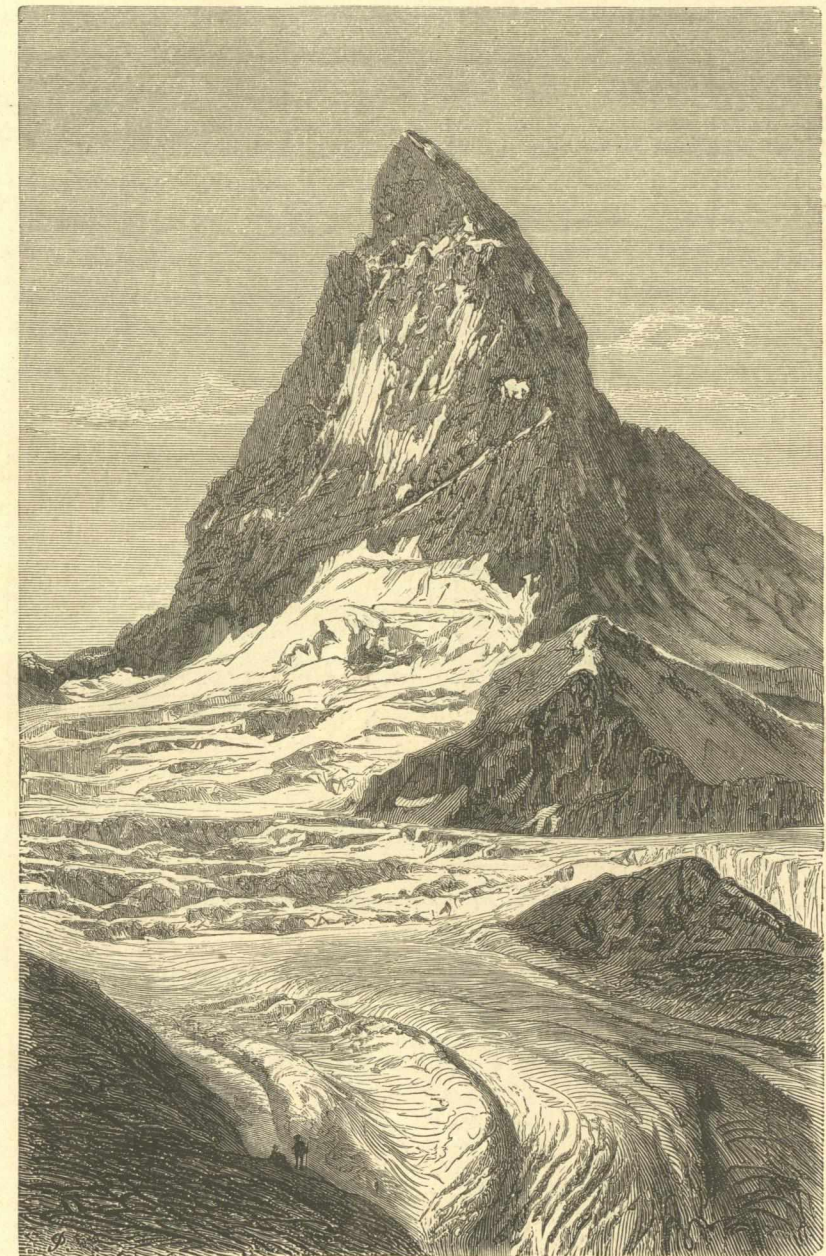
Ἀπασῶν τῶν κορυφῶν τῶν ἐλβετικῶν Ἄλπεων, ἃς οὐδέποτε ἄνθρωπος ἐπάτησεν, ὁ Κ. Ἐδουάρδος Οὐΐμπερ ἐπέβη ν' ἀναβῆ μάλιστα τὸ Κερβίνιον ὄρος ἢ τὸ Μάττερχορν. Ἡ ἀνάβασις αὕτη, ἣν πολλοὶ πολλὰκις ἔμπειροι ὀδηγοὶ καὶ

ὀδοιπόροι ἐπεχείρησαν, ἀπέτυχε πάντοτε διὰ τὰς ἀνυπερβλήτους αὐτῆς δυσκολίας. Μόνον δὲ κατὰ τὴν δωδεκάτην ἀπόπειραν ὁ Κ. Οὐΐμπερ ἀπῆλθε εἰς τὴν ἀπό τοῦ κατορθώματος χαρᾶς ἄμην καὶ λύπης. Ἐπειδὴ ἡ ἐπιτυχία αὕτη ἠγοράσθη ὑπερ-

Dent d'Hérens (4,180 μέτρων) καὶ τῆς Λευκῆς Κεφαλῆς (3,750 μέτρων) πρὸς δυσμὰς, καὶ τοῦ Λευκοῦ Ὀδόντος (4,364 μέτρων) πρὸς βορρᾶν, τὸ ὄρος τοῦτο ὑπερέχει κατὰ 1,700 μέτρα τὰς περὶ τὴν βᾶσιν αὐτοῦ παγετώδεις χαράδρας.

« Τὸ Κερβίνιον ὄρος, λέγει ὁ Κ. Γιερδάνος, ὁ πρῶτος μηχανικὸς τῶν μεταλλείων τῆς Ἰταλίας, συνίσταται ἀπὸ τῆς βάσεως μέχρι τῆς κορυφῆς ἐκ σκοπέλων λευκῶν, τεταγμένων ἐπ' ἀλλήλων κανονικῶς, οἵτινες εἰ καὶ εἶναι ἀναμφιβόλως ἔργον τῆς καθιζήσεως τῶν προκατακλυσμίων ὑδάτων, ἔχουσιν ὑψὴν κρυσταλλώδη.

Ἡ πυραμὶς αὕτη εἶναι βεβαίως λείψανον μεγίστου τινὸς ἀρχαιοτάτου ὄρους τῆς τριασικῆς ἐποχῆς, οὗτινος αἰσχυραὶ στρώσεις τριῶν χιλιάδων πεντακοσίων μέτρων περιεῖχον ὡς ἀπειρομέγεθης μανδύας τὸν μέγαν γρανιτοειδῆ καὶ φελτσαθικὸν σκόπελον τοῦ ὄρους Rose. Διὸ καὶ ἐκ τῆς λεπτομεροῦς αὐτῆς παρατηρήσεως, ἧτις καθίσταται εὐκόλος ἔνεκα

ΤΟ ΚΕΡΒΙΝΙΟΝ ΟΡΟΣ Η ΤΟ ΜΑΤΤΕΡΧΟΡΝ.

τῆς βαθύτητος τῶν κοιλάδων, ἐξ ὧν ἀναθρόσκει, ὀρμώμενοι οἱ γεωλόγοι, ἐξηγοῦνται τὴν γεωλογικὴν σύστασιν πολλῶν ἄλλων ὁμόρων ὄρων. Ἡ γεωλογικὴ αὕτη γρανιτοειδῆς κρυσταλλώδης σύστασις εἶναι αἰτία τῆς πυραμιδοειδοῦς μορφῆς τοῦ ὑπερκρήνου ὄρους τούτου, ὅπερ ἐκίνησεν ἀνάγκην εἰς θαῦμα πάντας τοὺς περιηγητάς. Οἱ δὲ τοὺς πρόποδας αὐτῆς πανταχόθεν περικυκλοῦντες παγῶνες, ἀποπέροντες ἀδιαλείπτως τοὺς ἐκ τῶν πλευρῶν αὐτῆς καταπίπτοντας βράχους, συντελοῦσιν εἰς τὴν ἀπομόνωσιν τῆς θαυμα-

Τὸ Μάττερχορν εἶναι ἀναμφιβόλως τὸ παραδοξότατον ὄρος τῶν ἐλβετικῶν Ἄλπεων. Ἀπεικάζον ὀβελίσκον λιθινόν, αἰωρούμενον καθέτως εἰς ὑψὸς 4,482 μέτρων κατὰ τὴν ἀνατολικὴν τῆς κοιλάδος τῆς Ζερμάντης ἄκραν, μεταξὺ τῶν συνεχῶν ὄρων Mont-Rose πρὸς ἀνατολάς, τοῦ

στῆς ταύτης πυραμίδος, ἥτις ἄνευ αὐτῶν θὰ ἦτο ἴσως ἤδη ἀπὸ πολλοῦ κατορωρυγμένη ὑπὸ τὰ ἐρείπια αὐτῆς, ὡς ἠφανίσθησαν πολλὰ ἄλλα ὑψηλότερα τῶν Ἄπεων κορυφαί.

Αἱ πρῶται ἀπόπειραι τῆς ἀναβάσεως τοῦ ὄρους ἐγένοντο κατὰ τὰ ἔτος 1859. Οἱ ὄδηγοί, μᾶλλον δὲ κυνηγοί τινες τοῦ Val Tourmanche ἐπειράθησαν ν' ἀναβῶσαν αὐτὸ ὄρωμα ἐκ τοῦ Breuil. Ἀλλὰ, φθάσαντες εἰς τὸ σημεῖον τὸ ὀνομαζόμενον Καπνοδόχη (Cheminée), κείμενον εἰς ὕψος 3,860 μέτρων, ἐστάθησαν, μὴ δυνθάνεσθαι ν' ἀναβῶσιν ὑψηλότερον.

Ἐν ἔτει 1860 οἱ Κ. Κ. Ἀλφρέδ καὶ Κάρβος Πάρκερ ἐκ Λιθερπούλλης, ἐπειράθησαν καὶ αὐτοὶ ν' ἀναβῶσιν ἐπὶ τὸ Κερβίνιον ὄρος ἀπὸ τῆς ἀνατολικῆς αὐτοῦ πλευρᾶς ἄνευ ὁδηγῶν. Ἀλλ' αἱ νεφέλαι, ὁ σφοδρότατος ἄνεμος καὶ ἡ ἔλλειψις τοῦ ἀπαιτουμένου καιροῦ ἤναγκασαν αὐτοὺς νὰ καταβῶσι περὶ τὴν ἐσπέραν εἰς Ζερμάττην, ὅθεν ἀπῆλθον, ἀναβάντες μόνον εἰς ὕψος 3,650 μέτρων.

Ἐν ἔτει 1861 οἱ Κ. Κ. Πάρκερ ἐπανήλθον, θέλοντες νὰ ἐκπολιορκήσωσι τὴν ἀνάλωτον ταύτην ἀκρόπολιν. Ἀνεχώρησαν δὲ κατὰ τὸ σύνθημα ἐκ Ζερμάττης, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθησαν ν' ἀναβῶσι πλέον τῶν 50 μέτρων ὑπὲρ τῆς Καπνοδόχης. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος (28ῃ αὐγούστου) ὁ Κ. Οὐύμπερ ἐφθασεν εἰς Breuil. Ἐκεῖ δὲ ἔμαθεν ὅτι ὁ περιηγητὴς Τυνοχάλλ διέτριψεν ἐκεῖ μίαν ἢ δύο ἡμέρας, μὴ δυνθάνεσθαι νὰ ἐπιχειρήσῃ τι κατὰ τοῦ ὄρους.

Κρίνας ἴν' ἀναβῆναι τὴν νύκτα, ἐνενόησεν ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ πράξῃ τοῦτο ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας. Διό, παραλαβὼν ἕνα ὁδηγόν, ἔστειλε τὴν σκηνὴν αὐτοῦ εἰς τόπον λεγόμενον Λαιμόν τοῦ Λέοντος. Ἡ νύξ ἦτο ψυχροτάτη· ὁ ἄνεμος ἔπνεε

βινίου ὄρους ἠδύνατο νὰ κατορθωθῇ εὐκολότερον τὸν χειμῶνα ἢ τὸ θέρος, ἦλθε κατὰ τὸν ἰανουάριον εἰς Ζερμάττην ὅπως ἐκτελέσῃ τὴν παράτολμον ταύτην ἔννοιαν. Τῇ αὐρίον διήλθε τὴν νύκτα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Swarzwsee μετὰ τοῦ Πέτρου Περν καὶ Πέτρου Ταουγκάλδερ,

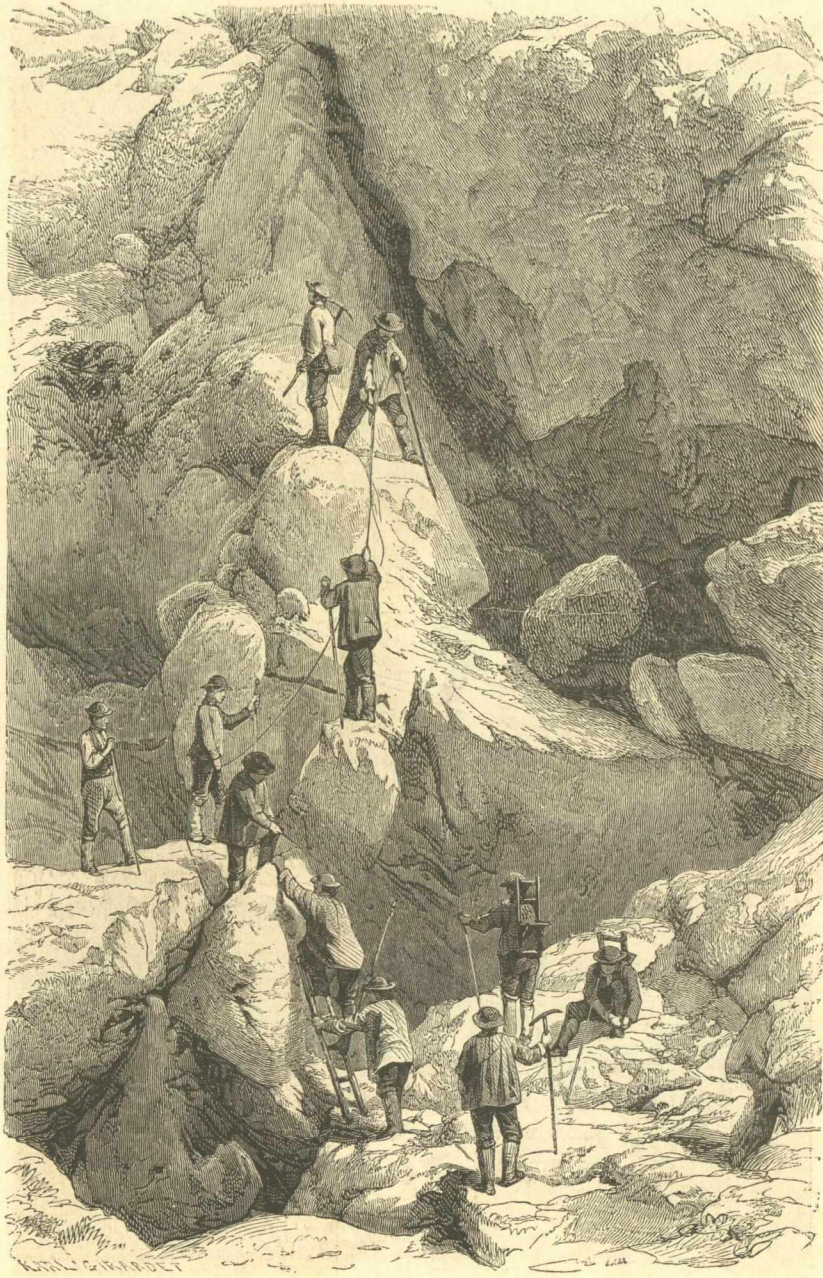
καὶ περὶ ὄρθρον ἀνέβαιναν ἤδη, ὡς οἱ πρὸ αὐτοῦ τὴν τοῦ Κερβίνιου ἀκκονθον. Ἀλλ' ἀναβῆσαι εἰς ὕψος 3298 μέτρων ἠρκεσθῆναι ἐγγείρων πυραμίδα ἐκ λίθων, ἔχουσαν ὕψος δύο μέτρων, μὴ δυνθάνεσθαι νὰ προῆθαι περαιτέρω ἕνεκα τοῦ κρύου, τῆς χιόνος καὶ τοῦ ἀνέμου.

Κατ' αὐτὸ τοῦτο τὸ ἔτος ὁ Κ. Οὐύμπερ κατεσκεύασε σκηνὴν καταλληλοτέραν ἐκείνης, ἣν ἔστησεν ἐπὶ τοῦ λαίμου τοῦ Λέοντος, καὶ τῇ 7ῃ ἰουλίου ἀπῆλθε τοῦ Breuil ὅπως ἀναβῆταις πρῶτας κατωφερεῖας τοῦ Γερβίνου μετὰ τοῦ Κ. Μάκδοναλδ καὶ ἐπὶ τὸν ὄδηγῶν, καὶ ἐσκήνωσε πάλιν ἐπὶ τοῦ Λαιμοῦ τοῦ Λέοντος, διανοούμενος ἴν' ἐπιχειρήσῃ τὴν ἀνάβασιν τῇ πρωΐᾳ. Ἀλλ'

ὁ ἄνεμος ἔπνεε σφοδρότατος ὅλην τὴν νύκτα, καὶ μετ' ὀλίγον μετεβλήθη εἰς θύελλαν ροβεράν. Οἱ σκύπελοι, ἀποσώμενοι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, κατεκρημνίζοντο χαλαζιχὸν πανταγίσε, τὸ δὲ ψῆγος κατέστη δριμύτατον. Τότε οἱ τρεῖς ὄδηγοὶ ἀπεφάναντο ὁμοθυμαδὸν ὅτι ἔβηλον νὰ καταβῶσι, καὶ περὶ τὴν δευτέραν καὶ ἡμίσειαν μετὰ μεσημβρίαν ὥραν ὁ Κ. Οὐύμπερ ἐπανήρχετο εἰς Breuil περιλυτός ἐκ τῆς ἀποτυχίας καὶ τῆς νέας ταύτης ἀποπέρας.

σφοδρὸς καὶ παγετώδης, καὶ κλάσματα βράχων κατέπιπτον βαρύνοντα ὅλην τὴν νύκτα περὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, ἥτις εὐτυχῶς δὲν προσεβλήθη. Περὶ τὸν ὄρθρον ὁ Κ. Οὐύμπερ ἤρξατο νὰ ἀνέρηθαι ἐπὶ τῆς πρὸς μεσημβρίαν καὶ δύσιν γαίτης τοῦ ὄρους καὶ ἐφθασεν ἐντὸς μιᾶς ὥρας εἰς τὴν Καπνοδόχην. Ἀλλ' ἐκεῖθεν, τοῦ ὁδηγοῦ, οὐτινος δὲν λέγει τὸ ὄνομα, μὴ θελήσαντος νὰ ἀναβῆ ὑψηλότερον, ἠναγκάσθη νὰ ἐπανέλθῃ ἀπρακτος εἰς Breuil.

Ἐν ἔτει 1862 ὁ Κ. Κέννεδου ἐκ Leeds, νομίζων ὅτι ἡ ἀνάβασις τοῦ Κερ-

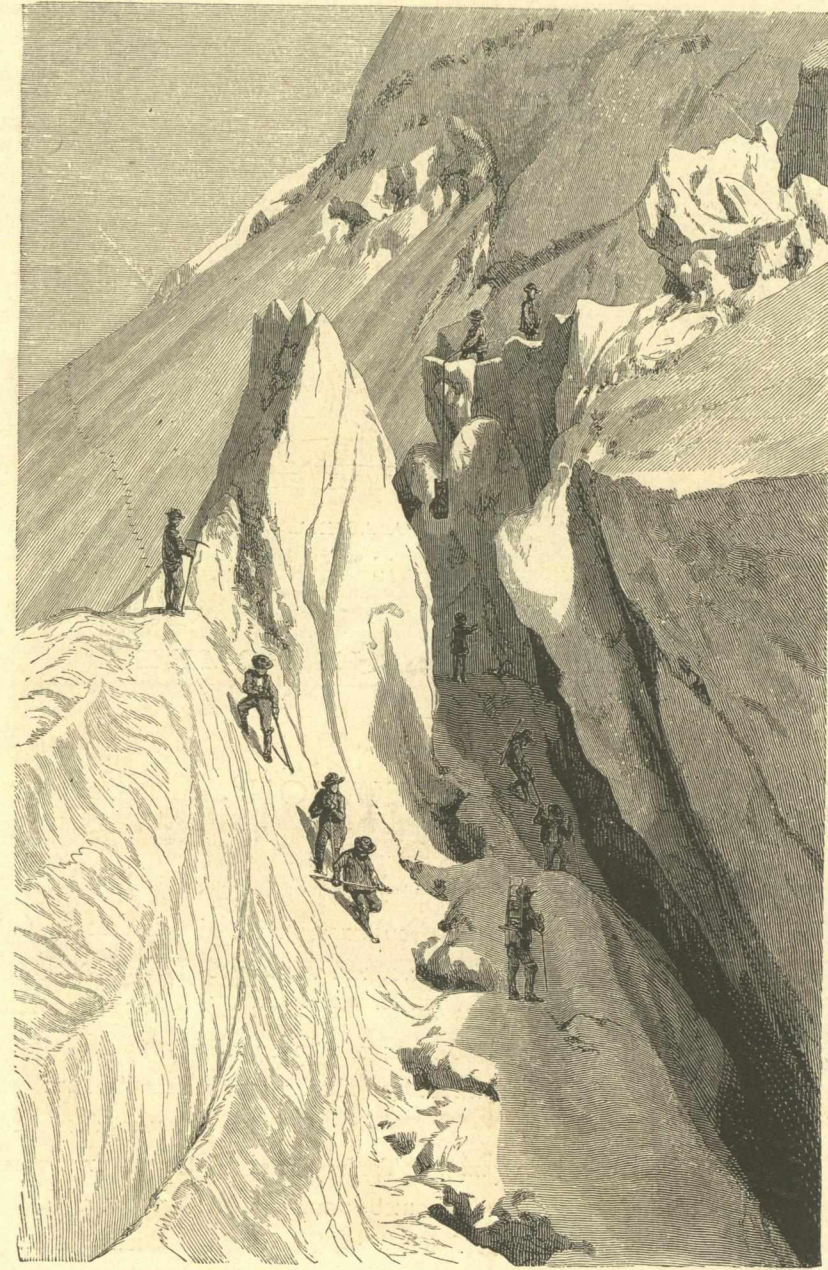
ΑΝΑΒΑΣΙΣ ΤΟΥ ΚΕΡΒΙΝΙΟΥ ΟΡΟΥΣ.

νήλθε πάλιν ἐπὶ τὸν Λαιμόν τοῦ Λέοντος μετὰ τοῦ φίλου αὐτοῦ Μάκδοναλδ καὶ τῶν ὁδηγῶν Ἰωάννου Καρρέλ καὶ Περσιόν. Ἡ ἡμέρα ἦτο λαμπροτάτη καὶ οἱ ὁδοιπόροι ἐσκήνωσαν παρὰ τοὺς πρόποδας τῆς Καπνοδόχης ἐπὶ τῆς πρὸς ἀνατολὰς ἀκκονθῆς εἰς ὕψος 3,825 μέτρων. Τῇ δ' ἐπαύριον ὁ Καρρέλ, ὁ Μάκδοναλδ καὶ ὁ Οὐύμπερ ἀνέβησαν ἀπὸ τῆς Καπνοδόχης. Ὁ Περσιόν συνηκολούθει. Ἀλλὰ, φθάσας εἰς τὴν κορυφὴν αὐτῆς, ἀπέφηνεν ὅτι, αἰσθανόμενος ἑαυτὸν λίαν ἀσθενῆ, δὲν ἠδύνατο ν' ἀναβῆ ὑψηλότερον.

Τότε δὲ ὁ Καρρέλ εἶπεν ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ἀναβῆ ὑψηλότερον χωρὶς τοῦ φίλου Περσιόν. Ὁ Κ. Μάκδοναλδ, θυμωθεὶς, ἤθελε ν' ἀναβῆ ἄνευ ὁδηγῶν, ἀλλ' ὁ Κ. Οὐύμπερ ἔκρινε φρονιμώτερον νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Breuil.

« Δεκάκις, λέγει, πειραθεὶς ν' ἀναβῶ τὸ ἐπάραινον τοῦτο ὄρος, δεκάκις ἐπανήλθον κατησχυμμένος, μὴ ὑπερβάς μηδὲ καθ' ἐν μόνον μέτρον τὰ ὄρια, εἰς ἃ ἐφθασαν οἱ πρὸ ἐμοῦ. Καὶ μέχρι μὲν τοῦ ὕψους 4,000 μέτρων ἡ ἀνάβασις δὲν εἶχε πολλὴν δυσκολίαν, τὸ δὲ ὄρος ἠδύνατο νὰ λογίζηται ὡς στάδιον ἐκδρομῆς πρὸς τέρψιν. Ἀλλ' ὅμως ὑπελείποντο ἡμῖν μόνον 500 μέτρα ὅπως φθάσωμεν εἰς τὴν περιφημὸν κορυφὴν τοῦ Matterhorn. Ἀλλ' οὐδεὶς ποτε ἀνθρώπινος ποὺς ἐπάτησεν αὐτὴν ἕνεκα τῶν ἀπέριον προσηγομάτων, ἅτινα ἡ ἀνάβασις τῆς καθῆτου ταύτης ἀπειρομεγέθους πυραμίδος παρέσχε ἀνάκαθεν τοῖς ἀνθρώποις. Εἶναι δὲ τῶν ἀδυνάτων ἵνα εἰς μόνος ἀνθρώπος

κατορθώσῃ τοῦτο. Ἐπειδὴ πρὸς τὸ ὑπερπηδῆσαι χαρακτῆρας τινὰς ἀπαιτοῦνται τοὺςλάχιστον τρεῖς, καὶ κατὰ τὸν Καρρέλ τέσσαρες ἀνθρώποι. Ἀλλὰ ποῦ νὰ εὑρῇ τις εὐθὺς τοὺς ἀναγκαίους τούτους τρεῖς ἢ τέσσαρας ὁδηγούς; »

ΑΝΑΒΑΣΙΣ ΤΟΥ ΚΕΡΒΙΝΙΟΥ ΟΡΟΥΣ. Η ΚΑΠΝΟΔΟΧΗ.

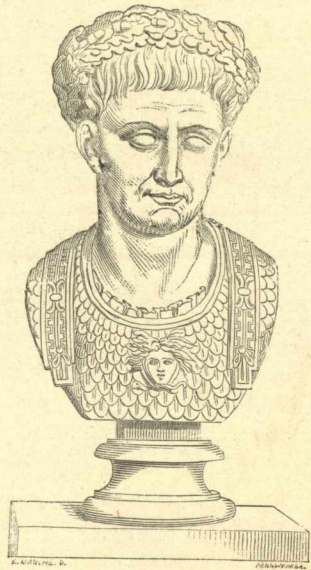
αὐτοῦ, ἐκάθηρε τὴν σκηνὴν, ἐν ἣ εὔρετρόφιμά τινα, καὶ ἔκρινε νὰ διέλθῃ τὴν νύκτα ἐπὶ τοῦ ὄρους. Τῇ δὲ ἐπαύριον πρῶτ' ἤρξατο ν' ἀναβῆ πρὸς ἀναζήτησιν ὑψηλοτέρου τινὸς ὄροπεδίου. Ἀνῆλθε δὲ οὐχὶ ἀπὸ τῶν μέχρι τῶν προποδῶν τοῦ Μεγάλου Πύργου, τοῦτ' ἔστι τοῦ ὑψηλοτάτου σημείου, εἰς ὃ ἀνέβη ὁ Κ. Χόκινς τῷ 1860. « Ὁ Μέγας Πύργος, λέγει οὗτος, εἶναι ἐν τῶν ἀξιολογωτέρων μερῶν τῆς Κερβίνιας ἀλύσσεως. Παρίσταται δὲ ὡς πύργος ἐκτισμένος ἐπὶ τινος γωνίας τιμαριωτικοῦ φρουρίου. Θεωρούμενος δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγένοιο τοῦ Ἁγ. Θεοδούλου φαίνεται ἄσημνόν τι ἔρυμα. Ἀλλ' ἐφ' ὅσον πλησιάζει τις, βλέπει αὐτὸν μεγεθυμένον, μετεωριζόμενον εἰς τὰ ὕψη καὶ ἀποκρύπτοντα τὴν κορυφὴν τοῦ Κερβίνιου ὄρους. Τέλος δὲ εὖρον τόπον ἐπιτηδεῖον πρὸς κατάστασιν τῆς σκηνῆς μου κείμενον ἑκατὸν μέτρα ὑψηλότερον τοῦ σημείου τοῦ Χόκινς, εἰ καὶ ὑπῆρχεν ἤττον εὐσκαπέης. »

Περιελθὼν τὸν Μέγαν λεγόμενον Πύργον ὁ Κ. Οὐύμπερ, καὶ κατανοήσας ὅτι ἦτο ἀδύνατον ν' ἀναβῆ ἐπ' αὐτόν, ἔκρινε ἵνα καταβῆ, πεπεισμένος ὅτι ἐδυνήθη τὴν νύκτα ν' ἀναβῆ ἄνευ βοηθοῦ εἰς ὕψος, εἰς ὃ οὐδεὶς τῶν πρὸ αὐτοῦ περιηγητῶν ἀνέβη. « Ἀλλ' ἡ γὰρ μου, προσθέτει, ἦτο, ὀλίγον παρακάκις. »

Ἐν ἔτει 1862 ὁ Κ. Κέννεδου ἐκ Leeds, νομίζων ὅτι ἡ ἀνάβασις τοῦ Κερ-

Περιελθὼν τὸν Μέγαν λεγόμενον Πύργον ὁ Κ. Οὐύμπερ, καὶ κατανοήσας ὅτι ἦτο ἀδύνατον ν' ἀναβῆ ἐπ' αὐτόν, ἔκρινε ἵνα καταβῆ, πεπεισμένος ὅτι ἐδυνήθη τὴν νύκτα ν' ἀναβῆ ἄνευ βοηθοῦ εἰς ὕψος, εἰς ὃ οὐδεὶς τῶν πρὸ αὐτοῦ περιηγητῶν ἀνέβη. « Ἀλλ' ἡ γὰρ μου, προσθέτει, ἦτο, ὀλίγον παρακάκις. »

[Ἀκολουθεῖ.]

ΤΡΑΙΑΝΟΣ.
[ΕΙΚ. 2.]

Η ΜΕΔΙΚΕΙΑ ΑΘΗΝΑ.
[ΕΙΚ. 1.]

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ.
[ΕΙΚ. 3.]

ΤΑ ΜΟΥΣΕΙΑ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ.

ΤΟ ΟΥΑΤΙΚΑΝΟΝ¹.

Γ'.

Η ΝΕΑ ΠΤΕΡΥΞ².

Ἡ νέα πτέρυξ εἶναι παράρτημα τοῦ μεγάλου Ουατικανοῦ, σχεδιασθὲν ὑπὸ τοῦ ἀρχιτέκτονος Ῥαφαήλου Στέρνη, ὅστις ὁμῶς ἐτελεύτησε πρὶν ἢ δυνῆθῃ νὰ ἀποτελειώσῃ τὸ μνημεῖον, ὅπερ ἀπετελέσθη καὶ ἐνεκαινίσθη μόνον κατὰ τὸ 1822 ἔτος. Συνίσταται δὲ αὕτη ἐκ μιᾶς καὶ μόνης μακρᾶς αἰθούσης, ἐχούσης μῆκος μὲν ἑβδομήκοντα, πλάτος δὲ ὀκτῶ μέτρων, φωτιζομένης ἀνωθεν διὰ δώδεκα μεγάλων λαμπρῶν θυρίδων. Ἐπὶ τῆς θύρας τῆς εἰσόδου, ἣτις εἶναι ὀλοσιόηρος, βλέπομεν τὰ παράσημα Πίου τοῦ ἐβδόμου χαλκᾶ καὶ κεχρυσωμένα· ἐκατέ-

1. Συνέχ. ἀπὸ σελ. 158.
2. Προτιθέμενοι ἵνα δώμεν ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ περιγραφὴν μᾶλλον τῶν ἐν τῷ Ουατικανῷ ἀρχαίων ἑλληνικῶν ἔργων, παραλείπομεν τὴν διαγραφὴν τῶν Αἰθουσῶν τοῦ Ῥαφαήλου, καὶ τὴν τῆς Στοᾶς τῶν εἰκόνων, περὶ ὧν εἶπομεν ἐν ἐκτάσει ἐν τῷ πρώτῳ τεύχει τοῦ παρόντος συγγράμματος· παραλείπομεν δὲ καὶ τὴν Στοᾶν τῶν παραπετασμάτων, ὡς μικρὴν ἡμῶν διαφέρουσαν.

ρωθεν δὲ τῆς εἰσόδου παρίστανται αἱ προτομαὶ τοῦ Τραϊανοῦ καὶ τοῦ Αὐγούστου, ἐξειργασμέναι ἐκ βασάλτου μέλανος, οἰοῦναι φύλακες τῶν ἔργων τῆς ἐποχῆς, ἣτις κατέταξεν αὐτοὺς μεταξύ τῶν θεῶν.

Αἱ προτομαὶ τοῦ Τραϊανοῦ καὶ Αὐγούστου εἶναι φυσικοῦ μεγέθους. Αἱ κεφαλαὶ εἶναι ἢ μὲν ἐκ μέλανος βασάλτου, ἢ δὲ ἐκ Παρίου μαρμάρου. Ἐν τῇ πρώτῃ ἡ γλαμὺς καὶ ὁ θώραξ εἶναι ἐξ ἀλαβάστρου ἀνθηροῦ. Οὐδὲν ἐμφαντικώτερον τῆς κεφαλῆς ταύτης τοῦ Τραϊανοῦ, οὐδὲν ὠραιότερον τῆς κεφαλῆς τοῦ νέου τούτου Αὐγούστου. Ἡ φιλαρχία, ἡ θέλησις, ἡ εὐστροφία εἶναι ἰσχυρῶς ὑποτετυπωμένα ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ πρώτου τῶν Καισάρων. Ὁ Τραϊανὸς ἀποπνέει πραότητα καὶ ἀγαθότητα ἐν τῇ παντοδυναμίᾳ. Αἱ πτυχαὶ τοῦ στόματος καὶ τοῦ μετώπου, οἱ μεγάλοι ἠνοιγμένοι αὐτοῦ ὀφθαλμοὶ διηγοῦνται πάντα τὸν βίον τοῦ μεγαλοψύχου τούτου αυτοκράτορος. Ἡ κεφαλὴ τοῦ Αὐγούστου ἀνευρέθη

ἐν Ὠστίᾳ ὑπὸ τοῦ Ἀγγλοῦ προξένου Κ. Φαγάν κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς παρούσης ἑκατονταετηρίδος. [Ἴδὲ εἰκ. 2 καὶ 3.]

Δώδεκα ἀρχαῖοι ποικιλόχροοι ἐκ μαρμάρου στῦλοι κορινθιακοῦ ρυθμοῦ ὑποστηρίζουσι τὸν θόλον τῆς αἰθούσης ταύτης, ἧς ἡ καταπληκτικὴ μεγαλοπρέπεια εἶναι ἀνθάμιλλος τῶν ἐν αὐτῇ διαφυλαττομένων ἀρχαίων ἀριστουργημάτων. Ἐπειδὴ ἐν αὐτῇ κατετέθησαν ἑκατὸν τριάκοντα ἐξ μάρμαρα, ὧν τέσσαρα συμπλέγματα καὶ πενήκοντα ἀγάλματα σχεδὸν πάντα πλέον ἢ ἔλαττον ἐπιδιωρθωμένα. Αἱ δὲ προτομαὶ, αἵτινες ἄλλοτε ἀνῆκον εἰς τὴν στοᾶν Ruspoli, εἶναι ἐκτεθειμένα αἱ μὲν μικρότεροι ἐπὶ ἀγκώνων, αἱ δὲ μεγαλείτεροι ἐπὶ τμημάτων στηλῶν ἐκ γρανίτου φαιοῦ ἢ ἐρυθροῦ ἀνατολικῶ ἐναλλάξ μετὰ τῶν ἀγαλμάτων.

Μεταξὺ τῶν ἀγαλμάτων τῆς Νέας Πτέρυγος διαπρέπει τὸ τοῦ Φαῦνου μετὰ παιδίου, μᾶλλον δὲ τοῦ Σιληνοῦ καὶ τοῦ Βάχου, ὅπερ εὐρέθη ἐν

τοῖς κήποις τοῦ Σαλλουστίου. Τὸ ἐξαιρετικὸν τοῦτο ἄγαλμα εἶναι ἀρχαῖον ἀπομίμημα τοῦ περιφήμου ὁμωνύμου συμπλέγματος τοῦ Λούβρου, ὅπερ ἀπετέλει μέρος τῆς συλλογῆς τοῦ Borghese, ἣν ὁ Ναπολεὼν ἠγόρασε δεκατριῶν ἑκατομμυρίων φράγκων ὑπὲρ τοῦ μουσείου τούτου.

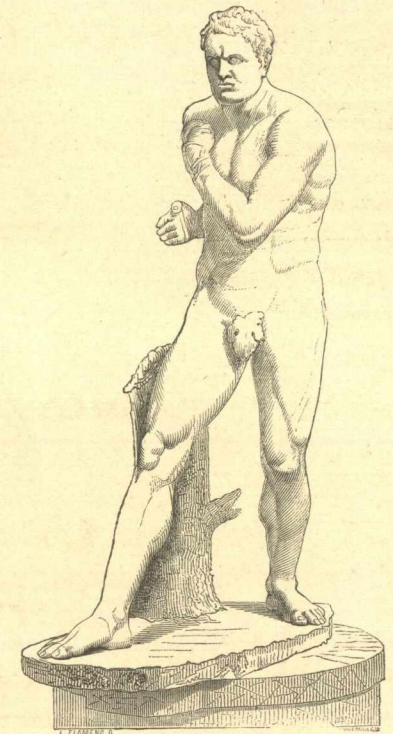
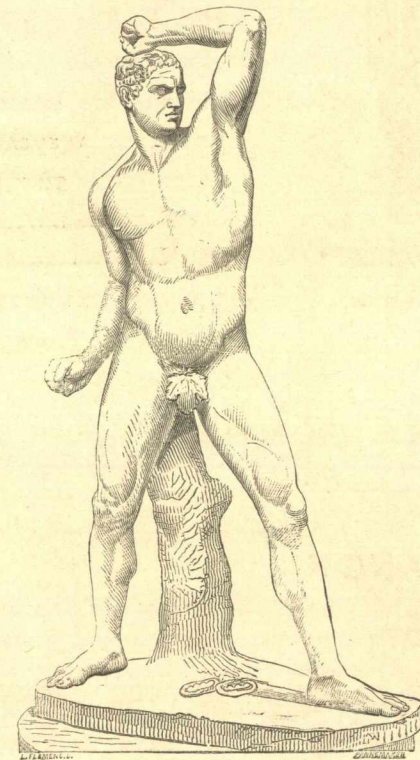
Παρὰ τοῦτο ἴσταται τὸ ἄγαλμα τῆς κυνηγέτιδος Ἀρτέμιδος. Κατὰ τὸν μῦθον ὁ Ἡρακλῆς, ἐπιταχθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Εὐρυσθέως νὰ

συλλάβῃ καὶ φέρῃ ζῶσαν τὴν χρυσόκερων καὶ χαλκόπουν, ἱερὰν τῆς Ἀρτέμιδος, Κερυνίτιν ἔλαφον, καταφθάσας παρ' ὀλίγον ἤδη συνελάμβανεν αὐτὴν ἐν Ἀρκαδίᾳ, ὅτε ἡ Ἀρτεμις, παραστάσα, ἠπέλησεν αὐτὸν διὰ τοῦ τόξου. Πιθανὸν ὅτι τὸ ἄγαλμα παριστᾷ τὴν σκηνὴν ταύτην. Ἡ ἔλαφος κατέφυγεν εἰς τὴν θεὰν, ἣτις στρέφει πρὸς τὸν Ἡρακλῆν ἐξωργισμένην τὴν κεφαλὴν. [Ἴδὲ εἰκ. 6.]

Ἡ κυνηγέτις αὕτη Ἀρτεμις εἶναι

ἐξειργασμένη ἐκ Παρίου μαρμάρου. Τὸ μουσεῖον τοῦ Λούβρου κατέχει ἀπομίμημα αὐτῆς Θαυμάσιον, ὅπερ τινὲς φρονοῦσιν ὅτι εἶναι τὸ πρωτότυπον, καὶ ἐνομιζέτο κάλλιστον τῶν αὐτοῦ ἔργων, μέχρις οὗ ἐξεθρονίσθη ὑπὸ τῆς Ἀφροδίτης τῆς Μήλου.

Ἡ Ἀρτεμις εἶναι ἐπὶ τῆς γῆς ἢ εἰκὼν τῆς σελήνης, ὡς ὁ Ἀπόλλων τοῦ ἡλίου. Ἡ ὁμοίότης τῆς ἡμισελήνου πρὸς χρυσοῦν τόξον περιεποιήσεν ἴσως αὐτῇ ὄνομα κυνηγέτις.

ΟΙ ΠΥΓΜΑΧΟΙ ΤΟΥ ΚΑΝΟΒΑ.
[ΕΙΚ. 4 ΚΑΙ 5. ἸΔΕ ΣΕΛ. 204.]

λεῖποτε παρθένος ἢ θεὰ αὕτη ἀμοιρεῖ τῆς σεμνότητος τῆς Ἀθηνᾶς. Ἐνδεδυμένη βραχὺν δωρικὸν χιτῶνα, ἔχουσα γυμνοὺς τοὺς βραχίονας καὶ τὰς κνήμας, τρέχει εἰς τὰ δάση μετὰ τῶν νυμφῶν. Τὰ συνήθη αὐτῆς σύμβολα εἶναι τὸ τόξον, ἡ φαρέτρα καὶ ἡ δάξ. Ἐργον αὐτῆς εἶναι ἡ ἀνατροφή τῶν νέων. Ἡ Ἀρτεμις εἶναι ἢ κατ' ἐξοχὴν δωρικὴ παρθένος, ὡς ἡ Ἀθηνᾶ ἢ ἀττικὴ. « Κατέχουσα πᾶσαν γυναικείαν καλλονὴν, λέγει ὁ Βήγκελμανν, ἡ Ἀρτεμις φαίνεται ἀγνοοῦσα τὸ κάλλος αὐτῆς. Ἀλλὰ τὰ βλέμματα αὐτῆς δὲν εἶναι τεταπεινωμένα, ὡς τὰ τῆς Ἀθηνᾶς. Οἱ λαμπροὶ καὶ αἰκίνητοι αὐτῆς ὀφθαλμοὶ βλέπουσι πρὸς τὴν παμφιλτάτην ἄγρην. Ἡ κόμη αὐτῆς εἶναι συσσωρευμένη πανταχόθεν ἐν εἶδει

κεκρυφάλου καὶ ἀποτελεῖ ὀπισθεν δεσμὸν παρθενικόν. Ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ φορεῖ χιτωνίσκον φθάνοντα μέχρι τῶν γονάτων. »

Τρίτον ἀξιόλογον ἄγαλμα εὐρίσκομεν ἐν τῇ Νέᾳ Πτέρυγι τὸν Φαῦνον ἀναπαυόμενον, περιβεβλημένον νεβρίδα, ἐξειργασμένον ἐκ Παρίου μαρμάρου. Τὸ χαριέστατον τοῦτο καλλιτέγνημα εὐρέθη ἐν ἔτει 1701 ἐν τῇ πόλει Λαβινία παρὰ τι ἀγροκῆπιον τοῦ Μάρκου Αὐρηλίου. Ὁ Βισκόντης ὑπολαμβάνει ὅτι εἶναι ἐν τῶν ἀρίστων ἀπομιμημάτων τοῦ Περιβοῆτου λεγομένου Σατύρου τοῦ Πραξιτέλου, ὅστις ἦτο ἀνθάμιλλος τοῦ Ἐρωτος, ὃν ἔλαβεν ἢ ἑταῖρα Γλυκέρα δῶρον παρὰ τοῦ τεχνίτου, μαθοῦσα τὴν ἀξίαν αὐτοῦ διὰ τινος εὐφροεστάτου τεχνάσμα-

τος. Λαβοῦσα ποτὲ ἄδειαν παρὰ τοῦ τεχνίτου νὰ ἐκλέξῃ οἰονόηποτε θελήσῃ τῶν ἔργων αὐτοῦ, καὶ ἀγνοοῦσα τί τὸ κάλλιστον, τότε μὲν ἀπέσχετο τῆς ἐκλογῆς, ἀλλὰ μετὰ τινος ἡμέρας, προσδραμοῦσα αἴφνης πρὸς τὸν τεχνίτην συμποσιάζοντα, ἠγγεῖλεν αὐτῷ ἔντρομος ὅτι τὸ ἐργαστήριον αὐτοῦ ἐφλέγετο. Τοῦτο ἀκούσας ὁ Πραξιτέλης, ἔδραμε πρὸς τὸ ἐργαστήριον, κραυγάζων πρὸς τοὺς παρερομένους· « Σωσάτω πᾶς τις τὸν Ἐρωτα καὶ τὸν Σάτυρόν μου. » Τότε ἡ Γλυκέρα καθησύχασε μὲν γελῶσα τὸν τεχνίτην, ἔλαβε δὲ παρ' αὐτοῦ τὸν Ἐρωτα. [Ἴδὲ εἰκ. 7.]

Μετὰ τὸν Σάτυρον εὐρίσκομεν ἕτερον ἀξιόλογον ἄγαλμα τὴν λεγομένην Μεδίκειον Ἀθηνᾶν (Minerva medicea), ἐξειργασμένην καὶ ταύτην ἐκ

Παρίου μαρμάρου και εύρεθείσαν εν τοῖς ἐρείπιοις τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς, τοῦ κειμένου ἐπὶ τοῦ Ἑσκιλινίου ὄρους. Ἡ αἰγίολος θεὰ κρατεῖ τὸν πέπλον καὶ ἐρείδεται ἐπὶ τῆς λόγχης, περὶ ἣν περιελίσσεται ὁ ὄφις, σύμβολον κατὰ μὲν τὴν Γένεσιν ἀπωλείας, κατὰ δὲ τοὺς Ἕλληνας καὶ Ῥωμαίους σωτηρίας. [Ἰδὲ εἰκ. 1.]

Δ.

TO ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΧΙΑΡΑΜΟΝΤΟΥ.

Ἐκ τῆς Νέας Πτέρυγος μεταβαίνοντες εἰς τὸ λεγόμενον Μουσεῖον τοῦ Χιαραμόντου διὰ τοῦ διαδρόμου τοῦ Βραμάντου. Ἡ εἴσοδος ἀποτελεῖται ἐκ δύο λαμπρῶν μονολίθων στύλων ἐξαχθέντων ἐκ τῶν ἀνασκαφῶν τῆς Ὠστίας, ὑποστηρίζοντων ἐπιστύλιον ἐκ λευκοῦ μαρμάρου. Ἐκεῖθεν τὸ μουσεῖον προβαίνει μέχρι τῆς κλίμακος τοῦ ἠκρωτηριασμένου ἀγάλματος τοῦ Βελβεδέρε, ἔνθα τελευτᾷ.

Ἐκατὸν τριάκοντα ἀρχαῖα ἀγάλματα εἶναι ἐστιχισμένα πρὸς δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τῶ εἰσερχομένων, ἐν οἷς δέκα συμπλέγματα. Αἱ προτομαί, τὰ ἀνάγλυφα, τὰ κοσμήματα, οἱ ζωφόροι, τὰ ἠκρωτηριασμένα ἀγάλματα, οἱ παραστάται, τὰ ζῶα, τὰ ἀγγεῖα ἀπαρτίζουσιν ἀριθμὸν ἐπτακοσίων τριάκοντα τριῶν λαμπρῶν μνημείων.

Καὶ πρῶτον βλέπομεν μίαν Ἀφροδίτην μικροτέραν ἢ κατ' ἀνθρώπων ἐξερχομένην τοῦ λουτροῦ, καὶ ἐγκατελημένην τὸ ἥμισυ τοῦ σώματος ἐν τοῖς μαλακοῖς αὐτῆς ἐνδύμασιν. Ἀπομάσσεται δὲ τὴν κόμην, ἣν ἐτοιμάζεται ἵνα μυρῶσῃ. Ἡ Ἀφροδίτη αὕτη εἶναι γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀφροδίτη τοῦ Οὐατικανοῦ πρὸς διαστολήν τῆς Ἀφροδίτης, ἣτις εἶναι ἐν τῷ Καπιτωλίῳ, ἢ τῆς Καπιτωλίας, καὶ ἣτις ὑπερτερεῖ ταύτης μεγάλως κατὰ τὴν λεπτότητα καὶ τὴν ἄρμονίαν τῶν γραμμῶν. [Ἰδὲ εἰκ. 8.]

Παρ' αὐτῆ δὲ εἶναι ἐκτεθειμένον πολυτιμὸν τι ἀνάγλυφον τοῦ ζωοφόρου τοῦ Παρθενῶνος, τοῦ ἀπεικάζοντος τὴν πεμπτήν τῶν Παναθηναίων, ἀποσπασθὲν ἐν ἔτει 1681 ὑπὸ τῶν Βενετῶν.

Ἰδοὺ ὁ Ἔρωσ ἐντεινὸν τὸ τόξον, ὃν ὁ Ἀκύκιος Ἀπόιος Τέσπιος ἀφιέρωσεν εἰς τὴν ἐρωμένην αὐτοῦ

Ἀποϊαν Συρηνοῦσαν. Ἡ ὥραία Συρηνοῦσα ἠθέλησε καὶ αὐτὴ νὰ λάβῃ ἀπομίμημα τοῦ θεοῦ ἐκείνου Ἐρωτος τοῦ Πραξιτέλους, ὃν ὁ μέγας τεχνίτης ἐποίησεν ὑπὲρ τῶν τρισολβίων κατοίκων τῆς Πάρου. Ὅποια χάρις! Τίς ἄτρωτος καρδία δύναται νὰ ἀντέχῃ πρὸς τὰ τόξα τοιοῦτου ἐρασμιωτάτου δαίμονος; Διὸ οὐδὲν ἄπορον ἂν τὸ δημιούργημα τοῦτο τῆς φαντασίας τοῦ Πραξιτέλους ἐνέπνευσε κατὰ τὸν Πλίνιον ἐν τῇ καρδίᾳ νέας γυναικὸς ἔρωτα οὕτω παράφροντα ὡς ἐκεῖνον, ὃν ἐνέπνευσεν εἰς τινὰ νεανίαν ἢ Ἀφροδίτη τῆς Κνί-

ΑΡΤΕΜΙΣ Η ΚΥΝΗΓΕΤΙΣ.

[Εἰκ. 6.]

δου τοῦ αὐτοῦ τεχνίτου. [Ἰδὲ εἰκ. 9.]

Ἀλλὰ τὰ κάλλιστα καὶ μάλιστα διαβεβοημένα ἔργα τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς τέχνης εἶναι κατατεθειμένα ἐν τῷ λεγομένῳ μουσεῖῳ Πιεῖω Κλημεντινείῳ.

Ε'.

TO ΠΙΕΙΟΝ ΚΛΗΜΕΝΤΙΝΕΙΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ.

Κατὰ τὸ δεύτερον ἥμισυ τοῦ δεκάτου ὀγδοῦ αἰῶνος ὁ πάππας Κλήμης ὁ δέκατος τρίτος συνήθροισεν εἰς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν τόπον πάσας τὰς ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς Παλιγγενεσίας εὐρεθείσας ἐν Ῥώμῃ ἀρχαίας γλυφάς. Ὁ δὲ διάδο-

χος αὐτοῦ Κλήμης ὁ δέκατος τέταρτος, βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ καρδινάλιου καὶ θησαυροφύλακος αὐτοῦ Braschi, διετέλεσεν αὐξάνων τὴν συλλογὴν ταύτην ἐπὶ ἕξ ἔτη. Ἀποθνήσκων δὲ κατέλιπε μετὰ τοῦ ἱεραρχικοῦ θρόνου εἰς τὸν θησαυροφύλακα αὐτοῦ, ἀναγορευθέντα πάππαν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Πίον ἕκτον, καὶ τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἀρχαιοτήτων τούτων. Κατὰ τὴν μακρὰν αὐτοῦ ἱεραρχίαν, ἣτις διήρκεσεν ἐπὶ εικοσιπέντε ἔτη, καθ' ἣ μὲν Εὐρώπῃ ἐταράχθη ὑπὸ μεγάλων πολέμων, ἣ δὲ Ἰταλία κατεῖχετο ὑπὸ τῶν ξένων, ὁ πάππας Πίος ὁ ἕκτος οὐ μόνον διετέλεσεν αὐξάνων τὴν συλλογὴν ταύτην, ἀλλὰ καὶ κατέβαλε τὰ θεμέλια τοῦ οἰκοδομημάτων, ὅπερ ἐμελλεν ἵνα περιλάβῃ πάντα ἐκεῖνα τὰ κειμήλια καὶ θαυμάζεται παρά πάντων διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐν αὐτῷ καλλίστων ἔργων, καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς ἀρχιτεκτονικῆς καὶ τῆς ἐσωτερικῆς αὐτοῦ διακοσμήσεως.

Τὸ μουσεῖον τοῦτο ὀνομάσθη ἀπὸ τῶν δύο αὐτοῦ ἰδρυτῶν Μουσεῖον Πίειον Κλημεντινέιον. Διαίρεται δὲ εἰς ὀκτὼ κύρια μέρη, ἣτοι εἰς

ΤΗΝ ΑΥΛΗΝ ΤΟΥ ΒΕΛΒΕΔΕΡΕ,
ΤΗΝ ΑΙΘΟΥΣΑΝ ΤΩΝ ΖΩΩΝ,
ΤΗΝ ΣΤΟΑΝ ΤΩΝ ΑΓΑΛΜΑΤΩΝ,
ΤΗΝ ΑΙΘΟΥΣΑΝ ΤΩΝ ΜΟΥΣΩΝ,
ΤΟ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΝ ΔΩΜΑ (la rotonde),
ΤΗΝ ΑΙΘΟΥΣΑΝ ΤΟΥ ΔΙΦΡΟΥ,
ΤΗΝ ΣΤΟΑΝ ΤΩΝ ΛΥΧΝΟΥΧΩΝ.

Η ΑΥΛΗ ΤΟΥ ΒΕΛΒΕΔΕΡΕ.

Τὸ μουσεῖον τοῦ Βελβεδέρε συνίσταται ἐκ μεγάλης ὀκταγώνου ἀναπεπταμένης αὐλῆς, περιεχομένης πάντοθεν ὑπὸ στοᾶς ἰωνικῆς εὐστύλου καὶ πυκνοστύλου, ἣτις σκεπάζει καὶ προφυλάττει ἀπὸ τῆς ἐπηρείας τῶν στοιχείων τὰ θαυμαστότατα καὶ σεβαστότατα μνημεῖα τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς τέχνης. Πῖος ὁ ἕκτος ἔκλεισε τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς πρώην τετραγώνου ταύτης αὐλῆς διὰ τεσσάρων μεγάλων σαρκοφάγων καὶ δεκαῖς ἀγάλματων τεθειμένων ἐπὶ στηλῶν. Ἐν δὲ τῷ μέσῳ τοῦ οὕτω στρογγυλωθέντος ὀκταγώνου ἔστησε χαριεστάτην τινὰ κρήνην ἀναδύζουσαν ἀναιαλί-

πτως πίδακας ὑδάτων. Οὕτω δὲ τὰ καλλιτεχνήματα τοῦ μέρους τούτου τοῦ Οὐατικανοῦ, κεκλεισμένα ἕκαστον ἐν τινι θολωτῷ σηκῷ, φωτίζονται ἐξ ἐνὸς μόνου μέρους τῆς αὐλῆς ἀφθόνως καὶ ἡδύως.

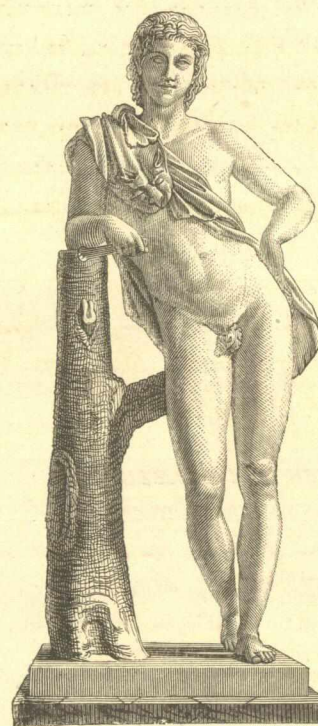
Ἀλλὰ πρὶν εἰσελθόμεν εἰς τὴν αὐλὴν, ἐν ἣ εἶναι ἐκτεθειμένα μετὰ τριῶν ἄλλων νεωτέρων ἀγαλμάτων τοῦ Κανόβα ὁ Ἀντίνοος, ὁ Λαοκόων καὶ ὁ Ἀπόλλων, ὁ ἐπιλεγόμενος τοῦ Βελβεδέρε, διερχόμεθα δύο μικρὰς αἰθούσας, αἵτινες περιέχουσιν

ἢ μὲν πρώτη τὸ λεγόμενον ἠκρωτηριασμένον ἀγάλμα (Torso) ἢ Κορμόν, καὶ τὸ μαυσωλεῖον τοῦ Σικιπιάνο, ἢ δὲ δεύτερα τὸν Μελέαγρον, ἀφ' οὗ ὀνομάσθη αἴθουσα τοῦ Μελεάγρου.

Οὐδὲν θαυμαστότερον ἐν τῇ τέχνῃ τοῦ ἠκρωτηριασμένου ἀγάλματος τοῦ Βελβεδέρε. Οἱ σοφώτατοι τῶν ἀρχαιολόγων καὶ οἱ μέγιστοι τῶν τεχνιτῶν οὐδέποτε ἠδυνήθησαν νὰ θεωρήσωσιν ἀπαθῶς τὸ θεῖον τοῦτο λείψανον τῆς ἐλληνικῆς τέχνης. Ὁ Μιχαήλ

Ἄγγελος, ὁ μέγιστος τῶν τεχνιτῶν τῆς παλιγγενεσίας ἔλεγεν ἑαυτὸν μαθητὴν τοῦ ἀγάλματος τούτου. Ἐπειδὴ ἀφ' οὗ ἐσπούδασε περὶ αὐτοῦ καθ' ὅλον τὸν βίον, διετέλει ἔτι ἐσχατόγηρος καὶ τυφλὸς ὢν, ψαύων διὰ τῶν τρεμουσῶν αὐτοῦ χειρῶν τὸ ἀπαράμιλλον τοῦτο σῶμα, ἐν ᾧ νέας ἐξεύρισκε καθ' ἑκάστην γλυφῆς ἀρετάς. Ὁ δὲ Ῥαφαήλος ἐπειράθη νὰ μιμηθῇ αὐτὸ ἐν τῇ εἰκόνι τῆς Ὀψείως τοῦ Ἐζεκιήλ. Ὁ δὲ σοφὸς Βήγκελμαν ὠμίλει περὶ αὐτοῦ μετ' ἀνεκροῦστος ἐνθουσιασμοῦ.

ΑΡΧΑΙΑ ΠΕΡΙΦΗΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΓΑΛΜΑΤΑ ΕΝ ΤΩ ΟΥΑΤΙΚΑΝΩ ΜΟΥΣΕΙΩ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ.

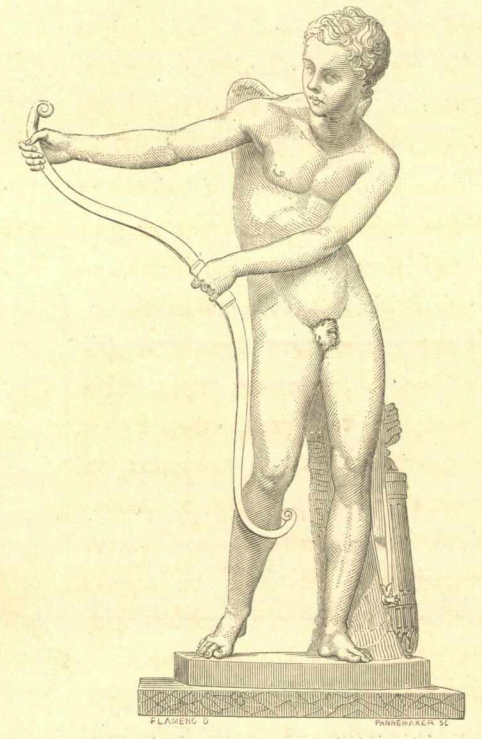
Ο ΑΝΑΠΑΥΟΜΕΝΟΣ ΦΑΥΝΟΣ.

[Εἰκ. 7.]

Η ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΤΟΥ ΟΥΑΤΙΚΑΝΟΥ.

[Εἰκ. 8.]

Ο ΕΡΩΣ ΕΝΤΕΙΝΟΝ ΤΟ ΤΟΞΟΝ.

[Εἰκ. 9.]

Ἀλλὰ δὲν εἶναι γρεῖα ἵνα ἔχῃ τις τὴν πολυμάθειαν τοῦ Βήγκελμαν, οὐδὲ τὴν μεγαλοφυΐαν τοῦ Ῥαφαήλου καὶ τοῦ Μιχαήλ Ἀγγέλου ὅπως δυνήθῃ νὰ θαυμάσῃ τὴν ἀμίμητον ταύτην ἐργασίαν. Ἐπειδὴ πᾶς τις καταπλήττεται τὴν ὠραιοτήτα καὶ ἐνάργειαν αὐτοῦ ἐκ πρώτης ὄψεως. [Ἰδ. εἰκ. 10.]

Ὁμοιάζων πρὸς μεγαλοπρεπῆ κορμὸν ὄρου, ὁ ἠκρωτηριασμένος θεός, καὶ ἐπετηρημένος τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν, ἐκπλήττει οὐδὲν ἥττον τὴν φαντασίαν, ἐγείρων ἐν ἡμῖν παντοίας ἀναμνήσεις. Ῥωμαλέον καὶ ελαφρὸν, εὐκίνητον καὶ ἰσχυρὸν, τὸ ἠκρωτηριασμένον τοῦτο ἀγάλμα ὑποτυποῖ βεβαίως τὸν Ἡρακλέα ἠρεμοῦντα, καὶ ἀναμι-

μνήσκει ἡμᾶς τοὺς ἄλλους τοῦ ἡμιθέου, δεικνύοντος τὴν βίωμην τοῦ σώματος, δι' οὗ ἐξετέλεσε τοὺς μεγάλους αὐτοῦ ἔργους. Οἱ ὄμοιοι, οἵτινες ὑψοῦνται, ὡς δύο ὄρη, εἶναι ἱκανῶς ἰσχυροὶ, ἱκανῶς εὐρεῖς ὥστε νὰ βαστάζωσι τὸν οὐρανόν. Εὐκόλως δὲ πείθεται τις ὅτι ὁ Γηρουνός, ὁ τρισώματος, πολύχειρ καὶ πτερωτός βασιλεὺς τῆς νήσου Ἐρυκρούσας πρὸς τὸ βωμάλεον τοῦτο στηθός, ἐφ' οὗ κυμαίνουσιν οἱ μῦς ὡς κύματα σαλευομένης θαλάσσης, κεκαλυμμένοι ὑπὸ θείας τινὸς διαφανοῦς ἐπιδερμίδος. Οἱ μῆροὶ μακροὶ, ἰσχυροὶ, ἐλαστικοὶ, ἀναμνησκουσιν ἡμᾶς ὅτι ὁ εὐκίνητος καὶ ἀκάματος ἦρος

κατάρθωσε νὰ καταφθάσῃ τὴν γαλόκωπον ἔλαφον, νὰ διαπεράσῃ πάσας τῆς γῆς τὰς χώρας ὅπως καταπολεμήσῃ τὰ παντοῖα τέρατα, καὶ στήσῃ αὐτὸς τὰς ἡρακλείους στηλάς ὄριον τῆς τότε γνωστῆς οἰκουμένης.

Καὶ ὅμως ἡ ἀνθρωπίνη μορφή εἶναι ἐνταῦθα δεδοξασμένη καὶ ἀποτεθειωμένη. Ὁ Ἕλληνας τεχνίτης ἀπέικασεν ἐπὶ τὸ ἰδανικώτερον τὸν Ἡρακλῆ, τοιοῦτον, ὅποῖος ἦτο ὅτε ἐκαθαρίσθη ὑπὸ τοῦ πυρός τῶν κηλίδων τῆς ἀνθρωπότητος. Τὸ τεράστιον καὶ φοβερὸν, ἀλλὰ γαλήνιον αὐτοῦ σῶμα ἀγγέλλει ψυχὴν ἔσορον, ἣς τινος ἢ ἡσυχία δὲν ἐκταράσσεται ὑφ' οὐδενὸς πάθους. Οὕτω κεκυφὸς ὁ ἡμί-

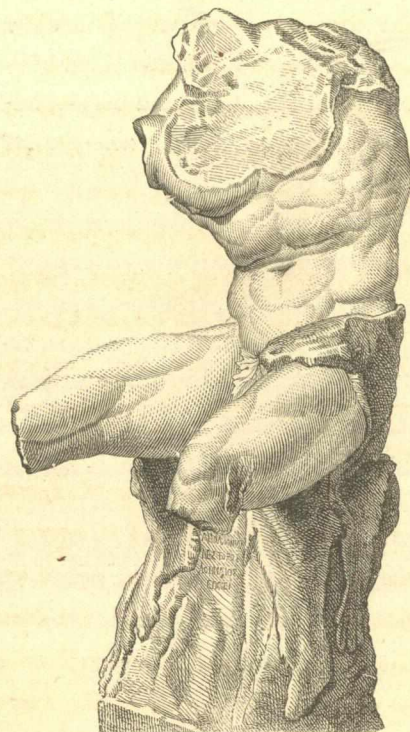

θεος φαίνεται διανοούμενος, οίονει αναμνησκόμενος τών μεγάλων αυτού έργων, και αναπαύεται τών μεγάλων πόνων, ανθ' ὧν ἀπήλαυσε τῆς ἀθανασίας τοῦ Ὀλύμπου.

Ὁ κορμός οὗτος εἶναι ἐξαιρετικῶς ἐκ μακρῶρου πεντελικοῦ. Ἐπί δὲ τοῦ βράχου, ἐφ' οὗ κἀθηται, ἀναγινώσκωμεν τὴν ἐξῆς ἑλληνικὴν ἐπιγραφὴν·

ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ
ΝΕΣΤΟΡΟΣ
ΑΘΗΝΑΙΟΣ
ΕΠΟΙΕΙ

Τοῦτ' ἔστι κατὰ τὴν ἐπιγραφὴν τὸ ἀγάλμα τοῦτο, ὅπερ ἐθαύμασαν εἴπερ τι καὶ ἄλλο οἱ μέγιστοι τών νεωτέρων τεχνιτῶν Μιχαὴλ Ἀγγελος καὶ Ραφαῆλος, καὶ οἱ δοκιμώτατοι τών ἀρχαιολόγων, εἶναι ἔργον ἀσῆμου καὶ ἀγνώστου τινὸς τεχνίτου. Τοῦτο μὴ ἀποδεχόμενοι πολλοὶ τών ἀρχαιολόγων, ὑπολαμβάνουσι μᾶλλον ὅτι ὁ Ἡρακλῆς οὗτος εἶναι ἔργον τοῦ περι-

ΤΟ ΗΚΡΩΤΗΡΙΑΣΜΕΝΟΝ ΑΓΑΛΜΑ
ΤΟΥ ΒΕΛΒΕΔΕΡΕ.
[ΕΙΚ. 10.]

φήμου Λυσίππου τοῦ ἐκ Σικυῶνος. Ἐγένετο δὲ οὗτος σύγχρονος καὶ μα-

θητής τοῦ Πολυκλείτου, ὡφελῆεις μάλιστα ἐκ τῆς σπουδῆς τοῦ ἀγάλματος τοῦ Δορυφόρου, « παιδὸς ἀνδρικοῦ (viriliter puer) », ὅπερ ὁ μέγας οὗτος τεχνίτης ποιήσας ἐξέθηκε πρὸς διδασκαλίαν τών νέων τεχνιτῶν οἶον ὑπόδειγμα καὶ Κανόνα τών ἀναλογιῶν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, ὅπερ, ἔλεγε, φαίνεται ἐτι μᾶλλον ἐμπνουν καὶ ζῶν, ὁσάκις ἐπεριεῖδεται ἐπὶ ἐνὸς ποδός.

Εὐδοκίμησε δὲ μάλιστα ὁ Λύσιππος περὶ τὴν ἀπεικασίαν τοῦ Ἡρακλέους, ποιήσας πολλὰ κολοσσαῖα χαλκᾶ καὶ μαρμάρινα αὐτοῦ ἀγάλματα, ὧν ἐν [ἴσως τὸ προκείμενον] ἠγγόρασεν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος, καὶ ἠγάπησε διαφερόντως· διὸ λέγεται ὅτι περιέφερον αὐτὸ πανταχοσε μεθ' ἑαυτοῦ ὡς κειμήλιον. Τὸ ἀγάλμα τοῦτο ἀπέκτησεν ὕστερον ὁ Ἀννίβας καὶ ὁ Σύλλας, ὅστις μετεκόμισεν αὐτὸ εἰς Ῥώμην.

[Ἀκολουθεῖ.]

ΠΕΡΙΟΔΙΑ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΓΗΝ

EN

ΟΓΔΟΗΚΟΝΤΑ ΗΜΕΡΑΙΣ¹.

Ἄλλ' ἐν ᾧ ὁ Παντεχνῆς οὕτως ἠλγεονολόγει τὴν λήθην αὐτοῦ ἐκείνην, ὁ Φίξ μάλις ἤκουεν αὐτὸν, ὑπ' ἄλλων κατεχόμενος λογισμῶν. Ἦδη ἔφθασαν εἰς τὴν ἀγοράν. Ὁ Φίξ ἀφῆκε τότε τὸν Παντεχνῆν, παραγγέλλων αὐτῷ νὰ μὴ βραδύνη, καὶ ἐπανῆλθε ταχέως εἰς τὸ προξενεῖον.

— Κύριε, λέγει πρὸς τὸν πρόξενον, κατέχω τὸν γεννάδαν. Φεύγει ἐπὶ προφάσει στοιχήματος, καθ' ὃ μέλλει νὰ περιέλθῃ τὴν γῆν ἐν ὀγδοήκοντα ἡμέραις.

— Φαίνεται ἄρα ὅτι εἶναι πονηρότατος, λέγει ὁ πρόξενος. Δικνοεῖται δὲ βιβαιώς νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Λονδίνον, ἀφ' οὗ ἀποπλανήσῃ πάσας τὰς ἀστυνομίας τών δύο ἡπείρων!

— Ἰδῶμεν ἂν ἐπιτύχῃ.
— Ἄλλ' εἴθε βέβαιος ὅτι δὲν ἀπατάσῃ; ἐρωτᾷ αὐτὸν πάλιν ὁ πρόξενος.

— Δὲν ἀπατώμαί.
— Διὰ τί λοιπὸν ὁ κλέπτης οὗτος ἠθέλησε νὰ ἐπιθεωρήσῃ τὸ διαβατήριον αὐτοῦ ἐν Σουεζ;

— Διὰ τίς;... ἀγνοῶ, κύριε πρόξενε· ἀλλ' ἀκούσατέ μου.

Καὶ διεγῆθη ἐν ὀλίγοις τὸν μετὰ τοῦ Παντεχνῆ διαλογὸν αὐτοῦ.

— Τῷ ὄντι, λέγει τότε ὁ πρόξενος, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶναι ὑποπτος. Καὶ τί προτίθεσαι νὰ πράξῃς τόρα;

— Νὰ ἀποστείλω εὐθὺς τηλεγράμμα εἰς Λονδίνον, ζητῶν ἵνα μοι σταλῇ ἐντάλμα συλλήψεως εἰς Βομβάην, νὰ ἐπιβῶ τῆς Μογγολίας... νὰ συνακολουθῶ τῷ κλέπτῃ μέχρι τών Ἰνδιῶν, καὶ ἐκεῖ, ἐπὶ τῆς ἀγγλικῆς ταύτης γῆς, νὰ πλησιάσω πρὸς αὐτὸν εὐγενῶς, ἔχων διὰ τῆς μιάς χειρὸς τὸ ἐντάλμα, διὰ δὲ τῆς ἄλλης λαμβάνων τὸν ὄμιον αὐτοῦ.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ψυχρῶς ὁ ἀστυνομός, ἀπεχαίρετίσε τὸν πρόξενον καὶ μετέβη εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ τηλεγράφου, ὅθεν ἐσφενδόνισε πρὸς τὸν ἐπιστάτην τῆς μητροπολιτικῆς ἀστυνομίας τοῦ Λονδίνου τὸ τηλεγράμμα, ὅπερ ἤδη γνωρίζομεν.

Μετὰ ἐν τέταρτον ὁ Φίξ, ἔχων διὰ χειρὸς τὸν ὀδοιπορικὸν αὐτοῦ σάκκον, ἐπέβαινε καὶ αὐτὸς εἰς τὴν Μογγολίαν, καὶ μετ' ὀλίγων τὸ ταχυπρόρον ἀτμόπλοιον ἠφανίσθη εἰς τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν.

H.

ΟΠΟΥ Η ΕΡΥΘΡΑ ΘΑΛΑΣΣΑ ΘΩΠΕΥΕΙ
ΤΑ ΒΟΥΛΕΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΦΙΛΕΑ ΦΩΓ.

Ἡ μεταξὺ Σουεζ καὶ Ἄδεν ἀπόστασις εἶναι ἀκριβῶς χιλίων τριακοσίων καὶ δέκα μιλίων, διανοομένων ὑπὸ τών ἀτμοπλοίων τῆς Ἰνδικῆς Ἐταιρίας ἐντὸς τριακόντα ἕξ ὥρων. Ἡ Μογγολία ἔσπευδεν ἵνα

1. Συνέχ. ἀπὸ σελ. 162.

φθάσῃ εἰς Ἄδεν πρὸ τῆς ὀρισμένης ὥρας.

Οἱ πλείστοι τών ἐπιβατῶν αὐτῆς ἐπορεύοντο εἰς τὰς Ἰνδίας, οἱ μὲν εἰς Βομβάην, οἱ δὲ εἰς Καλκούτταν διὰ Βομβάης. Ἐπειδὴ, ἀφ' οὗτο ὁ μέγας Ἰνδικὸς σιδηρόδρομος διέρχεται καθ' ὅλον τὸ πλάτος τὴν Ἰνδικὴν χερσόνησον, οἱ εἰς Καλκούτταν πορευόμενοι ὀδοιπόροι δὲν ἀναγκάζονται νὰ περιπλέωσιν, ὡς πρότερον, τὸ ἀκρωτήριον τῆς ΣεϿλάνης.

Μεταξὺ τών ἐπιβατῶν τῆς Μογγολίας ἔβλεπέ τις πολλοὺς πολιτικούς καὶ στρατιωτικούς ὑπαλλήλους. Ἐκ τών δευτέρων τούτων οἱ μὲν ἦσαν ἀξιωματικοὶ τοῦ κυρίως ἀγγλικοῦ στρατοῦ, οἱ δὲ ἤρχον τών ἰθαγενῶν στρατευμάτων τών σιπάγαν, πάντες πλουσίως μισθοδοτούμενοι, ὑπολοχαγοὶ λαμβάνοντες μισθὸν ἐτήσιον 7,000 φρ., λοχαγοὶ 60,000 φρ., καὶ στρατηγοὶ 100,000 φρ. Σὺν αὐτοῖς δὲ ἦσαν πολλοὶ ἀγγλικαὶ οἰκογένειαι καὶ νέοι Ἄγγλοι, πορευόμενοι εἰς ἴδρυσιν ἐμπορικῶν πρακτορείων κατὰ τὴν ἐσχάτην Ἀνατολήν.

Οἱ ἐπιβάται οὗτοι διῆγον βίον εὐφρόσυνον ἐπὶ τῆς Μογγολίας. Κατὰ τὸ πρόγευμα τῆς πρωΐας, τὸ lunch τῆς δευτέρας μ. μ. ὥρας, κατὰ τὸ γεῦμα τῆς πέμπτης καὶ τὸ δεῖπνον τῆς ὀγδόης ὥρας αἱ τράπεζαι ἦσαν πεφορτισμέναι παντοίων ἐδεσμάτων. Οἱ ἐπιβάται, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, μετενέδουν ἑαυτοὺς δις τῆς ἡμέρας. Καὶ ἡ ἡμέρα παρήχρητο ἐν εὐωχίαις, ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ.

Ἄλλ' ἡ Ἐρυθρὰ θάλασσα εἶναι λίαν ἄστατος, εὐμετάβολος, συνεχέστατα κυματώδης. Ὄταν ὁ ἄνεμος πνέῃ εἴτε ἐκ τῆς Ἀσίας, εἴτε ἐκ τῆς Ἀφρικῆς, τὰ ἀτμόπλοια, προσβαλλόμενα πλαγίως ὑπὸ τών κυμάτων, σαλεύουσι δεινῶς. Τότε αἱ κυρία ἀφανίζονται, τὰ κλειδοκύμβαλα σιγῶσι, τὰ δὲ ἄσματα καὶ οἱ χοροὶ καταπαύουσι, καὶ δὲν ἀκούεται ἄλλο ἢ ὁ μόνονος τοῦ ἐλικὸς ῥόχθος, ὁ θόρυβος τών συντριβομένων τριβλίων, καὶ ὁ τραγμὸς τοῦ σκελετοῦ τοῦ ἀτμοπλοίου, ὅπερ, ἀγρόμενον ὑπὸ τῆς ἰσχυροτάτης αὐτοῦ μηχανῆς, προβάλλει μεγαλοπρεπῶς πρὸς τὰ στενὰ τοῦ βᾶβ ἐλ Μανδέβ.

Τὶ δὲ ἔπραττεν ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Φιλῆας Φώγ; Μὴ, βλέπων τὸ μὲν ἀτμόπλοιον ῥιπταζόμενον ὑπὸ τοῦ κλύδωνος, τὸν δὲ ἄνεμον φοβερὸν, ἠγωνία περὶ τῆς ἀποτυ-

χίας τοῦ στοιχήματος, φοβούμενος μὴ τὸ πλοῖον ἀποκαμῶν ἀναγκασθῇ ἐπὶ τέλους προσορμισθῆ εἰς ἀσφαλῆ τινὰ ὄρμον; — Οὐδόλω. Ἡ τοῦλάχιστον, ἐν κατεύχεται ὑπὸ τοιούτων λογισμῶν, οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ μαντεύσῃ τοῦτο. Διότι διετέλει αἰεποτε ἀπαθέστατος καὶ ἀτάραχος πρὸς οὐδεμίαν ἐκπληκτόμενος συμφορὰν. Ἀνῆρχετο δὲ σπανίως ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, οὐδόλω φροντίζων περὶ τών παντοίων ἱστορικῶν ἀναμνήσεων τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης.

Τὶ ἄρα γε ἔπραττε δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ὁ ἰδιότροπος οὗτος Ἄγγλος; Πρῶτον μὲν ἔτρωγε τετράκις τῆς ἡμέρας, μὴ ταρασόμενος μήτε ὑπὸ τοῦ σάλου, μήτε κατεχόμενος ὑπὸ ναυτιάσεως· ἔπειτα διετέλει συμπαίζων τὸ οὐστὲ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας μετὰ τινων ἀντιπάλων χαρτοπαικτῶν ἐμπαθῶν καὶ σιωπηλῶν, ὡς αὐτὸς, τοῦ δασμολόγου Γόαν, τοῦ ἱερολογιωτάτου Δεκίμου Σμιθ, ἐπανερχομένου εἰς Βομβάην, καὶ τινος λοχαγοῦ τοῦ ἀγγλικοῦ στρατοῦ πορευομένου εἰς Βεναρές, τοῦ σιρ Φρανσῆ Κρόμαρτυ.

Ὁ δὲ Παντεχνῆς, ὅστις ἀντίστατο πρὸς τὸν κλύδωνα, διετέλει καὶ αὐτὸς τρώγων καὶ φλυαρῶν εὐφροσύνας δι' ὅλης τῆς ἡμέρας μετὰ τών ἐπιβατῶν τῆς Μογγολίας. Μάλιστα δὲ ἐξεπλάγη ἠδέως τῇ ἐπαύριον τοῦ ἐκ Σουεζ ἀπόπλου ἀπαντήσας ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τὸν φιλόφρονα κύριον, μεθ' οὗ συνδιελέθη ἐν Σουεζ, καὶ ὅστις ὠδήγησεν αὐτὸν εἰς τὸ προξενεῖον.

— Ἐὰν μὴ ἀπατώμαί, κύριε, εἴθε ὑμεῖς, ... ὅστις... ἐν Σουεζ;

— Μάλιστα, ἀποκρίνεται ὁ ἀστυνομός, ἀναγνωρίζω σε! Εἶσαι, νομίζω, ὁ ὑπηρετῆς τοῦ πικραδόξου ἐκείνου Ἄγγλου...

— Ἀκριβῶς, κύριε;...
— Φίξ.

— Κύριε Φίξ, λέγει ὁ Παντεχνῆς. Χαίρω ἀνευρίσκων ὑμᾶς ἐπὶ τῆς Μογγολίας. Καὶ ποῦ πορεύεσθε;

— Ὡς ὑμεῖς, εἰς Βομβάην.
— Χαίρω! Καὶ ἤδη τὸ πρῶτον;
— Πολλάκις, ἀποκρίνεται ὁ Φίξ. Εἶμαι ὑπάλληλος τῆς τών Ἰνδιῶν ἀτμοπλοικῆς Ἐταιρίας.

— Καὶ γνωρίζετε τὰς Ἰνδίας;
— Μάλιστα.
— Καὶ αἱ Ἰνδία εἶναι χώρα ἀξιοθέατος;
— Λίαν! Τζαμιά, μιναρέδες, ναὶ,

φακίρεις, παγίδαί, βραχμᾶνες, ἐλέφαντες, τίγριες, ὄφεις, βαγιαδέραι, ὃ, τι ἐπιθυμοῦμεν. Τὰ πάντα παραδόξα καὶ ἀξιοθέατα. Ἐλπίζω ὅτι θὰ δυνήθῃς νὰ ἴδῃς τὴν χώραν ταύτην κατὰ σχολήν.

— Ἐλπίζω, κύριε Φίξ. Ἐπειδὴ ἐνοεῖτε ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται εἰς ἄνθρωπον ὑγιᾶ τὰς φρένας νὰ πηδᾷ ἀδιαλείπτως ἀπὸ ἀτμοπλοίου εἰς σιδηρόδρομον καὶ ἀπὸ σιδηρόδρομου εἰς ἀτμόπλοιον ἐπὶ προφάσει ὅτι ἐκρινε νὰ περιέλθῃ τὴν γῆν ἐντὸς ὀγδοήκοντα ἡμερῶν! Ὅχι. Καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ γυμναστικὴ αὕτη θὰ λάθῃ τέλος ἐν Βομβάη.

— Καὶ πῶς ἔχει ὁ κύριός σου; ἠρώτησεν ὁ Φίξ ἠσύχως.

— Κἀλλιστα, κύριε Φίξ. Καὶ ἐγὼ ὁμοίως. Τρώγω ὡς ὄναγρος. Ὁ ἀήρ τῆς θαλάσσης, ὡς γνωρίζετε...

— Ἀλλὰ δὲν βλέπω αὐτὸν ποτὲ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος.

— Δὲν εἶναι περίεργος.

— Γνωρίζεις, κύριε Παντεχνῆ, ὅτι ἡ ὀδοιπορία αὕτη δύναται νὰ ὑποκρύπτῃ πολιτικὸν τι μυστήριον; Ἰσως διπλωματικὴν τινὰ ἀποστολήν!

— Μὰ τὸν Θεὸν, κύριε Φίξ, ἀγνοῶ παντάπασι, καὶ ὁμολογῶ ὅτι δὲν φροντίζω ὅπως μάθω τὴν αἰτίαν.

Ἐν τούτῳ τὸ ἀτμόπλοιον προῦχρει ταχέως. Τῇ 13ῃ παρήλθεν ἔμπροσθεν τῆς Μόκας, ἥτις ἐπεφάνη περιεζωσμένη τὰ κατρηρειωμένα αὐτῆς τεῖχην, ὧν ὑπερθεν ἐξήρουντο πραινίζοντες σπάνιοί τινες φοίνικες. Πέραν δὲ ἐπὶ τών ὀρέων ἐξειλισσόντο ἀπέραντα καφεφόρα πεδία. Κατὰ τὴν ἐπομένην νύκτα ἡ Μογγολία διήλθε τὸν πορθμὸν τοῦ Βᾶβ ἐλ Μανδέβ, ὅπερ ἀραβιστὶ σημαίνει Πυλην τῶν Δακρυῶν, καὶ τῇ ἐπαύριον ἔτεινε πρὸς τὸ Steamer Point, πρὸς βορρᾶν καὶ ἀνατολάς τοῦ ὄρμου τοῦ Ἄδεν, ἐνθα ἔμελλε νὰ παραλάβῃ τοὺς ἀναγκάτους αὐτῇ γαιάνθηρακας.

Τὸ ζήτημα τῆς προμηθείας τών ἀνθρώπων εἰς τοιαύτας ἀποστάσεις εἶναι σπουδαύτατον. Ἡ ἀτμοπλοικὴ ἔταιρία τών Ἰνδιῶν δαπανᾷ κατ' ἔτος εἰς τοῦτο ὑπὲρ τὰ εἴκοσι ἑκατομμύρια φράγκων· ἐπειδὴ ἐν ταῖς ἐκτετοπισμέναις ταύταις ἀποθήκαις ἑκαστος τόννος γαιάνθηρακος τιμᾶται ὀγδοήκοντα φράγκων.

Ἡ ὠκύπους Μογγολία ἀντὶ νὰ φθάσῃ

εις Άδεν τῆ πρώτῃ τῆς 15 ὁκτωβρίου, ἔφθασε τῆ ἑσπέρα τῆς 14ης, ἦτοι ἐκέρθησε 15 ὥρας. Ὁ Κ. Φῶγ καὶ ὁ ὑπὲρ-της αὐτοῦ ἐξήλθον πρὸς ἐπιθεώρησιν τοῦ διαβατηρίου, ἀκολουθοῦντος κατόπιν κρυφίως τοῦ Φιξ.

Ὁ Παντεχνῆς περιεφέρετο ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πληθους τῶν Σομαλιῶν, τῶν Βάνιαν, τῶν Πάρσει, τῶν Ἰουδαίων, τῶν Ἀράβων καὶ τῶν Εὐρωπαίων, ἐξ ὧν συνίστανται αἱ 25,000 κατοίκων τῆς πόλεως Ἄδεν. Ἐθαύμαζε δὲ τὰ ὄγκωματα τῆς ἀραβικῆς ταύτης πόλεως, ἅτινα καθιστοῦσιν αὐτὴν οἰονεὶ τὸ Γιβραλτάρ τῆς Ἰνδικῆς θαλάσσης· καὶ ἐβλεπε τὰς λαμπρὰς δεξαμενάς, εἰς ἃς εἰργάζοντο ἔτι οἱ Ἄγγλοι ἐργάται δύο χιλιάδας ἔτη μετὰ τοὺς μηχανικούς τοῦ βασιλέως Σολομώντος.

Περὶ τὴν ἕκτην τῆς ἑσπέρας ὥραν ὁ ἔλιξ τῆς Μογγολίας ἔτυπτε πάλιν ὡς οὐρὰ πελωρίου κήτους τὰ ὕδατα τοῦ ὄρου τοῦ Ἄδεν, καὶ ἔτεινε μεγαλοπρεπῶς πρὸς τὴν Ἰνδικὴν θάλασσαν· διότι ὤφειλε νὰ διέλθῃ τὸ μεταξὺ Ἄδεν καὶ Βομβάης διάστημα ἐντὸς 168 ὥρων. Ἄλλως τε ἡ θάλασσα ἦτο γαλήνιος. Ὁ ἄνεμος ἔπνεε βορειο-δυτικῶς καὶ τὰ ἰστία ἐβόηθον τὸν ἀτμόν.

Τότε οἱ ἐπιβάται ἐπεφάνησαν πάλιν ἐπὶ τοῦ καταστράματος, καὶ τὰ ἄσπρα καὶ οἱ χροὶ ἐπανεληθήσαν. Τῆ δὲ 20ῃ ὁκτωβρίου ἡ Μογγολία εἰσῆρχετο εἰς τὸν λιμένα τῆς Βομβάης, κατὰ τὴν μεσημβρίαν, ἦτοι ἐκέρθησεν ἀπὸ τῆς ἐκ Λονδίνου ἀναχωρήσεως δύο ἡμέρας, ἃς ὁ Φιλέας Φῶγ ἐνέγραψε μεθοδικῶς ἐν τῇ στίλῃ τῶν κερδῶν.

Θ'.

ΟΠΟΥ Ο ΠΑΝΤΕΧΝΗΣ ΝΟΜΙΖΕΙ ΕΑΥΤΟΝ ΕΥΤΥΧΕΣΤΑΤΟΝ, ΑΠΟΒΑΛΩΝ ΜΟΝΟΝ ΤΑ ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ.

Οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι αἱ Ἰνδία, — τὸ μέγα τοῦτο ἀνεστραμμένον τρίγωνον, οὐτινος ἡ μὲν βᾶσις εἶναι πρὸς βορρᾶν, ἡ δὲ γωνία πρὸς νότον, — περιέχει ἐπιφάνειαν χιλίων τετρακοσίων χιλιάδων τετραγωνικῶν μιλίων, ἐφ' ὧν εἶναι ἀτάκτως διεσπαρμένα περὶ ἑκατὸν τεσσαράκοντα ἑκατομμύρια ἀνθρώπων, οἵτινες εἶναι ὑποταγμένοι ὑπὸ τὴν Βρετανικὴν κυβέρνησιν ἔχουσαν ἕνα γενικὸν διοικητὴν ἐν Καλκούτῃ, καὶ ἀνά ἕνα διοικητὴν ἐν Μαδράς, ἐν

Βομβάη καὶ ἐν Βεγγάλῃ· ἕνα δὲ ὑποδιοικητὴν ἐν Ἄγρᾳ.

Ἄλλ' αἱ κυρίως ἀγγλικαὶ λεγόμεναι Ἰνδία ἔχουσι μόνον ἐπιφάνειαν ἑπτακοσίων χιλιάδων τετραγωνικῶν μιλίων, κατοικοῦμένων ὑπὸ ἑκατὸν δέκα ὡς ἑγγιστα ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων· διότι ἐν τῷ ἔνδον τῆς χώρας ὑπάρχουσιν ἔτι, ὡς γνωστὸν, πολλὰ μὲν αὐτόνομα, πολλὰ δὲ ἡμιαυτόνομα καὶ φόρου ὑποτελῆ βασιλεία, τὰ τῶν βασιλιάδων.

Ἀπὸ τοῦ 1756 ἔτους, — καθ' ὃ κατεστάθη τὸ πρῶτον ἀγγλικὸν ἐμπορικὸν πρακτορεῖον ἐν Μαδράς, — μέχρι τοῦ ἔτους, καθ' ὃ ἐξεβρόχθη ἡ μεγάλη ἐπανάστασις τῶν σιπάγων, ἡ περίφημος Ἐταιρία τῶν Ἰνδιῶν ἦτο παντοδύναμος. Διετέλει δὲ προσκτωμένη εἴτε διὰ χρημάτων, εἴτε διὰ βίας καὶ βιαιοπραγίας τὰς χώρας τῶν βασιλιάδων. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἡ Ἐταιρία καθίστα τὸν γενικὸν αὐτῆς διοικητὴν καὶ πάντας τοὺς πολιτικούς καὶ στρατιωτικούς ὑπαλλήλους. Ἄλλ' ἤδη ἡ μὲν Ἐταιρία κατηργήθη, αἱ δὲ κατὰ τὴν Ἰνδικὴν ἀγγλικὰ ἀποικία ἐξαρτῶνται καὶ κυβερνῶνται ἀμέσως ἐκ τῆς μητροπόλεως.

Διὸ καὶ ἡ ὄψις, τὰ ἦθη, αἱ ἐθνογραφικαὶ διαιρέσεις τῆς Χερσονήσου μεταβάλλονται διαφερόντως ὡς ἡμέραι. Ἄλλοτε αἱ ὀδοιπορικαὶ ἐγένοντο περὶ δι' ἵππων, δι' ἀμαξῶν, διὰ μονοτρόχων ἀμαξίων, διὰ φορείων, ἐπὶ νότων ἀνθρώπων, βοῶν, ἐλεφάντων, κ. λπ. Ἄλλ' ἤδη τὰ ἀτμόπλοια διατρέχουσι δρομαίως τοὺς μεγάλους αὐτῆς ποταμούς, τὸν Ἰνδὸν καὶ τὸν Γάγγην· εἰς δὲ σιδηροδρόμος διαπερᾶ τὴν Ἰνδικὴν διαμπερῶς καθ' ἅπαν αὐτῆς τὸ πλάτος, διακλαδούμενος πανταχόσε καὶ θέτων τὴν Βομβάην εἰς ἀπόστασιν τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς Καλκούττης.

Τὸ διάγραμμα τοῦ σιδηροδρόμου τούτου δὲν εἶναι εὐθύ, ἄλλως ἢ δύνατό τις νὰ διαπεράσῃ τὴν Ἰνδικὴν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν. Ἄλλ' ἡ ἀπόστασις αὐξάνεται κατὰ τὸ ἐν τρίτον ἕνεκα τῆς περιστροφῆς, ἣν διαγράφει ὁ σιδηροδρόμος, ὑψόμενος μέχρι τῶν κορυφῶν τοῦ Ἀλλαχάβιδ πρὸς βορρᾶν τῆς Χερσονήσου. Ἴδου δὲ ἐν συνόψει τὸ ὀδοιπορικὸν τοῦ σιδηροδρόμου τούτου, ὃν οἱ Ἄγγλοι ὀνομάζουσι « Great Indian peninsular railway ». Ὅρμωμενος ἐκ τῆς νήσου τῆς Βομβάης, διαπερᾶ

τὴν Σαλσέττην, πηδᾷ ἐπὶ τῆς Ἰνδικῆς ἠπείρου ἀπέναντι τῆς Τάννας, διαπερᾶ τὰ ὄρη τῶν Ἀνατολικῶν Γατῶν, τείνει πρὸς βορρᾶν καὶ ἀνατολὰς μέχρι Βουρχαμπουρ, παρέρχεται τὸ ἡμιαυτόνομον βασιλεῖον τῆς Bandel Kund, ὕστερον δὲ μετεωρίζεται μέχρις Ἀλλαχάβιδ, καὶ καταβαίνει πάλιν πρὸς μεσημβρίαν καὶ ἀνατολὰς διὰ τοῦ Βουρδιδιᾶν καὶ τῆς γαλλικῆς πόλεως Chandernagor, μέχρις οὗ καταλήγει εἰς τὸν ἀφετήριον σταθμὸν τῆς Καλκούττης.

Ἡ Μογγολία ἔφθασεν, ὡς εἶδομεν, εἰς Βομβάην περὶ τὴν τετάρτην καὶ ἡμίσειαν τῆς ἑσπέρας· ἡ δὲ ἀμαξοστοιχία τῆς Καλκούττης ἀνεχώρει ἀκριβῶς τὴν ὀγδόην.

Ὁ Κ. Φῶγ ἐχαίρεισε τοὺς συμπαίχτας αὐτοῦ, ἐξῆλθε τοῦ ἀτμοπλοίου, ἔδωκε διαταγὰς τινὰς εἰς τὸν ὑπερέτην αὐτοῦ πρὸς ἀγρᾶν ὑποκαμίσεων καὶ κνημιδῶν, παραινῶν αὐτῷ ἵνα ἔλθῃ ἀκριβῶς πρὸς τῆς ὀγδοῆς ὥρας εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου· ἔπειτα δὲ ἔτεινε πρὸς τὸ γραφεῖον τῶν διαβατηρίων, μὴ φροντίζον μήτε περὶ τῶν θαυμάτων τῆς Βομβάης μήτε περὶ τοῦ δημαρχείου, μήτε περὶ τῆς λαμπρῆς τῆς πόλεως βιβλιοθήκης, μήτε περὶ τῶν φρουρίων, μήτε περὶ τῶν τσαμίων καὶ συναγωγῶν καὶ παγοδῶν, μήτε περὶ τῶν μυστηριωδῶν ὑπογείων καὶ τῶν θαυμάτων τῆς Ἐλεφαντίδος, μήτε περὶ τῶν Κανθερχίων σπηλαίων τῆς νήσου Σαλσέττης, ἐν ἧ εὐρίσκονται τὰ λαμπρότατα λείψανα τῆς ἀρχιτεκτονικῆς τῶν βουδιστῶν.

Ὁ Φιξ ἐξῆλθε μετὰ τοῦ Φῶγ, καὶ ἠκολούθει μετ' αὐτοῦ κατὰ πόδας, ἀναμένων τὴν ἐκ Λονδίνου ἀφίξιν τοῦ ἐντάλματος τῆς συλλήψεως. Ὁ δὲ Παντεχνῆς, ἀφ' οὗ ἠγόρασε ὑποκάμισά τινα καὶ κνημιδὰς, περιεφέρετο ἐν ταῖς ὁδοῖς τῆς Βομβάης, ἀναμένων τὴν ὥραν τῆς ἀναχωρήσεως. Κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἡ πόλις παρεῖχε θέαμα ποικιλόμορφον καὶ ἱκανὸν ἵνα ἐγείρῃ τὴν περιέργειαν παντὸς φιλοθέαμονος. Ἐν μέσῳ τῶν παντοίων Εὐρωπαίων, καὶ τῶν γυνῶν φακίρις περιφέρονται ποικιλόστολοι οἱ μὲν Πέρσαι φοροῦντες μακρὰς ποδήρεις ἐσθῆτας καὶ κιδάρεις ἀποληγήσας εἰς ὄψιν, οἱ δὲ Βούνας κιδάρεις στρουγγίλας, οἱ δὲ Σίνδαι κιδάρεις τετραγώνους, οἱ δὲ Πάρσαι μελαίνας μίτρας, καὶ ἄλλοι ποικιλοτρόπως ἐνδεδυμένοι ἀτιπρόσωποι

τῶν παντοίων λαῶν τῆς Ἰνδικῆς, ἀπεργαζόμενοι θέαμα παραδοξότατον. Κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν οἱ Πάρσαι ἐτύγγανον πανηγυρίζοντες εἶδος θρησκευτικῆς ἀπόκρου μετὰ πομπῶδους παρατάξεως καὶ παραστάσεων θεατρικῶν, ἐν αἷς ἀνεμίγνυντο αἱ βασιμαδέραι ἢ δημόσια ὄργιστριδες, ἐνδεδυμέναι ἐσθῆτας διαφανεῖς, καὶ χορεύουσαι ὅμως σεμνῶς πρὸς τὸν ἦχον τῶν τὰμ τὰμ καὶ ἄλλων ἐπιχωρίων μουσικῶν ὀργάνων.

Ὁ Παντεχνῆς, ἀπολαύσας ἀνέτως τοῦ παραδόξου ἐκείνου θεάματος, ἔτεινε ἤδη πρὸς τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου, ὅτε, διειρχόμενος ἔμπροσθεν τῆς λαμπρᾶς παγοδᾶς τοῦ Μάλεβαρ-Χίλλ, ἠθέλησε νὰ ἴδῃ τὰ ἔσω τοῦ τεμένους.

Ἄλλ' ἠγόρει δύο τινὰ· πρῶτον ὅτι ἡ εἴσοδος Ἰνδικῶν τινῶν παγοδῶν εἶναι ἀπυροφυλακισμένη τοῖς χριστιανοῖς· δεύτερον ὅτι οὐδ' αὐτοὶ οἱ πιστοὶ δύνανται νὰ εἰσελθῶσιν εἰς τὸν ναὸν μὴ ἀφαιροῦντες πρῶτον τὰ ὑποδήματα, καὶ ἀφίροντες αὐτὰ πρὸ τῆς θύρας. Παρατηρητέον δὲ ἐνταῦθα ὅτι ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις φρονίμως πολιτισμένη σέβεται καὶ προστατεύει τὴν θρησκείαν τῶν ἐγγυρίων, καὶ τιμωρεῖ αὐστηρῶς πάντα προσκρούοντα πρὸς τὰς προλήψεις καὶ τὰ θρησκευτικὰ ἔθιμα τῶν Ἰνδιῶν.

Ὁ Παντεχνῆς εἰσῆλθε λοιπὸν εἰς τὴν παγοδᾶν, καὶ χάσκων ἐθαύμαζεν, ὡς ἀπλοῦς περιηγητῆς, τὰ θαύματα τοῦ μεγαλοπρεποῦς τεμένους, ὅτε αἴφνης ἀνατρέπεται βιαίως, καὶ βλέπει τρεῖς ἐξωρισμένους ἱερεῖς ὀρμώντας ἐπ' αὐτὸν, ἀφαιροῦντας βιαίως τὰ ὑποδήματα καὶ τὰς κνημιδὰς καὶ ἀποκρίνοντες αὐτὸν παντοιοτρόπως. Ἄλλ' ὁ Γάλλος, ὃν φύσει ἱσχυρῶς καὶ εὐκίνητος, ἀνέστη εὐθύς, καὶ δι' ἐνὸς γρονθοκοπήματος καὶ ἐνὸς λακτισμοῦ πρῶτον μὲν ἀνέτρεψε δύο τῶν ἀντιπάλων, οἵτινες ἐκυλίσθησαν χαμαὶ, περιπεπλεγμένοι ἐντὸς τῶν μακρῶν αὐτῶν χιτῶνων, ἔπειτα δὲ ἔδραμεν ἔξω τῆς παγοδᾶς καὶ ἔφευγεν ὄψω ποδὶ, διωκόμενος ὑπὸ τοῦ τρίτου ἱερέως, ὅστις ἐξήγειρε κατ' αὐτοῦ τὸν λαόν. Ὁ Παντεχνῆς κατῳρῶσε πολλὰ παθὼν νὰ διεκφυγῇ, καὶ μόλις περὶ τὴν ἑβδόμην καὶ πεντήκοντα πέντε λεπτά, ἦτοι πέντε λεπτά πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως τῆς ἀμαξοστοιχίας, ἔφθασεν εἰς τὸν σταθμὸν ἀσθμαίνων, ἀνυπόδητος κα-

τεσχισμένος, ἄνευ πύλου καὶ ἀποβαλὼν ὃ, τι ἠγόρασεν.

« Ἐλπίζω ὅτι τοῦτο θά σε νουθετήσῃ, λέγει αὐτῷ ὁ Φῶγ, ἀκούσας τὴν διήγησιν τοῦ συμβάντος αὐτῷ δεινοῦ παθήματος. Ἄλλὰ σπεύδωμεν. Καὶ ἐπήδησεν εἰς μίαν ἀμαξίαν.

« Ὁ Παντεχνῆς ἐπήδησε καὶ αὐτὸς ἐντὸς ἀνυπόδητος καὶ ἄνευ πύλου.

« Ὁ ἀστυνόμος Φιξ ἦτο ἐκεῖ καὶ ἠτοίμαζέτο νὰ πηδῆσῃ καὶ οὗτος ἐντὸς μιᾶς ἀμαξίας. Ἄλλ' αἴφνης μεταβουλεύσμενος,

« Ὅχι, λέγει καθ' ἑαυτὸν, προτιμῶ α νὰ μείνω ἐνταῦθα. Πρόκειται περὶ ἐγκλήματος γενομένου ἐν Ἰνδία. Κατέχω α ἤδη τὸν ἄνδρα. »

Τότε ἠκούσθη δεινὸς συριγμὸς καὶ ἡ ἀμαξοστοιχία ἠφανίσθη ἐν τῷ σκότει.

Ὁ Παντεχνῆς ἐθέρει ἐκ τῆς θυρίδος τῆς ἀμαξίας τὴν χώραν, μὴ δυνάμενος νὰ πιστεύσῃ ὅτι διεπορεύετο ἤδη τὰς Ἰνδίας ἐντὸς ἀμαξίας τοῦ « Great peninsular railway ». Ἡ ἀμαξία, κυβρωμένη ὑπὸ βραχίονος Ἀγγλοῦ μηχανικοῦ καὶ θερμανομένη διὰ γαιανθράκων ἀγγλικῶν, ἐσφενδόνιζε ἄσθρον καὶ βρέμοντα τὸν ἀτμὸν ἐπὶ τῶν βαμβυκῶνων, τῶν κερῶνων καὶ τῶν πεπερεῶνων. Ὁ ἀτμὸς περιελλίσσετο μυρίους γραφικὸς ἐλιγμούς περὶ τὰ συμπλέγματα τῶν φοινίκων, ἐξ ὧν ἀνέβρωσκον ἐπαλλήλως αἱ γραφικαὶ bungalows, αἱ viharis, εἶδος ἐγκαταλειμμένων Ἰνδικῶν μοναστηρίων, καὶ ναοὶ θαυμαστοὶ τὸ μέγεθος καὶ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν παραδοξίαν. Ἐπειτα δὲ ἔβλεπεν ἀπείρους κεχερσωμένους ἐκτάσεις, ἧ ζόγγλας, ἐν αἷς ἐσύριζον οἱ ὄφεις καὶ ἐβρυχῶντο αἱ τίγρεις ἀποκρινόμεναι πρὸς τὰ βρυχήματα τῆς ἀτμαμάξης· καὶ τέλος δάση γραφικώτατα διατεμνόμενα ὑπὸ τοῦ σιδηροδρόμου, καὶ κατοικούμενα ἔτι καὶ νῦν ὑπὸ ἀγρίων ἐλεφάντων, οἵτινες ἐθιῶρον ἀπαθῶς διερχομένως ὡς τέρατα δαιμονοφόρητα τὰς ἀμαξοστοιχίας.

Περὶ τὴν προίαν, παρελθόντες τὸν σταθμὸν τοῦ Μαλλιγάου, οἱ περιηγηταὶ διήρχοντο διὰ τῆς διαβοήτου ἀπαισίας διατεμνόμενα ὑπὸ τοῦ σιδηροδρόμου, καὶ κατοικούμενα ἔτι καὶ νῦν ὑπὸ ἀγρίων ἐλεφάντων, οἵτινες ἐθιῶρον ἀπαθῶς διερχομένως ὡς τέρατα δαιμονοφόρητα τὰς ἀμαξοστοιχίας.

Περὶ τὴν προίαν, παρελθόντες τὸν σταθμὸν τοῦ Μαλλιγάου, οἱ περιηγηταὶ διήρχοντο διὰ τῆς διαβοήτου ἀπαισίας διατεμνόμενα ὑπὸ τοῦ σιδηροδρόμου, καὶ κατοικούμενα ἔτι καὶ νῦν ὑπὸ ἀγρίων ἐλεφάντων, οἵτινες ἐθιῶρον ἀπαθῶς διερχομένως ὡς τέρατα δαιμονοφόρητα τὰς ἀμαξοστοιχίας.

βασιλεὺς τῶν Στραγγαλιστῶν, ἥσκησεν ἄλλοτε δεινὴν τυραννίαν. Ὡς γνωστὸν, οἱ δολοφόνοι οὗτοι ἀποτελοῦσιν ἀσύλληπτον τινα καὶ μυστηριώδη ἑταιρίαν, ἧς οἱ ὀπαδοὶ ἀποστραγγαλίζουσιν εἰς τιμὴν τῆς Καλι, ἧ τῆς θεᾶς τοῦ Θανάτου, ἄνδρας γυναικὰς καὶ παιδιά, μὴ καταχέοντες μηδέποτε μηδεμίαν βανίδα αἵματος. Μέχρι δὲ νῦν δὲν ὑπάρχει οὐδὲ σπιθαμὴ τῆς ὑπὸ τῶν Θούγων κατοικοῦμένης ταύτης ἐπαρχίας, μὴ περιέχουσα ἀνθρώπινον πτώμα. Ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις κατῳρῶσε μὲν νὰ καταστειλῇ τὰς δολοφονίας ταύτας μέχρι τινός, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ἡ φοβερά καὶ μυστηριώδης αὕτη ἑταιρία ὑπάρχει καὶ διατελεῖ ἔτι, ἐξασκοῦσα μόνον διὰ στραγγαλισμῶν τὸ δόγμα αὐτῆς.

Περὶ μεσημβρίαν ἡ ἀμαξοστοιχία ἐστάθη ἐν τῷ σταθμῷ τοῦ Burhampour, ὅπου ὁ Παντεχνῆς, μὴ εὐρίσκων εὐρωπαϊκὰ ὑποδήματα, ἠναγκάσθη νὰ ἀγοράσῃ ἀντὶ πολλῶν χρημάτων ζεύγος Ἰνδικῶν πρασίνων ὑποδημάτων, κεκοσμημένων διὰ μαργαριτῶν.

Τῆ ἑπαύριον, ἐρωτηθεὶς παρὰ τοῦ Σιρ Φρανσῆς Κρόμαρτυ, ὁ Παντεχνῆς, ἐξαγαγὼν τοῦ θυλακίου τὸ ὠρολόγιον αὐτοῦ, ἀπεκρίθη ὅτι ἦτο ἡ τρίτη τῆς προίαν, ἐν ᾗ ἀληθῶς ἦτο ἡ ἐβδόμη ὥρα. Καὶ τῷ ὄντι τὸ περίφημον τοῦτο ὠρολόγιον, ὅπερ διετέλει πάντοτε βαῖνον κατὰ τὸν μεσημβρινὸν τοῦ ἀστεροσκοπείου τῆς Γρηνβίχης, κειμένου περὶ τοὺς ἐβδομηκοντα ἑπτὰ βαθμοὺς πρὸς δυσμὰς, ὤφειλε νὰ ὀψίξῃ καὶ ἀληθῶς ὑστέρει κατὰ τέσσαρας ὀλοκλήρους ὥρας.

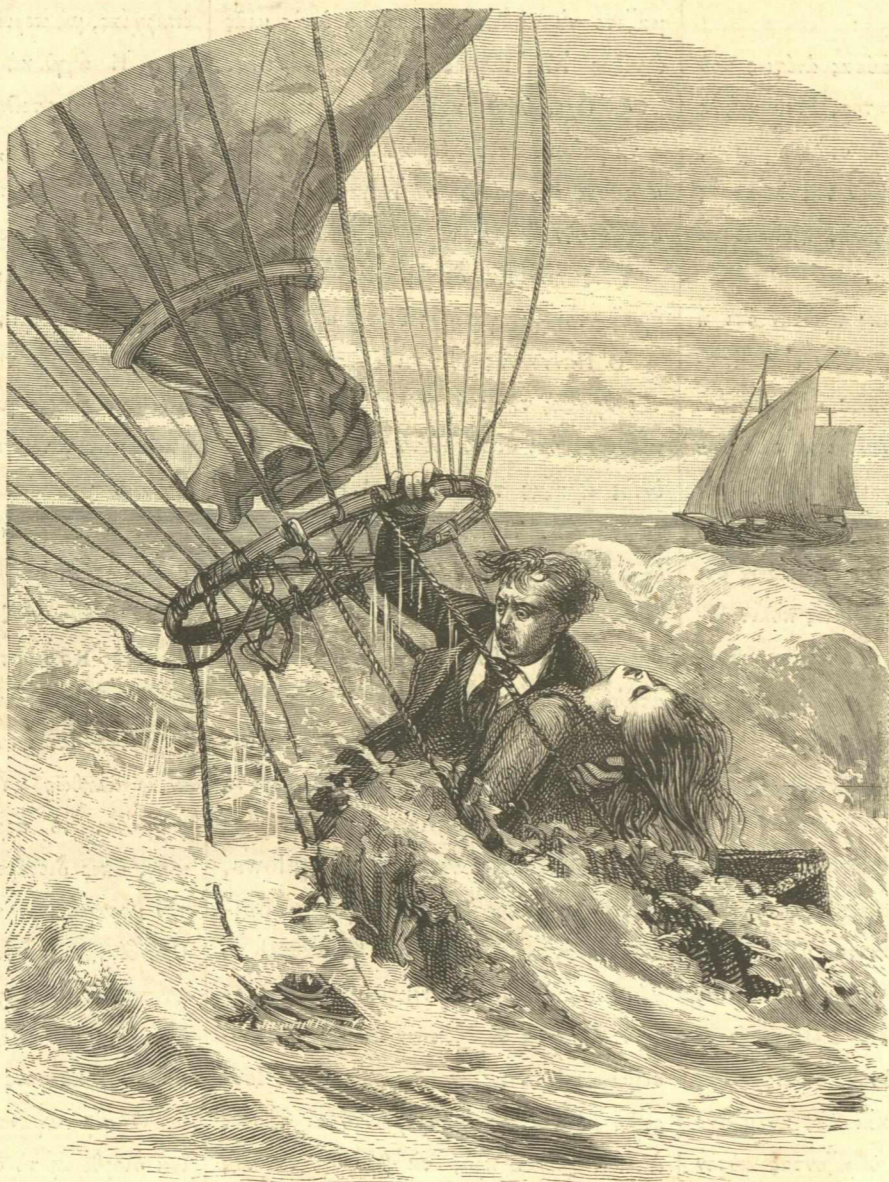
Ὁ σιρ Φρανσῆς συνεβούλευσεν αὐτῷ ἵνα διορθώσῃ τὸ ὠρολόγιον, ὡς ἔπραξεν ὁ Φιξ ἐν Σουεξ. Ἐπειράθη δὲ νὰ πείσῃ αὐτὸν ὅτι ἔπρεπε νὰ κάμῃ τὸ αὐτὸ ἀνά πάντα νέον μεσημβρινόν, ἐπειδὴ ὀδοιποροῦντος αὐτοῦ ἀδιαλείπτως πρὸς ἀνατολὰς, ἦτοι πρὸς τὸν ἥλιον, αἱ ἡμέραι καθίσταντο φυ κῶ τῷ λόγῳ βραχυτέρας κατὰ τριακίας τέσσαρα λεπτά, καθ' ὅσους διήρχετο βαθμοὺς πλάτους. Ἄλλὰ μάτῃν· διότι ὁ ἐπίμονος Παντεχνῆς, εἴτε ἐνοῶν εἴτε μὴ τὴν παρατήρησιν τοῦ λογαγοῦ, δὲν ἠθέλησε νὰ ἐπανορθώσῃ τὸ ὠρολόγιον αὐτοῦ, ὅπερ διετέλει δεικνύον ἔτι τὴν ὥραν τοῦ Λονδίνου.

[Ἀκολουθεῖ.]

ΤΑ ΑΕΡΟΠΟΡΑ ΣΦΑΙΡΩΜΑΤΑ.

Είπομεν ἀλλοχού ότι τὰ πλείστα ἐναέρια δυστυχήματα συμβαίνουσιν ἐξ ἀμαθείας, ἀνικανότητος ἢ ἀπονενομημένης τόλμης τῶν αεροναυτῶν.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος λόγου χάριν ὁ βασιλεὺς τοῦ Σιάμ, θέλων νὰ ἐροτάσῃ τὴν ἐπέτειον τῆς στέψης αὐτοῦ ἡμέραν, παρέσχε τοῖς αὐλικαῖς θέματα αεροστατικῆς ἀναβάσεως. Μετεκόμισε δὲ ἐκ Παρισίων σφαιρώματα, ὅπερ ἐξώγκωσαν ἐνώπιον αὐτοῦ. Ἄλλ' ἀφ' οὗ τοῦτο ἠτοιμάσθη, οὐδεὶς ἠθέλησεν ἢ ἐδυνήθη νὰ ἀναβῆ μετ' αὐτοῦ εἰς τὰ αἰθέρια. Τότε ὁ βασιλεὺς, ἐπιτάξας ἵνα φέρωσιν ἓνα δοῦλον καταδικασμένον εἰς θάνατον, εἶπεν εἰς αὐτὸν νὰ ἀναβῆ εἰς τὸ σκαφιδίον. Ὁ δυστυχὴς ἀνέβη ὡς εἰς λαίμητόμον. Τὸ αερόστατον, ἀπαλλαγθὲν τῶν γῆινων δεσμῶν, ἀνῆλθεν εἰς τὰ οὐράνια ταχὺ ὡς βέλος... Τίς δύναται νὰ θαυμάσῃ ἂν ὁ δοῦλος, οὕτως ἀφειδὲς εἰς τὸ κενὸν ἄνευ ἔρματος, ἄνευ τροφίμων, ἄνευ ἀγκύρας, ἄνευ οὐδεμιᾶς αεροστατικῆς γνώσεως, μὴ ἐφάνη μη-

ΕΝ Τῷ ΩΚΕΑΝῳ.

δαμοῦ, καὶ μηδεὶς ἤκουσέ τι πλεόν περὶ αὐτοῦ; Ἔτερον παράδειγμα. Ὁ ἀμερικανὸς αεροναύτης Λά Μάουντεν, γνωστὸς ἐν Ἀμερικῇ ἕνεκα τῶν πολλῶν αὐτοῦ εἰς τὸν ἀέρα ἀναβάσεων, ἀπέθανε θάνατον φρικῶδη ἐκ τῆς κακῆς καταστάσεως τοῦ σφαιρώματος.

Ὁ αεροναύτης οὗτος ἀνυψώθη ἐν τινι μοντολφιέρῳ ἐν Ἴονα τοῦ Μισσιγᾶν τῇ 4ῃ ἰουλίου τοῦ 1873οῦ ἔτους, ἥτις εἶναι ἡ περίφημος ἐπέτειος ἡμέρα τῆς αὐτονομίας τῶν Ὀμοσπόνδων Πολιτειῶν. Μυριοὶ θεαταὶ παρίσταντο κατὰ τὴν ἀνάβασιν αὐτήν. Ἀλλὰ τὸν ἄθλιον ἐπῆλθεν ἡ ἀπαίσιος ἔννοια νὰ κρεμάσῃ τὴν σκάφην οὐχὶ ἐκ σχοινίων περιλαμβανόντων ὡς δίκτυον ὄλιον τὸ σφαιρώμα, ἀλλ' ἐκ σειρᾶς σχοινίων ἀνεξαρτή-

των ἀπ' ἀλλήλων καὶ προσδεδεμένων εἰς κύκλον ἐρειθόμενον εἰς τὰ ἄνω τῆς μοντολφιέρας.

Ὁ Λά Μάουντεν ἀνυψώθη ὑπὲρ τὰ νέφη· οἱ δὲ θεαταὶ διεύρων αὐτὸν διὰ τῶν νεφελῶν εἰς ὕψος διαχιλίων μέτρων. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον

Φθάσας εἰς διάστασιν ἑκατὸν μέτρων ὑπὲρ τῆς γῆς, ὁ ἀτυχὴς αεροναύτης, ἀφῆκε τὸ σκάφος, τὸ δὲ σῶμα αὐτοῦ καταπεσὸν συνετρίβη ἐν τινι ἀγρῷ ἐνώπιον μυρίων θεατῶν, οἵτινες ἀπῆλθον τοῦ θεάματος κλαίοντες.

Τὸ σῶμα τοῦ αεροναύτου ἐνεκολλήθη ἐν τῇ γῇ καὶ ἐσκάφη κοίλωμα εἰκοσιν ἑκατοστομέτρων. Κατέπεσε δὲ μετὰ τσαύτης ταχύτητος ὥστε τὰ ὄσπ' αὐτοῦ ἦσαν συντετριμμένα καὶ μεταβεβλημένα εἰς κόνιν.

Ὁ αεροναύτης Δουρουώφ εἶναι ὁ πρῶτος τῶν αεροναυτῶν, οἵτινες ἐπόλησαν νὰ εἰσδύωνται εἰς τὸν ὑπὲρ τὸν ὠκεανὸν ἀέρα, ἐν ᾧ πολλάκις ἐκινδύνευσεν περὶ τῆς ζωῆς. Τῇ 31ῃ αὐγούστου τοῦ 1874οῦ ἔτους ὁ Δουρουώφ, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ τὴν γυναῖκα, ἀνέβη ἐκ Καλιανίου κατὰ τὴν ἐβδόμη τῆς νυκτὸς ὄραν, εἰ καὶ ὁ ἄνεμος ἐπνεε σφοδρότατος πρὸς τὸν μυχὸν τῆς βορείου θαλάσσης· διήλθε δὲ τὴν νύκτα μετ' αὐτῆς πλανώμενος ὑπὲρ τοῦ Ὠκεανοῦ. Περὶ τὴν τρωϊάν, ἰδὼν ἀλιευτικά τινα πλοῖα,

ἔκρινε νὰ καταβῆ ἐπὶ τῆς πολυκυμάντου ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης. Ἀλλ' ἄμα φθάσας ἐπὶ τοῦ ὕδατος τὸ ἐλαφρὸν σκάφος καταδύεται μετὰ τῶν αεροστατῶν καὶ ἀναδύεται πολλάκις ἀνεκλόμενον ὑπὸ τοῦ σφαιρώματος. Ἐπὶ δύο ὄλας ἀπεράντους ὄρας οἱ δύο δύστηνοι αεροναῦται παλαίουν πρὸς τὰ πελώρια κύματα τῆς θαλάσσης, νῦν μὲν ἐπιπλέοντες, νῦν δὲ καταβυθίζομενοι εἰς τὸ βάθος τοῦ ὠκεανοῦ.

Τὰ κύματα θραύονται ἐπὶ τοῦ περιβλήματος τοῦ σφαιρώματος ἀπειλοῦντα ἵνα καταστῶσιν αὐτό. Ἀλλ' ὁ Δουρουώφ δὲν ἀποκαρτερεῖ. Φυλάττει τὴν σύζυγον αὐτοῦ, παρηγορεῖ ταύτην καὶ δεκνύει αὐτῇ πλοῖον πλησιάζον, λέμβον καταβυθίζομένην εἰς τὴν θάλασσαν καὶ τοὺς

Ο ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΣ ΛΑ ΜΑΟΥΤΕΝ.

ναύτας κωπηλατοῦντας ἤδη πρὸς αὐτούς. Ἀλλ' ἡ δύστηνος γυνὴ δὲν ἀκούει ἔτι οὐδὲν, ἀλλὰ λειποθυμεῖ καὶ ἀγνοεῖ τὰ περὶ αὐτὴν συμβαίνοντα. Ἀλλὰ χάρις τῷ θεῷ ἡ λέμβος ἐκείνη πλησιάζει, φερομένη ὑπὸ δύο βρωμαλέων Ἀγγλων κωπηλατῶν, τοῦ πλοίαρχου Ὁξλέιν καὶ τοῦ

βοηθοῦ, οἵτινες τέλος προσερχόμενοι πρὸς τὸ σφαιρώμα ἀρπάζουσι τὸ σχοινίον τῆς ἀγκύρας καὶ ἐλκύουσιν αὐτό. Ἀλλὰ τὸ ἀερόστατον ἀνυψοῦται ὑπὸ τοῦ ἀνέμου καὶ παραπύρει τὴν λέμβον καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ δύο ναύτας, οἵτινες κινδυνεύουσι ν' ἀνατραπῶσιν. Ἡ στιγμὴ ἦτο φρικώδης! Ἐπειδὴ οἱ σωτήρες ἐκινδύνεον ν' ἀποβιά-

νωσι μετὰ τῶν ναυαγῶν. Ἀλλ' ἡ ἐνέργεια καὶ ἡ τόλμη ἀνταμοίβονται. Ὁ Δουρουώφ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐσώθησαν καὶ μετηνέχθησαν ἐπὶ τοῦ ἀγγλικῆς πλοῖου Grand-Charge.

ΑΓΓΛΙΚΑ ΑΙΣΧΗ.

ΑΙΔΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ.

Συνέβησαν ισάκτως ἐν Ἀγγλίᾳ δύο τινά, ἅτινα δὲν εἶναι μὲν μοναδικὰ ἐν Εὐρώπῃ, φαίνονται δὲ ἰκανὰ πρὸς τὸ μετριάξαι τὸν ὑπὲρ τῶν Ἀγγλων ἄκρατον τινῶν ἐθνουσιασμόν.

Εἷς τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τοῦ ἀγγλικοῦ στρατοῦ, ἀνήκων εἰς τινὰ τῶν ἀρίστων οἰκῶν τῆς Ἀγγλίας, εὐρεθεὶς μόνος ἐντὸς ἀμάξις μετὰ τινος σεμνοτάτης νεάνιδος, προσήνευθη πρὸς αὐτὴν μετὰ τοιαύτης ἀσελγείας καὶ κτηνωδίας, ὥστε παρέστη ἐπὶ τὸ κακογροδικεῖον, κατηγορηθεὶς ἐπὶ βιασμῷ.

Ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος Ἀγγλος εἶναι ὁ γνωστός συνταγματάρχης Backer, ἀδελφὸς τοῦ περιφήμου περιηγητοῦ Βέκερ. Ἴδού δὲ ἐν συνόψει ἡ κατηγορία.

« Κατὰ τὸν παρελθόντα ἰούνιον κατώκου, λέγει ἡ ἐνάουσα, μετὰ τῆς μητρός μου καὶ τῶν δύο ἀγαθῶν ἀδελφῶν παρὰ τὸ Midhurst. Μία δὲ τῶν ἀδελφῶν μου, ἣτις ὑπανδρεύθη τὸν ἱατρὸν Bagshawe, πορευομένη εἰς Ἐλβετίαν, ἠθέλησε νὰ με παραλάβῃ συνοδοιπόρον. Ἐκρίνομεν δὲ ἵνα πορευθῇ κατ' εὐθείαν καὶ με ἀναμένῃ εἰς Δουβρον μετὰ τοῦ γαμβροῦ μου.

« Τῇ 17ῃ ἰουνίου περὶ τρίτην ὥραν μετὰ μεσημβρίαν, πορευθεῖσα εἰς τὸν σταθμὸν, ἀνέβην εἰς μίαν τῶν ἀμαξῶν τοῦ σιδηροδρόμου, καὶ ἐκάθισα ἐν τινὶ γωνίᾳ, ἔχουσα τὸ πρόσωπον ἐστραμμένον πρὸς τὴν μηχανήν. Ἐν Liphook, δευτέρῳ μετὰ τὸ Midhurst σταθμῷ, εἶδον τὸν κατηγορούμενον εἰσερχόμενον εἰς τὴν ἀμαξάν.

Ἐκάθισεν ἀντικρὺ μου καὶ ἤρξατο νὰ μοι λέγῃ. — Ἡ πεδιάς αὕτη εἶναι ὠραιότατη. — Ναί, εἶναι ὠραιότατη, ἀπεκρίθην. Νομίζω ὅτι ἀπὸ τοῦ Midhurst μέχρι Πετεροφιλδ ἡ φύσις εἶναι ἀληθῶς λαμπρά. Τότε μοι ἐλάλησε περὶ τοῦ Μιδχόρστ, καὶ με ἠρώτησεν ἂν ποτε εἶδον τὴν πόλιν Ἀδερχότ. — Ναί, ἀπεκρίθην, ἔχομεν ἐν αὐτῇ ἕνα ἀδελφόν, ὅστις εἶναι ἀξιωματικὸς τοῦ πυροβολικοῦ. »

« Ἡρώτησα τὸν κατηγορούμενον εἰς ποῖον ἀνῆκε τάγμα. — Δὲν ἀνῆκω, μοι εἶπεν, εἰς οὐδὲν τάγμα, ἀλλ' εἰς τὸ ἐπιτελεῖον. — Τοῦ βορβῆ; — Ὁχι, τῆς μεσημβρίας. »

« Μετ' ὀλίγον δὲ συνδιελθόντων πρὸς ἀλλήλους περὶ θεάτρων καὶ ζωγραφικῆς. Ἴδὼν δὲ ἐπὶ τοῦ ὁδοπορικοῦ μου σάκκου τὴν διεύθυνσίν μου ἐν τῇ πόλει Γενεύῃ. — Πορεύεσθε εἰς Γενεύην; μοι λέγει. — Ναί. — Καὶ πορεύεσθε κατὰ μόνας; — Ὁχι, ἐπειδὴ ἡ ἀδελφή μου μὲ ἀναμένει εἰς Δουβρον μετὰ τοῦ γαμβροῦ μου.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ἡ ἀμαξοστοιχία ἐστάθη εἰς Woking. Μέχρι τοῦδε δὲν παρέτήρησα οὐδὲν ἀπρεπὲς οὔτε ἐν τοῖς λόγοις οὔτε

ἐν τῇ στάσει αὐτοῦ. Ἐκαθήμεθα δὲ ἐγὼ μὲν εἰς τὸν αὐτὸν τόπον, ὁ δὲ κατηγορούμενος ἀντικρὺ μου. Ἐγνώριζον ὅτι ἡ ἀμαξοστοιχία, καταλιπούσα τὸν σταθμὸν Woking, δὲν ἐμελλε πλεῖον νὰ σταθῇ ἀλλοχθῶ εἰ μὴ μετὰ δύο ὥρας. Τότε δὲ ὁ Κ. Βέκερ μοι λέγει. — Ἡ ἀμαξοστοιχία ἐστάθη μέχρι τοῦδε εἰς πάντας τοὺς μικροὺς σταθμούς. Ἄλλ' ἤδη μέλλει νὰ βαδίσῃ τάχιστα μὴ ψάουσα μηδ' αὐτοῦ. Καί με ἠρώτησε ὅς πῶς ὀνομάζομαι. Ἄλλ' ἐγὼ δὲν ἠθέλησα νὰ ἀποκριθῶ. »

— Διὰ τί δὲν μοι ἀποκρίνεσθε; μοι λέγει.

— Διότι, ἀποκρίνομαι, δὲν μοι ἀρέσκει.

Ἄλλως τε ἀγνοῶ πρὸς τί;

Ἄλλ' ἀντὶ νὰ ἀποθαρρυνθῇ ἐκ τῆς ξηρᾶς μου ἐκείνης ἀποκρίσεως, ἐκάθισε πλησίον μου, καὶ — Ἐθυμώθητε, μοι λέγει. Διὰ τί;

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἤρξατο νὰ με ἐναγκαλιζήσῃ, καὶ νὰ φιλήσῃ τὰς παρειάς μου, παρακαλῶν με νὰ πράξω τὸ αὐτό. Ἄλλ' ἐγὼ ἀπέβαλον αὐτὸν καὶ ὤρμησα πρὸς τὸν κώδωνα. Ἄλλὰ δυστυχῶς ἦτο ἄχρηστος. Τότε ἀνέκραξε. — Μὴ κωδωνίστητε. Καί, λαβῶν με τοῦ βραχίονος βιαίως, μ' ἔρριψεν εἰς τὸν τόπον, ὃν κατεῖχον πρότερον, με κατεπίσε το στήθος καὶ με κατέφιλησεν. Ἡμῖν ἐκλελυμένη... »

Ἡ νεῖς διηγεῖται ἐνταῦθα λεπτομερῶς τὴν διαγωγὴν τοῦ Ἀγγλοῦ συνταγματάρχου, ἐξ ἧς καταφαίνεται ὅτι οὗτος εἶχε φανεράν πρόθεσιν νὰ βιάσῃται αὐτήν.

... « Ἀπέκρουσα διὰ τὸ ἀγκῶνος τὴν ὕελον τῆς θυρίδος, καὶ θρασύασα αὐτήν, ἐξήγαγον τὴν κεφαλὴν καὶ ἠρξάμην ἵνα βοῶ. Ἄλλ' οὗτος μὲ ἀνελκυσεν εἰς τὸ ὄπισθον ὡς ἀπηγγουσιμένην. Τότε, καταβαλοῦσα τελευταίαν τινὰ προσπάθειαν, ἤνοιξα τὴν θύραν, καὶ ἤτοιμαζόμην νὰ ἐκπηδήσω, προτιμῶσα τὸν θάνατον ἀντὶ τῆς ἀτιμίας. Ἄλλ' ἐκείνος, ἀρπάσας με τοῦ βραχίονος, μὲ ἠνάγκασε νὰ καθίσω ἐν τῇ γωνίᾳ. »

« Εὐτυχῶς ἡ ἀμαξοστοιχία τότε ἐστάθη. ὁ δὲ κατηγορούμενος ἀναφρονήσας, προσέπεσεν εἰς τὰ γόνατά μου, καθικετεύων με ἵνα μὴ φανερώσω μηδὲν τὸ πρᾶγμα. Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν τρεῖς ἄνδρες καὶ δύο γυναῖκες εἰσῆλθον εἰς τὴν ἀμαξάν, καὶ βλέποντές με οὕτως ἐκλελυμένην, κατεσχισμένην καὶ κλαίουσαν, μὲ ἠρώτησαν τί ἔπαθον. — Ὁ ἄνθρωπος οὗτος δὲν με ἀφίνει ἤτις, ἀπεκρίθην. Ἄλλ' αὐτὸς, μηδὲν εἰπὼν, ὑπεξέφυγεν ἀταράχως εἰς ἄλλην ἀμαξάν. »

« Ἐν τῷ σταθμῷ ὁ συνταγματάρχης πλησιάζας πάλιν, « Γνωρίζω κάλλιστα, μοι λέγει, τὸν ἀδελφόν σου. Εἶπέ μοι ποῦ κατοικεῖ, ὅπως γράψω πρὸς αὐτόν. » Ἄλλ' ἐγὼ δὲν ἔδωκα τὴν κατοικίαν τοῦ ἀδελφοῦ μου, ἀποκριθεῖσα. »

« Πράξατε ὅ, τι ἂν θελήσῃτε. »

Αἱ κατηγορίαι αὗται δὲν ἀνῆρθησαν ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου· ὁ δὲ συνταγματάρχης Βέκερ ἀπεκνήρυξεν μὲν ἀνάτινος τοῦ βιασμοῦ, ἀλλ' ἔνοχος ὕβρεως πρὸς γυναῖκα.

Ὁ δὲ πρόεδρος τοῦ κακογροδικεῖου, πρὶν ἢ ἀναγνώσῃ τὴν καταδικαστικὴν ἀπόφασιν, ἀπέτεινεν αὐτῷ τὰς ἐξῆς ἐπιπλήξεις.

« Ὅτε, κύριε, οἱ κάτοικοι τοῦ βασιλείου τούτου ἔμαθον ὅτι νεῖς τις ἠναγκάσθη νὰ κινδυνεύσῃ περὶ τῆς ζωῆς, ὅπως ἀποφύγῃ τὴν ἀτιμίαν, καὶ ὅτι ὁ ὕβρισας αὐτὴν ἦτο στρατιώτης, συνταγματάρχης, ἔφριξαν, ἐὰν μὴ ἠσχύνθησαν σύμπαντες. Εἶσαι στρατιώτης, καὶ ἔπρεπε σὺ πρῶτος νὰ προστατεύῃς τῆς ἀπροστατεύτου γυναικός. »

« Προβάντων δὲ καὶ ἐπὶ πλεόν λέγω ὅτι, ἐὰν ἡ νεῖς προσῆνευθῇ προπετῶς καὶ ἀσέμνως πρὸς σέ, σὺν ἔργον ἦτο νὰ φυλάξῃς αὐτὴν ἀφ' ἑαυτῆς. Ἄλλ' ἀναλογιζόμενος τὴν ἀφέλειαν καὶ ἀρετὴν τῆς νεάνιδος, τὸν βαθμὸν σου καὶ τὰς περιστάσεις τῆς πράξεως, δὲν δύνῃσαι νὰ παραδεθῶ οὐδένα λόγον ἐλαττοῦντα τὸ ἐγκλημά σου. »

« Ἐν τούτοις πρέπει νὰ προσθέσω ὅτι δύο τῶν πρώτων ἀξιωματικῶν τοῦ ἀγγλικοῦ στρατοῦ ἐρωτηθέντες ἀπεκρίθησαν ὅτι μέχρι τοῦδε σε ἐνόμιζον ἄνδρα κόσμιον, καὶ σε ἐτίμων πολλῶν ἔνεκα. Διὸ δὲν θέλω νὰ σοι ἐπιβάλω τὴν ἀτιμωτικὴν καὶ φρικτὴν τιμωρίαν τοῦ ἀτιμασμοῦ, ἐλπίζων ὅτι, μεταμεληθεὶς, ἡ τίς σῶσε, διὰ τινος λαμπρᾶς πράξεως ἐξαλειψεῖς εἰς τὸ μέλλον τὴν πρὸς τὴν πατρίδα ὕβριν σου ταύτην. »

[Χειροκροτήματα]. « Σοῦ καταδικάζω φυλακὴν ἄνευ ἀτιμασμοῦ δώδεκα μηνῶν, ζημίαν 500 λιρῶν καὶ τὰ ἔξοδα τῆς δίκης. »

Εἶπε τὸ δεινὸν τοῦτο νοσήτημα ὠφελήσῃ ἐκείνους, ὅσοι νομίζουσιν ὅτι πᾶσα γυνὴ ὀδοποροῦσα μόνη εἶναι ἄπριον προπετῆς, διεφθαρμένη καὶ ἔρικιον τοῦ τυχόντος.

Ἐν τῷ ἀγγλικῷ Κοινοβουλίῳ συνέβη πρό τινων ἡμερῶν σκανδαλώδης σκηνή, ἣτις, ἐὰν συνέβαιεν ἐν Ἑλλάδι, θὰ παρεῖχε τὸ ἐνδύσιμον εἰς μὲν τὰς ἀγγλικὰς ἐφημερίδας νὰ ὑβρίσωσι τοὺς Ἑλληνας ἐπὶ ἀγροικίᾳ καὶ κοινοβουλευτικῇ ἀκοσμίᾳ, εἰς δὲ τοὺς « αὐλικούς » νὰ διασύρῃσι πάλιν τὸ κοινοβουλευτικὸν πολιτεύμα ὡς τὴν κυρίαν πηγὴν πάντων τῶν ἐν Ἑλλάδι κακῶν. Ἀπὸ πολλοῦ ἤδη χρόνου συμβαίνουσιν, ὡς γνωστὸν, συχνὰ ναυάγια ἀγγλικῶν πλοίων, προερχόμενα ὡς ἐπὶ τὸ πᾶν ἐκ τῆς ἀπληστίας τῶν ναυκλήρων, ἣτοι τῶν νηακτητῶν. Παλαιὰ καὶ σὰρὰ σάφην, ὑπὲρ τὴν ἀξίαν αὐτῶν ἀσφαλίζόμενα, πληροῦνται μεταναστῶν καὶ ἀποστει-

λονται εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ εἰς ἄλλας ἀπωτάτας θαλάσσας. Τὰ σάφη ταῦτα, μὴ δυνάμενα νὰ ἀντιστῶν εἰς τὸν διωκεῖνον πλοῦν, καταποντίζονται αὐτανθρα· οἱ ναυκλήροι, ὀλίγον μεριμνῶντες περὶ τῆς καταστροφῆς τῶν ἀνθρώπων, εἰσπράττουσι παρὰ τῶν ἀσφαλιστικῶν καταστημάτων τὴν ἀξίαν τοῦ πλοίου, ἣ τις εἶναι βεβαίως ὑπὲρ τὸ δέον ὑπολογοισμένη, καὶ πλουτοῦσιν οὕτω κερδοσκοποῦντες ἐπὶ βλάβῃ τῆς ζωῆς τῶν δυστυχῶν ναυτῶν. Πρὸς ἄρσιν τοῦ κακοῦ εἰς τὸν ἐπὶ φιλανθρωπίᾳ διαπρεπῶν βουλευτῶν, ὁ Κ. Πλίμσολ, εἰσῆγαγεν ἄλλοτε νομοσχέδιον ἀπαγορεύον εἰς τοὺς ναυκλήρους νὰ ἐξαποτελέωσιν εἰς πλοῦν σάφη, μὴ προεγκριμένα ὑπὸ ἐπιστημονικῆς ἐπιτροπῆς. Τὸ νομοσχέδιον τοῦ Κ. Πλίμσολ διήγειρεν ἐν τῇ βουλῇ σφοδρὰν ἀντίπραξιν, καθ' ὅσον πολλοὶ βουλευταὶ εἶναι κτήτορες παλαιῶν πλοίων, συμφέροι δὲ αὐτοῖς νὰ μὴ διακυλωθῶσιν ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου αἱ κερδοσκοπικαὶ αὐτῶν ἐπιχειρήσεις. Μετὰ τινὰς τροπολογίας, ὁ πρωθυπουργὸς ἐνέκρινε τὸ νομοσχέδιον καὶ ὑπέσχετο νὰ εἰσαγάγῃ αὐτὸ εἰς τὴν βουλὴν, ἐν ὀνόματι τῆς κυβερνήσεως. Ἀπροδοκῆτως ὅμως ἐν τῇ κατὰ τὴν προαρελθούσαν πέμπτην γενομένη συνεδριάσει ἀνήγγειλεν ὁ Δισραὴλ ὅτι ἔκρινε ἀναγκάσιον νὰ ἀποσύρῃ πρὸς τὸ παρὸν τὸ νομοσχέδιον. Ἄλλ' ἂς ἐλθωμεν εἰς τὸ βουλευτικὸν ἐπιπέδιον.

ΔΙΣΡΑΕΛΗΣ. — Λυποῦμαι ὅτι ἕνεκα τοῦ κατεπεύγοντος πολλῶν ἄλλων νομοσχεδίων, εἶμαι ἠναγκασμένος νὰ ἀναβάλω εἰς τὴν ἐπιούσαν σύνοδον τὴν προσαγωγὴν τοῦ περὶ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ νομοσχεδίου.

ΓΟΣΕΝ. — Λυποῦμαι ἐπὶ τῇ ἀποφασί ταύτῃ καὶ τῇ προτιμῆτι ἄλλων νομοσχεδίων, οὐδὲν ἔχοντων τὸ κατεπεύγον.

ΠΑΙΜΣΟΛ. — Παρακαλῶ θερμῶς τὸν πρωθυπουργὸν νὰ μὴ ἐπιτρέψῃ ὅπως, διὰ τῆς ἀναβολῆς τοῦ νομοσχεδίου, ἀπολέσῃσι τὴν ζωὴν χιλιάδες πτωχῶν ναυτῶν. Μὴ ἐπιτρέψῃτε, κύριε πρωθυπουργέ, ὅπως οἱ ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ὡς ἀντιπρόσωποι παρακαθήμενοι ναυκλήροι παρατείνωσι φρικτῶς κατὰ τὰς πραγματάων.

ΦΩΝΑΙ. — Ὁνόμασον αὐτούς.

ΠΑΙΜΣΟΛ. — Ἐρωτῶ τὸν ἐκ Πλυμουθ βουλευτὴν Κ. Bates νὰ μοι ἐξηγήσῃ τὴν ἀπόλειαν πλοίων τινῶν. Τὸ αὐτὸ ἀποτείνω ἐρώτημα καὶ πρὸς ἄλλους ἐντίμους ἀντιπροσώπους. Ἦθλον ἐνθάδε ἵνα ἀπέλω τὸ προσωπεῖον τῶν μικρῶν τούτων ἀνθρώπων, οἵτινες ἀποστελλοῦσιν εἰς βέβαιον θάνατον τοὺς δυστυχεῖς ναύτας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. — Ἐλπίζω ὅτι πρὸς οὐδὲν μέλος τοῦ Κοινοβουλίου ἀποτείνονται οἱ ὑμέτεροι λόγοι.

ΠΑΙΜΣΟΛ. — Δὲν ἤκουσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. — [Ἐπαναλαμβάνει ὅσα εἶπεν.]

ΠΑΙΜΣΟΛ, λίαν ἐξηρησιμένως. — Ναί, κύριε πρόεδρε, ἀπετάθην πρὸς τινὰ μελὴ τοῦ Κοινοβουλίου καὶ δὲν ἀποσύρω τοὺς λόγους

μου. [Φωναὶ πολλαχῶθεν « Καλέσατε αὐτὸν εἰς τὴν τᾶξιν ».]

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. — Ἡ παρατήρησις τοῦ ἐντίμου βουλευτοῦ εἶναι ἥμισυ κοινοβουλευτικὴ καὶ τὸν προσκαλῶ πάλιν νὰ ἀνακαλέσῃ αὐτήν.

ΠΑΙΜΣΟΛ. — Δὲν ἀνακαλῶ. [Φωναὶ « εἰς τὴν τᾶξιν ».]

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. — Αἰοῖτον δὲν ἀνακαλεῖτε;

ΠΑΙΜΣΟΛ. — Ὁχι.

ΦΩΝΑΙ. — Πρέπει νὰ ἀνακαλέσῃτε αὐτήν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. — Ἐὰν ὁ ἐντίμος βουλευτῆς δὲν διανοεῖται νὰ ἀνακαλέσῃ ὅσα εἶπεν, ὀφείλω νὰ ἀναθέσω τὸ ζήτημα εἰς τὴν κρίσιν τῆς βουλῆς.

ΠΑΙΜΣΟΛ, ἀνίσταται κρατῶν ἔγγραφόν τι. — Ἀσμένως ὑποβάλλομαι εἰς τὴν κρίσιν τῆς βουλῆς· ἰδοὺ ἐν τῷ μεταξὺ ἡ διαμαρτυρήσις μου.

ΔΙΣΡΑΕΛΗΣ. — Κ. πρόεδρε, πολλὴ λυποῦμαι, ἅπαντα δὲ ἡ βουλὴ θὰ συναίσθανθῇ τὴν λύπην μου, ὅτι εἷς τῶν ἡμετέρων συναδέλφων προσῆνευθῇ τοσοῦτον ἀκόσμως.

ΠΑΙΜΣΟΛ. — Ἄλλὰ καὶ ἡ κυβερνήσις προσῆνευθῇ ἀπρεπέστατα. [Ὁ Πλίμσολ ὀρμᾷ ἐπὶ τὸν Δισραὴλ, ἀλλ' ἀναγκάζεται νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ἔδραν του.]

ΔΙΣΡΑΕΛΗΣ. — Ἡ συμπεριφορὰ τοῦ ἐντίμου βουλευτοῦ ὠπῆρξε βιαστικότητα καὶ τὰ μάλα προσβλητικῆ. Νομίζω ὅτι ἐξημερῶν τὸ φρόνημα τῆς βουλῆς, προσκαλῶν τὸν πρόεδρον νὰ ἐξασκήσῃ νῦν ἐν τῶν μεγίστων αὐτοῦ καθηκόντων. Προτείνω νὰ ψεφίτε τὸν Κ. Πλίμσολ διὰ τὴν ἀπρεπὴ καὶ βιαίαν αὐτοῦ συμπεριφορὰν [ἐπευφημίας].

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. — Κατὰ τὰ βουλευτικὰ ἔθιμα ὁ Κ. Πλίμσολ ἔχει ἄδεια νὰ λαλήσῃ ἐκ τῆς θέσεώς του, ἔπειτα δὲ νὰ ἐξέλθῃ τοῦ βουλευτηρίου.

ΠΑΙΜΣΟΛ. — [Δὲν θέλει νὰ ζητήσῃ συγγνώμην· ἀλλ' ἀνίσταται ὀργίλος καὶ ἐξέρχεται τοῦ βουλευτηρίου, κραυγάζων. Ὁ φανερώσω αὐτούς.]

Μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ Πλίμσολ ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀντιπολιτεύσεως, λόρδος Ἀρτιγκτων, προέτεινε νὰ δοθῇ εἰς τὸν παρεκτραπέντα βουλευτὴν ὁ ἀπαιτούμενος καιρὸς ὅπως ἔλθῃ εἰς ἐπίγνωσιν. Ὁ Κ. Σουλτὴν παρετήρησεν ὅτι ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ κρίνῃ ἐπιεικῶς ἄνδρα, διατελοῦντα ἀπὸ τινος εἰς πνευματικὸν παροξυσμὸν ἕνεκα τῶν φροντίδων καὶ τῶν πολυειδῶν αὐτοῦ ἐργασιῶν. Τούτων ἕνεκα καὶ ὁ πρωθυπουργὸς Δισραὴλ ἐτροπολόγησε τὴν πρότασιν. Οὕτω δὲ διὰ βουλευτικοῦ ψηφίσματος προσεκληθῆν ὁ Κ. Πλίμσολ νὰ ἐπανέλθῃ ἐντὸς 8 ἡμερῶν εἰς τὴν βουλὴν. Ὁ ἀγγλικὸς τύπος ἀσφαίνεται συμπαθῶς περὶ τοῦ Πλίμσολ πολλαχῶς δὲ τῆς Μ. Βρετανίας ἐγένοντο ὑπὲρ αὐτοῦ ἐκδηλώσεις, καθ' ὅσον ὁ ἀγὼν τοῦ εὐγενοῦς καὶ φιλανθρώπου βουλευτοῦ ἀποβλέπει πρὸς τὸ ἀγαθὸν τῶν πασχόντων ναυτῶν.

Κατὰ τὰς νεωτέρας εἰδήσεις ὁ Κ. Πλίμσολ

ἐξητήσατο συγγνώμην παρὰ τοῦ προέδρου τῆς βουλῆς δι' ὅσας ἐξήγγειλε δριμυεῖς φράσεις. Ἄλλ' ἡ ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος τοῦ εὐγενοῦς βουλευτοῦ διεγερθεῖσα συμπάθεια εἶναι οὕτως ἐνθουσιαστική, ὥστε ἡ κυβερνήσις ἠναγκάσθη νὰ ἀναγγεῖλῃ εἰς τὴν βουλὴν ὅτι προσεχῶς θὰ καλυπθῶσιν νομοσχέδιον, δι' οὗ ἀπαγορεύεται εἰς τὰ ἀνίκανα εἰς μακρὸν διάπλουν σάφη νὰ ἐπιχειροῦσι θαλασσοπορίας. Οὕτως ἡ κοινὴ γνώμη ὑπεχρῶσται τὴν κυβερνήσιν νὰ πράξῃ ὅ, τι εἶχε προτείνει ὁ βουλευτὴς Πλίμσολ.

Ο ΕΝ ΚΟΛΟΜΒΙΑ

ΦΟΒΕΡΟΣ ΣΕΙΣΜΟΣ.

Φοβερὸν δυστύχημα κατέπληξε καὶ κατέλυσεν ἰσάκτως πᾶσαν τὴν κεντρικὴν Ἀμερικὴν. Ἡ Κολομβία, κακοπαθήσασα ἀπὸ δύο μηνῶν ὑπὸ συνεχῶν καὶ ἀνηκούστων μέχρι τοῦδε τὴν σφοδρότητα σεισμῶν, εἶναι ἤδη κεκαλυμμένη ὑπὸ τῶν ἐρείπων πολλῶν πόλεων καὶ τῶν πτωμάτων τῶν κατοίκων αὐτῶν. Ἐπαθε δὲ πᾶσων δεινότητα ὑπὸ τῶν σεισμῶν τούτων ἡ πόλις San José de Cucuta, ἣτις ἠφανίσθη ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν μετ' ἀπάντων σχεδὸν αὐτῆς τῶν κατοίκων.

Ἡ πόλις αὕτη, καμένη ἐπὶ τῶν ὀρίων τῆς δημοκρατίας τῆς Κολομβίας, ἠΐψησεν ἀπὸ τινῶν ἐτῶν μεγάλως.

Ἀπὸ τῆς κυριακῆς τῆς 16 ἰουλίου περὶ τὰς πέντε μετὰ μεσημβρίαν οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἠσθάνθησαν ἐντὸς δύο λεπτῶν σφοδρὸν κλονισμόν, καὶ μετ' αὐτῶν δεύτερον σφοδρότερον, ὅστις κατεστράφεν αὐτούς, εἰ καὶ μὴ ἐπήνεγκε μηδεμίαν θάλασιν. Καθ' ὅλην τὴν νύκτα τῆς 17ης καὶ τὴν ἡμέραν τῆς 18ης τὸ ἔδαφος διετέλεσε σειόμενον, ἀλλ' οἱ κάτοικοι, νομίζοντες ὅτι ἦσαν αἱ τελευταῖαι δονήσεις τοῦ χθεσίου φαινομένου, ἀνελάμβανον θάρρος.

Τέλος πάντες καθησάσασαν, καὶ ἡ ἡμέρα τῆς 18ης ἠγγέλλετο ὡραία, ὅτε, ἄνευ οὐδενὸς προδρόμου σημείου, ἡ δύστηνος πόλις ἀνετρέπη καὶ ἠφανίσθη ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς.

Ἦτο ἡδὴ ἡ ἐνδεκάτη καὶ ἡμίσεια ὥρα, καθ' ἣν πάντες οἱ κάτοικοι ἦσαν περὶ τὴν ἀράπεζαν προγευματιζόντες. Αἰφνης ἡ γῆ σειετα ὡς εἰ ἤθελε νὰ ἀνατραπῇ. Οἱ ἄνθρωποι ἐντρομοὶ ὀρμῶσιν εἰς τὰς ὁδοὺς. Ἄλλ' οὐδαμῶς σωτηρία! Αἱ οἰκίαι καὶ τὸ ἔδαφος τῶν ὁδῶν σαλεύουσι σπασμωδικῶς καὶ ῥιπαίζονται ὡς πλοῖα ἐντὸς μαινομένης θαλάσσης. Ἡ ἀτμοσφαῖρα εἶναι πλήρης κονιορτοῦ καὶ λίθων, καὶ οἱ ἄνθρωποι δὲν δύνανται οὔτε νὰ βλέπωσιν οὔτε νὰ ἀναπνεύωσιν.

Ἡ καταστροφὴ ἦτο καθολικὴ, οἱ δὲ ἐπιζήσαντες ἦσαν ἑλεεινότεροι τῶν ἀποθανόντων. Ἰπὸ τὰ ἐρείπια ἕκκετο μυριάδες πεπληρωμένων, ἡκρωτηριασμένων καὶ κεκοινορωμένων πτωμάτων.

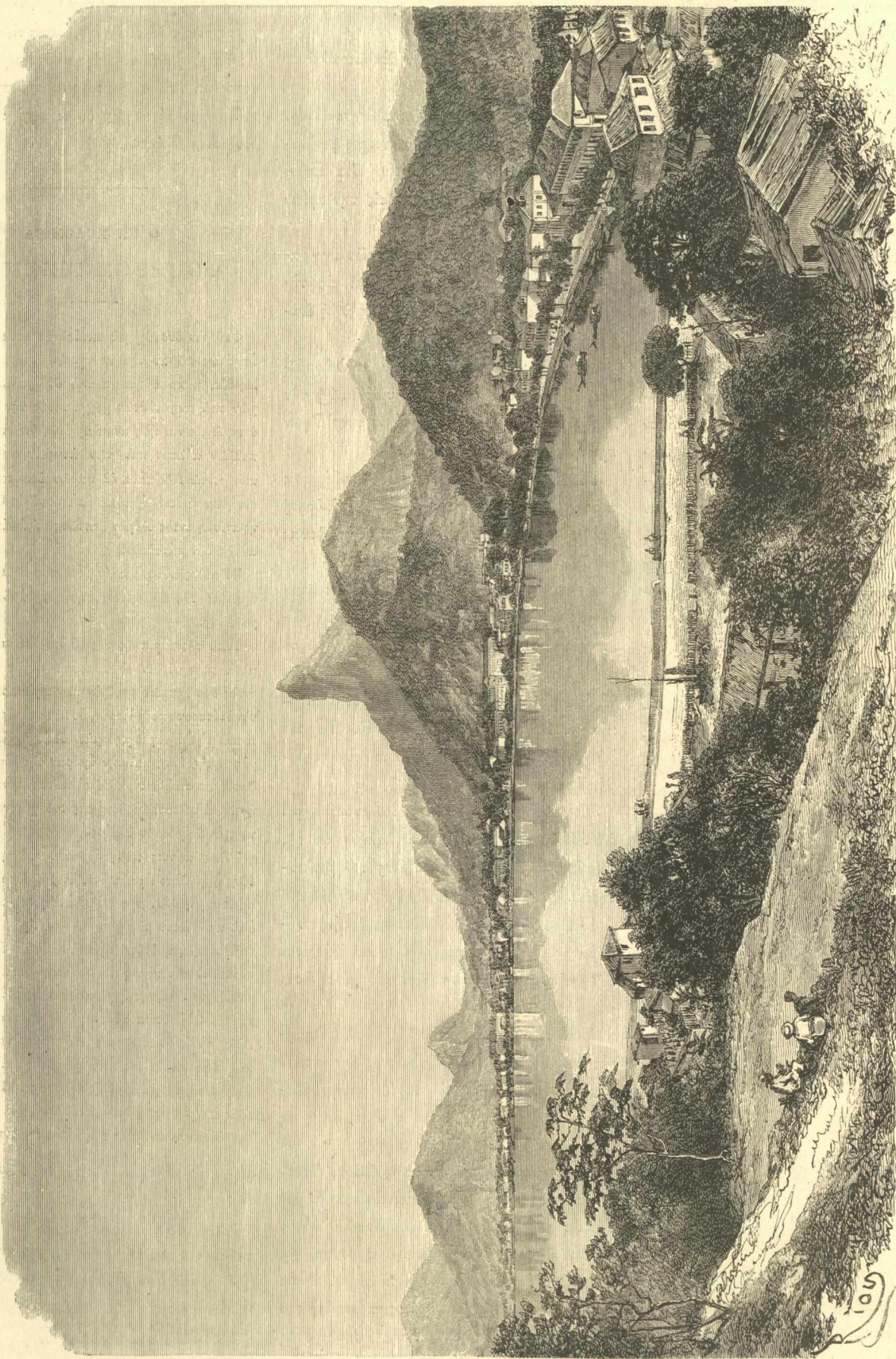
Τέλος ἐπῆλθεν ἡ νύξ καὶ κατέστησεν, εἰ δυνατόν, τὸ θέαμα φρικωδέστερον. Οἱ ὀλίγοι διασωθέντες ἐσθῆκον μακρὰν τοῦ τύπου, ὅπου πρὸ ὀλίγων ὥρων ἕκετο ἡ δύστηνος πόλις. Ἡ βροχὴ ἔπεσε χειμαρρῶδης μέχρι τῆς πρωίας, καὶ κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου οἱ διασωθέντες ἐμετρήθησαν. Χίλιοι καὶ τριακόσιοι ἄνθρωποι ἐσθῆσαν μόνον ἐκ τῶν δεκαεπτὰ χιλιάδων κατοίκων τῆς δυστυχῆς πόλεως!

ΡΙΟΝ ΙΑΝΕΙΡΟΝ.

Τὸ Ῥίον Ἰανέιρον, ἢ ὁ Ἅγιος Σεβαστιανός, πρωτεύουσα πόλις καὶ ἔδρα τῆς ἀπεράντου αὐτοκρατορίας τῆς Βραζιλίας, εἶναι ἐκτισμένον ἐπὶ τοῦ

ὁμωνύμου αὐτῷ κόλπου, καὶ κατοικεῖται ὡς ἔγγιστα ὑπὸ 300,000 χιλιάδων κατοίκων. Ὁ λιμὴν αὐτῆς εἶναι ἐκ τῶν ωραιωτάτων καὶ ἐμπορικωτάτων τῆς οἰκουμένης· ἡ δὲ πόλις κατέστη μεγαλοπρεπεστάτη τῆς φιλοκαλίας καὶ μεγαλοπρεπείας ἕνεκα τοῦ αὐτοκράτορος δὸν Πέτρου τοῦ δευτέρου.

Ἡ πόλις αὕτη ἐκτίσθη ὑπὸ τῶν Πορτογάλων ἐν ἔτει 1556. Ὅτε δὲ ἡ αὐτὴ τῆς Πορτογαλλίας ἠναγκάσθη, ἕνεκα πολιτικῶν περισπασμῶν, ἵνα καταφύγῃ εἰς Βραζιλίαν, ὅπου διέμεινε ἀπὸ τοῦ 1808-1821, οἱ Βραζιλιανοὶ, θέλοντες ἵν' ἀσφαλίσωσι τὴν ἀνεξαρτησίαν αὐτῶν, κατέστησαν πολίτευμα συν-

ταγματικὸν καὶ ἀνηγόρευσαν ἐν ἔτει 1822 βασιλεῖα τὸν Ἰωάννην ἕκτον, υἱὸν τοῦ βασιλέως τῆς Πορτογαλλίας. Οὕτω δὲ ἡ Βραζιλία ἐκηρύχθη ἀνεξάρτητος, τὸ δὲ Ῥίον Ἰανέιρον κατέστη πρωτεύουσα αὐτῆς πόλις. Ἀποθανόντος τοῦ Ἰωάννου ἕκτου, ὁ υἱὸς αὐτοῦ δὸν Πέτρος ἐτύγγαεν ὡν δικαιώματι διαδοχῆς βασιλεὺς τῆς Πορτογαλλίας. Ἀλλὰ βλέπων ὅτι ἡ Βραζιλία κατ' οὐδένα τρόπον δὲν ἤθελεν ἵνα διατελῇ ἠνωμένη μετὰ τῆς Πορτογαλλίας, ὁ δὸν Πέτρος

ἀπέπειτο τὰ πρὸς τὸν θρόνον τῆς Πορτογαλλίας δίκαια αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς θυγατρὸς Μαρίας δα Γλόρια. Ἄλλ' ἡ ἡγεμονία αὐτῆ κατηρέθη ὀλίγω ὕστερον τῆς ἀρχῆς ὑπὸ τοῦ θείου αὐτῆς δὸν Μικέλ, ἀναγορευθέντος ἀντιβασιλέως τῆς Πορτογαλλίας. Τότε ὁ δὸν Πέτρος, θέλων ἵνα ματαιώσῃ τὸν σφετερισμὸν τοῦτον, παρητήθη τοῦ θρόνου τῆς Βραζιλίας ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Πέτρου δευτέρου, καὶ ἐπανήλθεν ὡς βασιλεὺς εἰς τὴν Πορτογαλίαν ἐν ἔτει 1831. Πέτρος

ὁ δεύτερος, ὁ καὶ νῦν αὐτοκράτωρ τῆς Βραζιλίας, ἦτο τότε ἐπταετής. Ἄλλ' εἰ καὶ αἱ στάσεις καὶ ἡ ἀντικοπή τοῦ μεγάλου δημοκρατικοῦ κύματος μὴ ἔπαυσαν ταράττουσαι τὴν Βραζιλίαν καὶ ὅλην αὐτοῦ τὴν μέγαν ὄριμον ἡλικίαν, ἡ χώρα διετέλεσεν οὐδὲν ἤττον ἀπολαύουσα ἕκτοτε σχετικῆς εὐημερίας καὶ ἡτυχίας ὑπὸ τὴν συνετὴν αὐτοῦ κυβέρνησιν.

ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΟΨΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Α'.

Ἡ Ἑλλάς, συνεσταλμένη οὖσα ἐν ὀρίοις στενοῖς μεταξύ τῶν κόλπων Βόλου καὶ Ἄρτας, περιέχει ἑκτασιν 50,000 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων, ἧτοι κατέχει μολίς τὸ μυριοστημόριον τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς. Ἐν ᾧ δὲ πολλάκι μέγιστα χωραὶ τῆς γῆς, οἷα ἡ Ῥωσία καὶ ἡ Ταρταρία λ. γ. οὐδὲν ἀποδεικνύονται λαμπρὸν ἐν τῇ ἱστορίᾳ, μένουσιν ἀπρακτῆτοι, ἡ Ἑλλάς, ἧτις φαίνεται μικροτάτη ἐπὶ τῶν γεωγραφικῶν πινάκων πρὸς τὰς μεγάλας ταύτας χώρας τῆς γῆς, ἐγείρει ἐν ἡμῖν παντοίας λαμπρὰς ἀναμνήσεις! Ἐπειδὴ οὐδαμοῦ τῆς γῆς ὁ ἄνθρωπος ἀνήχθη εἰς τοσοῦτον παιδείας καὶ ἡμερώσεως. Καὶ μέχρι τοῦδε, εἰ καὶ ἀναχθέντες εἰς κύκλους ἱστορικοῦς ἀσυγκρίτως εὐρύτερους, ἀναγκάζομεθα ἵνα τρέπωμεν τὰ ὄμματα εἰς τοὺς ὄρους, ὅπως θαυμάζωμεν ἀδιαλείπτως τοὺς μικροὺς ἐκείνους δῆμους τῆς Ἑλλάδος, οἵτινες ἐγένοντο διδάσκαλοι πάντων τῶν ἐθνῶν ἐν ταῖς τέχναις καὶ ταῖς ἐπιστήμαις· μάλιστα δὲ τὴν μικρὰν ἐκείνην πόλιν, ἧτις, ἀρθεῖσα μετὰρσις εἰς ὕψη, πρὸς ἃ ἠτένιζον μετὰ φθόρου τὰ μάλιστα ὑπερήφανα τῶν ἐθνῶν, ἠκτινοβόλοι ἐκ τῆς περιωπῆς τῆς ἱστορίας. Διατελεῖ δὲ ἔτι φωτίζουσα καὶ εὐεργετοῦσα ἡμᾶς καὶ μετὰ εἰκοσιν αἰῶνων δουλείαν καὶ παρακμήν, ὡς οἱ ἥλιοι, οἵτινες, καὶ ἀποσβεσθέντες πρὸ αἰῶνων, διατελοῦσιν ἔτι ἐπὶ μακρὸν φωτίζοντες καὶ θερμαίνοντες τὴν γῆν διὰ τῶν ζωοποιητικῶν αὐτῶν ἀκτίνων.

Συνεβάλετο δὲ ἀναμφιλέκτως εἰς τὴν μεγάλην ἐκείνην πνευματικὴν ἐπίδοσιν τῶν λαῶν τῆς Ἑλλάδος ἡ γεωγραφικὴ αὐτῆς σύστασις καὶ τοποθεσία. Ἀποδείξεις δὲ, ὅτι πολλὰ ἄλλα φύλα, τὴν αὐτὴν μὲν ἔχοντα καταγωγὴν, ἀλλὰ κατοικοῦντα χώρας ὁμόρους μὲν τῇ Ἑλλάδι, ἦττον δ' εὐφυῶς κειμέναι, (οἱ οἱ Πελαγοὶ τῆς Ἰλλυρίας, οὗς πολλοὶ νομίζουσιν ὅτι ἦσαν οἱ πρόγονοι τῶν νῦν Ἀλβανῶν,) δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀπαλλαγῶσι μέχρι τοῦδε τῆς βαρβαρότητος τῶν πρώτων αἰῶνων· οἱ δ'

Ἕλληνες, καταλαβόντες τὴν πρώτην τάξιν καὶ ἠγούμενοι τῶν πεπαιδευμένων ἐθνῶν, ἔταμον ἀγνώστους τῶς ὁδοῦς, καὶ ἀνήχθησαν εἰς μεγίστην παιδείαν. Ἐὰν δὲ ἡ Ἑλλάς, ἧτις κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν γεωλογικὴν περίοδον τῆς γῆς τυγχάνει οὕτω θαυμασίως κατακερματισμένη ὑπὸ τῶν ὑδάτων, ἐν οἷς λούονται αἱ ἄπειροι αὐτῆς ἀκταὶ, διέμενε μέχρι τοῦδε οἷα ἦτο κατὰ τὴν τριτογενῆ λεγομένην περίοδον τῆς γῆς, ἧτοι εὐρεῖα ἠπειρος συνεχομένη μετὰ τῶν ἐρήμων τῆς Ἀφρικῆς, καὶ ἐκτρέφουσα τοὺς μεγάλους λέοντας καὶ ῥινόκερωτας, ὧν τὰ ὀστᾶ κείρισκομεν νῦν ἄφθονα ἐν τοῖς σπηλαίοις τῶν ὀρεῶν αὐτῆς, ἡ Ἑλλάς ἠδύνατο ἀράγε νὰ ἀναδείξῃ ἄνδρας, οἱοὶ ὁ Φειδίας, ὁ Διόσκυλλος καὶ ὁ Δημοσθένης; — Οὐχὶ βεβαίως. Τοῦναντίον δ' ἔμελλε νὰ διατελῇ οὖσα τοιαύτη, οἷα εἶναι ἐν τῷ παρόντι ἡ Ἀφρικὴ, ἧτις οὐ μόνον οὐδένα ἄλλον ἐπαίδευσεν, ἀλλ' ἀναμνείει ἐξωθεν τὸν πολιτισμόν. Εἶναι δὲ ἀληθὲς ὅτι ἡ ἐπέκτασις τῶν γεωγραφικῶν γνώσεων, αἱ νέαι γεωγραφικαὶ ἀνακαλύψεις καὶ αἱ νέαι πρὸς ἑμπορίαν ὁδοὶ ἐσμίχρυναν τὴν Ἑλλάδα πρὸς τὰς λοιπὰς χώρας τῆς γῆς, ἀποβαλοῦσαν κατὰ μέγα μέρος τὰ πλεονεκτήματα, ἅτινα περιεποίησαν αὐτῇ ἡ γεωγραφικὴ θέσις, καὶ ἡ εὐφυῆς διαμόρφωσις τῶν ἀκτῶν αὐτῆς.

Ἡ Ἑλλάς ἐπλεονέκει τῆς Θράκης καὶ τῆς Μακεδονίας τοῦτο, ὅτι ἐφυλάττετο παντελῶς πρὸς βορρᾶν ἀπὸ τῶν ξένων ἐπιδρομῶν διὰ φραγμῶν ἐγκαρσίων μεγάλων ὀρεῶν, ὧν ὀπισθεν ἀνεπτύχθη ἡσύχως ἡ ἑλληνικὴ παιδεία, μὴ πνιγείσα ἐν τοῖς σπαργάνοις ἐκ τῶν ἀλλεπαλλήλων ἐπιδρομῶν τῶν βαρβάρων. Καὶ πρὸς μὲν βορρᾶν καὶ ἀνατολὰς τῆς Θεσσαλίας ὁ Ὀλύμπος, τὸ Πήλιον καὶ ἡ Ὄσσα, (χωριζομένη τοῦ Ὀλύμπου διὰ τοῦ Πηνειοῦ, καὶ τῶν Τεμπῶν), συνιστῶσι κατὰ τὴν Μακεδονίαν τὰ πρῶτα καὶ φοβερὰ αὐτῆς προχώματα. Κατὰ δὲ τὰ ὄρια τῆς νῦν Ἑλλάδος καὶ τῆς Θεσσαλίας ὑφούται νέος φραγμὸς, ἡ ἀπότομος ἄλυσις τοῦ Ὄθρου, διατείνουσα

τραχεῖα καὶ φαραγωγῆς ἀπὸ τοῦ Πηλίου διὰ τῆς Φθιώτιδος ἄχρι τοῦ Ποσειδείου ἀκρωτηρίου. Κάμπτοντι δὲ τὸν κόλπον τῆς Λαμίας ἐγείρονται νέοι φραγμοὶ καὶ προμαχώνες, ἡ Οἶτη, συνέχισα τῶν βουνῶν τῆς Θεσσαλίας, παρατεινομένη ἀπὸ τῶν Θερμοπυλῶν ἄχρι τοῦ Πίνδου, κἀκείθεν δὲ πρὸς λίβα μέχρι τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου. Ὁ δὲ θέλων νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν κυρίως Ἑλλάδα ἀναγκάζεται νὰ διέλθῃ μετὰ τῶν σκοπέλων καὶ τῆς θαλάσσης διὰ τῶν στενῶν τῶν Θερμοπυλῶν. Διελθοῦσι δὲ τὰ ὄρη τῆς Λοκρῆδος, ὅπως κατέλθωμεν εἰς τὴν συνάγκειαν τῶν Θηβῶν ὑπολείπεται ἔτι φραγμὸς πελώριος ὁ Πάρνηξ, ἡ οἱ προμαχῶνες τοῦ Κιθαιρώνας, πρὶν ἢ φθάσωμεν εἰς τὰ πεδία τῆς Ἀττικῆς. Περαιτέρω δὲ ὁ ἰσθμὸς τῆς Κορινθοῦ ἀμύνεται πάντα τῇ Ἑλλάδι ἐφεστῶτα κίνδυνον δι' ἄλλων ἀνυπερβλήτων φραγμῶν, οἵτινες διανίστανται οἰοῦντες ἐξωτεριοὶ προμαχῶνες τῆς μεγάλης ὀρεινῆς ἀκροπόλεως τῆς Πελοποννήσου. Διὰ καὶ οἱ γεωγράφοι πολλάκις παρέβαλον τὴν Ἑλλάδα πρὸς σειρὰν θαλάμων ἐχόντων μὲν τὰς θύρας ἰσχυρῶς μεμογλωμέναις, παρεχομένων δὲ τὴν μὲν εἴσοδον δύσκολον, δυσκολώτερον δὲ τὴν ἐξοδον διὰ τὴν ἀπὸ τῶν φρουρούων ἄμυναν. « Ἡ Ἑλλάς ὁμοιάζει πρὸς παγίδα τριπλῆν, λέγει ὁ Michelet. Ἐκκστος δύναται μὲν νὰ εἰσέλθῃ εὐκόλως εἰς αὐτὴν, ἀλλὰ συλλαμβάνεται πρῶτον μὲν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ, δεύτερον δὲ ἐν τῇ Θεσσαλίᾳ, τρίτον δὲ μετὰ τῶν Θερμοπυλῶν καὶ τοῦ Ἰσθμοῦ. » Πέραν δὲ τοῦ Ἰσθμοῦ εἶναι ἀπρόσβατος τοῖς εἰσβάλλουσιν ἐχθροῖς· διὸ καὶ ἡ Πελοπόννησος ἐγένετο ἀνέκαθεν ἀνάλωτος.

Καθ' ὃν καιρὸν ἡ ναυτιλία ἦτο ἐπικίνδυνος καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ἀρχιπελάγει, ἡ Ἑλλάς ἐφυλάττετο μὲν ἀρκούντως ἐκ τῆς θαλάσσης ἀπὸ τῶν εἰσβολῶν τῶν ἀνατολικῶν λαῶν, ἔκειτο δ' εὐφύεστατα πρὸς ἑμπορίαν καὶ ἀποικισμούς. Ἀναπεπταμένη πανταχόθεν ἐν τῷ Αἰγαίῳ δι' ἀπειρῶν κόλπων καὶ λιμένων, προφυλαττομένη ὑπὸ πολλῶν ὀρεῶν καὶ καταγωγῶν, ἡ

Ἑλλάς ἐμπορεύετο πρὸς τοὺς πεπαιδευμένους λαοὺς, οἵτινες ἔζων ἀντικρὺ αὐτῆς ἐπὶ τῶν κατακερματισμένων καὶ προσφωωτάτων εἰς ἑμπορίαν ἀκτῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Οἱ δὲ ἐκ τῆς Ἀσίας καὶ Αἰγύπτου εἰς τὴν Ἑλλάδα μεταβαίνοντες ἄποικοι καὶ ἔμποροι μετεκομίζον οὐ μόνον σιτία καὶ παντοῖα ἐμπορεύματα πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν Ἀχαιοὺς καὶ Πελαγοὺς, ἀλλὰ μετέδιδον αὐτοῖς καὶ τοὺς μύθους καὶ τὰ ποιήματα, καὶ ἐδίδασκον αὐτοὺς τὰς παρ' αὐτοῖς ἐπιστήμας καὶ τέχνας.

Ἡ Ἑλλάς κατευθύνεται καὶ ἀτενίζει μᾶλλον πρὸς τὴν Ἀσίαν, παρ' ἧς λαμβάνει τὸ φῶς, ἢ πρὸς τὴν Εὐρώπην. Ἐχει δὲ καὶ τὸ πλεονέκτημα τοῦτο, οὕτινος ἀπορεῖ ἡ Τουρκία, ὅτι αἱ πρὸς τὴν δύσιν ἄμεσοι αὐτῆς ἐπιμύξια δὲν ἐμποδίζονται ὑπὸ συνεχῶν δυσυπερβλήτων ὀρεῶν καὶ ἀκτῶν ἀποτόμων. Τὸ πρὸς δυσμὰς τῆς Πελοποννήσου Ἰόνιον πέλαγος εἶναι μὲν ἀναφορικῶς εὐρὺ καὶ ἔρημον, ἀλλ' ὁ Κορινθιακὸς κόλπος, ὅστις διαπερᾶ καθ' ὅλον αὐτῆς τὸ πλάτος τὴν ἑλληνικὴν χερσονήσον καὶ ἡ τάξις τῶν Ἰονίων νήσων, ἐξ ὧν κατοπτεῦει τις μακροθεν τὰ ὄρη τῆς Ἰταλίας, παρῶξινον τοὺς Ἕλληνας εἰς τὸν διάπλου τῶν πρὸς δυσμὰς θαλασσῶν. Κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους οἱ Ἀκαρνανῆες, οἵτινες μόνον τῶν Ἑλλήνων ἐγνώριζον νὰ κατασκευάζωσι θόλους πρὸ τῶν Ῥωμαίων, ἠδυνήθησαν χάριν τῆς ἐμπορίας ἵνα διδάξωσι τὴν θολοποιίαν τοὺς Ἰταλοὺς· διὰ δὲ τῆς ναυτιλίας οἱ Ἕλληνες κατεστάθησαν ὕστερον ἀπόνως παιδαγωγοὶ καὶ διδάσκαλοι ἀπάντων τῶν περὶ τὴν Μεσόγειον ἐθνῶν τῆς δύσεως.

Τὴν γεωγραφικὴν σύστασιν τῆς ἑλληνικῆς γῆς χαρακτηρίζει ἰδίως τὸ πλῆθος τῶν ἐν αὐτῇ συναγκειῶν, αἵτινες εἶναι ἀνεξάρτητοι καὶ κεχωρισμένοι ἀπ' ἀλλήλων διὰ μεγάλων ὀρεινῶν φραγμῶν.

Ἡ γῆ ἄρα αὐτῆ τῆς Ἑλλάδος συνεβάλετο μάλιστα εἰς τὴν διαίρεσιν τῶν ἑλληνικῶν φύλων εἰς πλῆθος αὐτονόμων δημοκρατιῶν. Ἐπειδὴ ἐκάστη πόλις εἶχεν ἴδιον ποταμὸν, ἴδιον δὲ ἐκ λόφων καὶ ὀρεῶν ἀμφιθέατρον, ἴδιαν δ' ἀκρόπολιν ἴδια δὲ δάση καὶ ἀγρούς. Ἐκκστον αὐτόνομον ἔθνος ἐλέκτετο πάντα τὰ εἰς ἔλευθεραν κοινωνίαν χρήσιμα· ἡ δὲ γειννίασι τῶν ἀντιζήλων πόλεων διετελεῖ ἐξεργεί-

ρουσα ἀδιάλειπτον ἄμιλλαν, ἧτις πολλάκις ἀπέβαιναν εἰς μάχας καὶ πολέμους.

Αἱ νῆσοι τοῦ Αἰγαίου ἠύξανον ἔτι τὴν πολιτικὴν τῆς χώρας ποικιλίαν. Ἐκάστη τούτων, ὡς αἱ συνάγκειαι τῆς ἑλληνικῆς χερσονήσου, ἀπῆρτιζε πόλιν δημοκρατουμένην, ἧτις ἐιργάζετο ὑπὲρ ἑαυτῆς, καὶ οὐχὶ ὑπὲρ μιᾶς καὶ μόνης μητροπόλεως· διὸ καὶ ἐκάστη νησίς τοῦ Ἀρχιπελάγους ἀνεδείξε μεγάλους ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἄνδρας.

Ἄλλ' ἐὰν ἕνεκα τῆς διαμορφώσεως τοῦ ἐδάφους καὶ τῆς πλῆθους τῶν νήσων ἡ Ἑλλάς παρέχεται ἄπειρον πολιτικὴν ποικιλίαν, οὐδὲν ἦττον διαμείνει μία καὶ ἀδιάρητος ἕνεκα τῆς θαλάσσης, ὑφ' ἧς περικλιζέται, ἧτις, διειδυμένη πανταχόσε, κατακερματίζει τὴν περιφέρειαν αὐτῆς τοιοῦτοτρόπως, ὥστε ἀπεργάζεται αὐτὴν ἐκκτονταπλασίονα. Οἱ δὲ κόλποι καὶ οἱ ἀναριθμητοὶ λιμένες τῆς Ἑλλάδος κατέστησαν τοὺς παράλους κατοίκους νύκτας « ἀμφιβόλους, » ὡς ἔλεγεν ὁ Στράβων· οἱ δὲ Ἕλληνες μετέχουσι μέχρι τοῦ νῦν τῆς εὐκνησίας τῶν ὑδάτων. Ὅθεν οὐδὲν ἄπορον ἂν ἠγάπησαν ἀνέκαθεν τὰς διαποντίους ἐπιχειρήσεις. Ἐπειδὴ ἄρα οἱ κάτοικοι πόλεως τινὸς καθιστῶντο πολυάριθμοι πρὸς τὴν γεννήσασαν καὶ διατρέφουσαν αὐτοὺς γῆν, ἔσπευδον νὰ σημηουργῶνται ὡς σμήνη μελισσῶν.

Περίεπλεον δὲ καὶ διεπορεύοντο τὰς ἀκτὰς τῆς Μεσογείου, θηρεύοντες τοποθεσίαν τινὰ ἀναμνησκουσιν αὐτοὺς τὴν πατρίδα, καὶ ἐκτίζον νέαν ἀκρόπολιν. Οὕτω λ. γ. ἀπὸ τῶν ἀκτῶν τῆς Μαιώτιδος λίμνης (τοῦ ἀρκτικωτάτου μέρους τοῦ Εὐξείνου πόντου, τοῦ ἐχομένου αὐτῆς διὰ τοῦ Κιμμερίου Βοσπόρου καὶ περικλειομένου ὑπὸ τῆς Ταυρικῆς χερσονήσου καὶ τῆς Σαρματίας), ἡ Θαλάσσης τοῦ Ἀζώφ μέχρι τῶν Ἡρακλείων Στηλῶν· ἀπὸ τῆς Τανάϊδος (πόλεως τῆς ἀσιατικῆς Σαρματίας, κειμένης ἐπὶ τοῦ ἀνατολικοῦ στομίου τοῦ ποταμοῦ Τανάϊδος ἢ κατὰ τὸν Ἀρξινὸν Ἰαζάρτου, χωρίζοντος τὴν Εὐρώπην τῆς Ἀσίας καὶ ἐκβάλλοντος εἰς τὴν Μαιώτιν) καὶ τοῦ Παντικαπαιοῦ (πόλεως καὶ λιμένος τῆς Ταυρικῆς χερσονήσου, κειμένης ἐπὶ τοῦ Κιμμερίου Βοσπόρου, οὔσης δ' ἀποικίας τῶν Μιλησίων) μέχρι τῶν Γαδείρων τῆς Ἰσπανίας καὶ τῆς κατὰ τὴν ἀφρικανικὴν Μαυριτανίαν Τίγγης (τῆς

νῦν Tanger) ἀνέθρωςκον πανταχοῦ ἄποικοι ἑλληνικαὶ πόλεις. Τῶν δὲ διεσπαρμένων τούτων ἑλληνικῶν ἀποικίων χάριν, ὧν πολλὰ ὑπερέβησαν κατὰ τὴν δόξαν καὶ τὴν δύναμιν τὰς ἀρχαίας αὐτῶν μητροπόλεις, ἡ ἀληθὴς Ἑλλάς, ἡ Ἑλλάς τῶν ἐπιστημῶν, τῶν τεχνῶν καὶ τῆς δημοκρατικῆς αὐτονομίας, πλημμυρίσασα τὸ τελευταῖον, κατέλαθε πάσας τὰς παραλίους τῆς Μισογείου χώρας καὶ νήσους. Οἱ Ἕλληνες ἄρα ἦσαν πρὸς τὴν ὑψηλίον, ἢ τὴν οἰκουμένην τῶν ἀρχαίων, ὅ, τι τάνῦν οἱ Ἄγγλοι πρὸς πᾶσαν τὴν γῆν. Ἀλλὰ καὶ ἡ πρὸς τὰ λοιπὰ ἔθνη βροτῆ τῶν κατοίκων τῆς μικρᾶς ἑλληνικῆς χερσονήσου καὶ τῶν περὶ αὐτὴν νήσων παρέχεται ἀξίολογον ἀναλογίαν πρὸς τοὺς κατοίκους τοῦ ἀρχιπελάγους τῆς Μεγάλης Βρετανίας, ἧτις κείται ἀκριβῶς εἰς τὴν ἐτέραν ἄκραν τῆς εὐρωπαϊκῆς ἠπείρου. Ἐπειδὴ τὰ αὐτὰ γεωγραφικὰ πλεονεκτήματα ἐπῆνεγκον ἐν ἄλλῃ χώρᾳ καὶ ἄλλοις χρόνοις τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα.

Β'.

Ὁ θαυμασμὸς, ὃν αἰσθάνονται πάντες οἱ τὴν Ἑλλάδα περιουδόντες, γίνεται μάλιστα ἐκ τῶν ἀναμνήσεων, ἃς ἐγείρει ἐν αὐτοῖς ἡ θέα ἐκάστου τῶν ἐνδόξων αὐτῆς εἰρητιῶν, τοῦ ἐλαχίστου βύρακος, τοῦ μικροτάτου σκοπέλου τῆς περιύστου αὐτῆς θαλάσσης. Ἐν τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ ὑπάρχουσι πολλὰ χωρὰ ἀναμνησκουσαι τὰς ὀριστατάς τῆς Ἑλλάδος βροτογραφίας· πολλὰ δ' αὐτῶν καὶ ὑπερέχουσιν ἐκείνων κατὰ τὴν χάριν, ἢ τὸ γραφικὸν καὶ ἀπότομον τῶν γραμμῶν, ἀλλ' ὅμως ὀλίγοι τινὲς γνωρίζουσιν, ὃ δὲ ὄχλος παρέργεται ἀδιαφορῶν καὶ μολίς θεωρῶν αὐτάς. Ἐπειδὴ αἱ χωραὶ αὐταὶ δὲν ἔχουσιν ὄνομα περιβόητον Μαθαθὸν ἢ Λευκτρα ἢ Πλαταιαί, καὶ δὲν ἀντηχοῦσι τὰς ἐνδοξοτάτας τοῦ παρελθόντος ἡρωϊκῆς πράξεις. Ἀλλὰ χωρὶς τούτου αἱ κυάνεαι ἀκταὶ τῆς Ἑλλάδος εἶναι γραφικώταται, ὃ οὐρανὸς αὐτῶν διαφανέστατος, τὰ ἀκρωτήρια, ἀναθρῶσκοντα ἀποτόμως, ποικίλλουσι τὸ θέαμα, αἱ δὲ καθαφαὶ τῶν ὀρεῶν προτομαὶ παρίστανται ὡς ἀρχιτεκτονήματα στεφόμενα ὑπὸ τῶν ἐν ταῖς κορυφαῖς αὐτῶν ἰδρυμένων χαριστάτων ναῶν.

Ἄλλ' ἡ Ἑλλάς ἀπορεῖ χλόης καὶ ὑδα-

τος. Τὰ παρὰ τὴν θάλασσαν αὐτῆς ὄρη εἶναι πάντα σχεδὸν γυμνά πάσης φυτείας καὶ ἔρημα· μὲν δὲ διορᾷ τις τῆδε κακεῖσε σποραδικὰ τινὰ συμπλέγματα δένδρουφίων, κυτίσους, σχίνους, κομάρους καὶ ῥοδοδάφνας. Ὁ δ' εὐώδης λειμὼν ὁ καλύπτων τὰς κλιτύας καὶ τὰς χαράδρας, καὶ ἐφ' οὗ βόσκονται αἱ αἶγες, ἀπολείπει πολλοῦ, ἀφίνων γυμνὸν τὸ μάρμαρον. Αἱ χειμάρροδοι βρογαὶ ἀφαρπάζουσι πᾶσαν φυτικὴν γῆν, ὁ δὲ σκόπελος παρίσταται πανταχοῦ γυμνός. Ἦδη ἐπὶ τοῦ Στράβωνος πᾶσαι αἱ ὄρειαι τῆς Ἑλλάδος ἀκατὰ ἀπέβαλον τὰ δάση αὐτῶν· ἡ δὲ

νῦν Ἑλλὰς δὲν εἶναι ἄλλο, ὡς εἶπέ τις, ἢ τὸ σκελετὸν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Κατὰ τινὰ δὲ εἰρωνεῖται πλεῖστοι τῆς Ἑλλάδος τόποι ἔχουσι ὀνόματα δένδρων Καρυὰ, Βαλκανιδιά, Κυπαρισσί, Πλάτανος, Ἀμπελάκι κ. λπ. κ. λπ. Μόνον δὲ ἐπὶ τῶν ὄρων τῆς μέσης χώρας καὶ τῶν Ἰονίων νήσων ὑπολείπονται ἐτι καὶ νῦν σποραδικὰ τινὰ δάση. Ἡ Οἴτη, ὀλίγα τινὰ ὄρη τῆς Αἰτωλίας καὶ πολλὰ τῆς Ἀκαρνανίας, τῆς Πελοποννήσου, τῆς Ἀρκადίας, τῆς Ἠλίδος καὶ τῆς Τριφυλίας, πολλὰ δὲ τῶν κλιτύων τοῦ Ταυγέτου διεφύλαξαν μέχρι τοῦδε ὡς ἐκ θαύματος τὰ ἀρχαῖα αὐτῶν

δάση. Διὸ αὐταὶ αἱ ὑλώδεις χῶραι διετήρησαν ἄγρια τινὰ ζῶα, λύκους, ἀλώπεκας καὶ θῶας. Ὁ δὲ αἰγῆρος λέγεται ὅτι δὲν ἠφανίσθη ὀλοσχερῶς, ἐπειδὴ εὗρισκουν αὐτὸν τῆδε κακεῖσε ἐπὶ τοῦ Πίνδου καὶ τῆς Οἴτης. Ὁ Ἐρυμάνθειος κάπρος, ὅστις ἀντικ. εἰς ἰδίον τι κάπρου εἶδος, ἐὰν πρέπη νὰ κρίνωμεν ἐκ τῶν ἀρχαίων γλυφῶν, ἐξέλιπεν ἐκ τῆς Ἑλλάδος· ὁ δὲ λέων, οὐτινος κάμνει μνείαν ὁ Ἀριστοτέλης, ἠφανίσθη καὶ οὗτος ἐξ αὐτῆς ἀπὸ δυσχλίτων ἐτῶν.

[Ἀκολουθεῖ.]

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΖΟΜΕΝΗΣ

ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΤΜΟΠΛΟΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.

Παρασκευάζεται σύστασις μεγάλης ἑλληνικῆς ἀτμοπλοικῆς ἐταιρίας. Πρὸ πολλοῦ ἀπεδείχθη ὅτι ἡ ὑπάρχουσα ἑλληνικὴ ἀτμοπλοικὴ ἐταιρία οὐδὲν ἔπαρκει εἰς τὰς πολλὰς καὶ μεγάλας χρεῖας τοῦ τόπου. Ἐσχάτως δὲ ἐν τῷ συμβουλίῳ αὐτῆς ἐβρέθη ὅτι ἐπικεῖται αὐτῇ καταστροφὴ, ἐὰν ἡ κυβέρνησις μὴ ἐπέλθῃ εἰς συνδρομὴν γενναίων καὶ εἰς ἐπιχορηγίαν χρηματικὴν μεγάλην. Ἀλλὰ τὸ δημόσιον οὔτε θέλει, οὔτε συμφέρει νὰ προτενέγκῃ γενναίωτέραν συνδρομὴν εἰς τὴν ὑπάρχουσαν ἑλληνικὴν ἀτμοπλοικὴν ἐταιρίαν, τὴν μὴ ἐπαρκοῦσαν νὰ θεραπεύσῃ τὰς πολυειδεῖς καὶ ὀσημέραι ἐπαυξανούσας χρεῖας τοῦ τόπου. Ἐκρίθη λοιπὸν χρῆσιμον νὰ γίνῃ σκέψις ἄλλη, ἥτοι περὶ συστάσεως μεγάλης ἑλληνικῆς ἀτμοπλοικῆς ἐταιρίας.

Τὸ ζήτημα τοῦτο ἐμελέτησεν ὁ Κ. πρωθυπουργὸς ἐπισταμιένος, ἀφ' οὗ συνεβουλεύθη καὶ εἰδημόνας ἄλλους ἄνδρας. Ἐσκέψθη λοιπὸν ὅτι δύναται νὰ συντηρηθῇ καὶ νὰ κερδήσῃ οὐκ ὀλίγα ἐταιρία τις μεγάλη ἑλληνικὴ, πολλὰ καὶ μέγала ἔχουσα ἀτμοκίνητα. Τὰ παραλία τῆς μεσογείου θαλάσσης ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀσίᾳ καὶ Ἀφρικῇ κατοικοῦνται ὡς ἐπὶ τὸ πᾶν ὑπὸ Ἑλλήνων ἐμπόρων. Πάντες οὗτοι θὰ προτιμήσωσιν τὰ ἑλληνικὰ ἀτμοκίνητα ἀντὶ τῶν ἄλλων, ὅπως πολλὰκις τοῦτο ἀπεδείχθη. Ὁ Ἕλληνας ναῦται, εἶναι δραστηριώτεροι, ὀλιγαρχέστεροι, ἐπομένως αἱ δαπάναι θὰ ᾔναι πολὺ ὀλιγώτεραι ἢ αἱ τῶν ἄλλων ἀτμοκινήτων. Ἐταιρία λοιπὸν ἑλληνικὴ, ἔχουσα εἴκοσι μεγάλα ἀτμοκίνητα, ἐντὸς ὀλίγου θ' ἀποκλείσῃ ἀπὸ τῶν πλείστων λιμένων τῆς Μεσογείου πάντα τὰ λοιπὰ ἀτμοκίνητα. Περὶ τούτου οὐδεμίαν ὑπάρχει ἀμφιβολία. Τὰ ὀλίγα ταξείδια, τὰ ὁποῖα ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἄλλοτε ἐγένοντο διὰ τῶν ἀτμοκινήτων τῆς νῦν ἑλληνικῆς

ἀτμοπλοικῆς ἐταιρίας, ἐπιμαρτυροῦσι τοὺς λόγους ἡμῶν.

Τῆς παρασκευαζομένης ἐταιρίας τὰ κεφάλαια προσδιορίζονται εἰς τριάκοντα ἑκατομμύρια δραχμῶν, ἐξ ὧν τὸ ἥμισυ θὰ προκαταβληθῇ. Δι' αὐτῶν θὰ ναυπηγηθῶσιν εἴκοσι τοῦλάχιστον ἐκ τῶν μεγαλειτέρων ἀτμοκινήτων, ἐξ ὧν τὰ μὲν θὰ ταξειδεύωσιν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς Ἑλλάδος ἅπασι καὶ δις τῆς ἐβδομάδος, τὰ δὲ ἄλλα θὰ ταξειδεύωσι τὰ παραλία τῆς εὐρωπαϊκῆς καὶ τῆς ἀσιατικῆς Τουρκίας, τῆς Αἰγύπτου, καὶ ὅπου ἄλλοι εὗρισκουν ναῦλον ἐπικερδῆ. Ὑπολογίσθη δὲ μετ' ἐπιστάσεως καὶ εὐρέθη ὅτι ἡ ἐταιρία θὰ εὐδοκίμησῃ προαγομένη, καὶ ἄλλα ναυπηγούσα ἀτμοκίνητα, καὶ ἐπεκτείνουσα τὰ ταξείδια αὐτῆς καὶ μέχρις Ἰνδῶν.

Πρὸς υποστήριξιν τῆς τοιαύτης ἀληθῶς ἐθνικῆς ἐπιχειρήσεως ἔρχεται ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις ἀντιλήπτωρ καὶ συναρωγός. Παρέχει εἰς τὴν ἐταιρίαν ὅλους τοὺς ἀξιοματικούς τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ καὶ τὰ πληρώματα, ἐπὶ τὸ βέλτιον καὶ τὸ σκοπιμώτερον διοργανίζουσα αὐτούς. Ὑπόκειται δὲ καὶ ἐγγυᾶται πρὸς τοὺς μετόχους τῆς ἐταιρίας ἐπὶ ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν τόκοις καὶ ἄλλας εὐκολίας ἐπικερδοῦς, ἥτοι τὸν ἐν Πόρῳ ναύσταθμον, ἀτελείαν καὶ ἄλλα τοιαῦτα πρὸς ὄφελος τῆς ἐταιρίας. Τὸ πολεμικὸν ναυτικὸν προστίθεται ὅλον εἰς τὴν ἐταιρίαν, ἵνα ὑπηρετῇ, μὴ ἐννοεῖται, καταλείπων τὰς ἀσκήσεις αὐτοῦ καὶ πᾶν ὅ, τι πρὸς τελειοποίησιν αὐτοῦ συντελεῖ. Οὗτω δὲ πάντες οἱ τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ ἀξιοματικοὶ καὶ ὑπαξιωματικοὶ καὶ ναῦται θὰ εὐρωσι στάδιον ὑπηρεσίας διηνεκοῦς ἐν τῇ θαλάσσει, πλείοντες χειμῶνος καὶ θερούς τὴν Μεσόγειον καὶ τοὺς Ἀεζανούς, καὶ οὐκ ὀλίγον ἀσκούμενοι καὶ ἐκπαιδευόμενοι. Ὅσα δὲ ἡ κυβέρνησις δαπανᾷ πρὸς συντήρησιν τοῦ πολε-

μικοῦ ναυτικοῦ ἀρκοῦσι καὶ ὑπεραρκοῦσιν εἰς συνδρομὴν κανονικὴν εἰς τὴν μεγάλην ἀτμοπλοικὴν ἐταιρίαν.

Δὲν εἶναι χρεῖα μεγάλης εὐφρίας πρὸς κατανόησιν τοῦ λυσitelοῦς τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἐταιρία τοιαύτη ἀτμοπλοικὴ, ἔχουσα κατ' ἀρχὰς μὲν εἴκοσιν εὐρύχωρα ἀτμοκίνητα, προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου τριάκοντα καὶ πλείονα, πλείοντα τὴν Μεσόγειον καὶ τοὺς Ἀεζανούς ἐν ἀνάγκῃ, παραλαμβάνοντα δὲ ὅλον σχεδὸν τὸ ἐμπόριον τῶν παραλίων, ἀπολαύοντα τῆς προτιμήσεως τῶν Ἑλλήνων διὰ λόγους ἐθνικοῦς καὶ οἰκονομικοῦς, τυγχάνοντα τῆς ὑποστηρίξεως τῆς κυβερνήσεως, ἐταιρία τοιαύτη ταχέως καὶ εὐχερῶς θὰ εὐδοκίμησῃ, ἱκανὰ κερδαίνουσα καὶ προεξάρχουσα ἐν τῇ Ἀνατολῇ. Τὴν σύστασιν τῆς τοιαύτης ἐταιρίας προθύμως ἀπεδέχθησαν πολλοὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ κεφαλαιοῦχοι, πρὸς οὓς ἐγνώσθη ὁ σκοπὸς τῆς ἐπιχειρήσεως, καὶ ὑπεσχέθησαν νὰ συμμετάσχωσι γενναίως τοῦ ἐθνικοῦ καὶ ἐπικερδοῦς τούτου ἔργου.

Ἀλλὰ πλὴν τῆς ὀλικῆς ὠφελείας ὑπάρχει καὶ ἄλλη ἔτι μεῖζων, ἡ ἠθικὴ ὠφέλεια. Διότι δὲν εἶναι μικρὸν καὶ ὀλίγου λόγου ἄξιον ἵνα εἴκοσιν ἀτμοκίνητα πλεύωσι τὴν Μεσόγειον, τὴν ἑλληνικὴν σημαίαν φέροντα, τὸ ἐθνικὸν αἰσθημα ἀναζωπυροῦντα, τὴν ἱστορίαν δὲ τοῦ ναυτικοῦ τῆς Ἑλλάδος εἰς τοὺς κατοίκους ἀναμνησκοντα, τὸν δὲ ἐθνισμόν κρατύνοντα, καὶ τοὺς προαιωνίους πόνους ἀναρρῖπιζοντα. Διπλοῦν ἄρα θὰ ἔχῃ σκοπὸν ἡ παρασκευαζομένη μεγάλη ἑλληνικὴ ἀτμοπλοικὴ ἐταιρία, τὸν μὲν κερδοσκοπικόν, τὸν δὲ πολιτικόν. Πλείονα πρὸς κατανόησιν τούτου δὲν χρειάζονται. Εὐχόμεθα δὲ ἦδη πάντες ὁμοφώνως ὑπὲρ τῆς ταχείας καὶ αἰσίτης συστάσεως τῆς ἐταιρίας ταύτης!

Ο ΟΦΙΣ ΠΥΘΩΝ, ΕΝ Τῷ ΖΩΟΛΟΓΙΚῷ ΚΗΠῳ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ.

ΑΛΠΕΩΝ ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΕΙΣ

ΥΠΟ

ΕΔΟΥΑΡΔΟΥ ΟΥΓΜΠΕΡ.

1860 — 1870

Scrambles amongst the Alps in the years 1860-1870.

« Περὶ τὴν πέμπτην τῆς ἐσπέρας ὥραν, καταλιπὼν ἐκ νέου τὴν σκηνὴν μου, ἤλπίζον ὅτι ἐμελλόν νὰ φθάσω ταχέως εἰς Breuil, ἐπειδὴ τὸ σχοινοὶ καὶ ἡ ἀρπάγη μου ἔλυον πάσας τὰς δυσκολίας. Ἦδη κατέβην τὴν Καπνοδόχην, ἐξαρτῶν πρῶτον μὲν τὸ σχοινοὶ ἐκ τινος βράχου καὶ ὀλισθαίνων εἰς κάτω, ὕστερον δὲ ἀποκόπτων καὶ ἀφίνων τὸ τμήμα προσδεδεμένον· ἐπειδὴ τὸ ὑπολειπόμενον μοι ἤρκει πρὸς κατάβασιν. Ἀλλὰ δυστυχῶς ἐλησμένησα νὰ παραλάβω τὸν πέλεκυν, δι' οὗ ἔταμον ἐν τῇ χιόνι βήματα, ὅπως ἀναβῶ εἰς τὴν σκηνήν. Ἡ ἀβουλία αὕτη μοι ἐγένετο αἰτία μεγάλης συμφορᾶς. »

« Ἐπειδὴ, παρελθὼν τὸν Λύγενα τοῦ Λέοντος, ἔφθασα περὶ πενήκοντα μέτρα κατωτέρω παρὰ τὴν λεγομένην Μεγάλην Κλίμακα, ἦν πᾶς τις δύναται νὰ καταβῆ τρέγων. Ἀλλὰ, φθάσας εἰς τινὰ γωνίαν τῶν ἀποκρήμων βράχων τῆς Κεφαλῆς τοῦ Λέοντος, παρετήρησα, βαδίζων παρὰ τὸ ἀνωτέρω μέρος, ὅτι ἡ θερμότης τῶν δύο τελευταίων ἡμερῶν ἐξήλειψεν ὀλοσχερῶς τὰς βαθμίδας, ἃς ἐποίησα ἐπὶ τοῦ βράχου διὰ τοῦ πελέκειος πρὸς ἀνάβασιν. Οἱ βράχοι ἦσαν ἀνυπέβλητοι· διὸ

ἠναγκάσθην ἔν' ἐντέμνω πάντως νέας βαθμίδας ἐν τῇ κρυσταλλοπλάτῃ χιόνι πρὸς κατάβασιν. Ἀλλ' ἡ χιὼν ἦτο σκλη-

« Ἡ κατωφέρεια, οὔσα λίαν κατάντης κατὰ τοῦτο τὸ μέρος, ἀπετέλει τὴν ἀνωτέραν ἄκρην διαδρόμου τινός, ὅστις κατήρχετο συστελλόμενος μεταξὺ δύο βράχων πρὸς τὸν Παγῶνα τοῦ Λέοντος, ὃν ἔβλεπον πρὸς τὰ κάτω ἀπέχοντα 500 περίπου μέτρα. Ὁ διάδρομος οὗτος, στενούμενος μᾶλλον μᾶλλον, ἐτελεύτα εἰς ταινίαν χιόνος συσφιγγομένης μεταξὺ δύο σκοπελωδῶν τοιχωμάτων, ἃτινα κατέληγον ἀποτόμως ὡς στόμιον εἰς τὴν κορυφὴν χαιίνοντος κρημνοῦ ἐκδιδόντος εἰς τὸ ὑπὸ τὴν πυραμίδα τοῦ Κερβινίου ὄρους ἐξελισσόμενον ἄπειρον βάραθρον τῶν παγῶνων. »

Ὁ θέλων νὰ λάβῃ ἔννοιαν τοῦ τόπου, ἐν ᾧ, ἀποβαλὼν τὴν ἰσορροπίαν, κατεκρημνίσθην, ἃς φαντασθῆ ἡ γωνεῖόν τι τετμημένον δίγα κατὰ μῆκος, ἔχον κλίσην 45 βαθμῶν, καὶ τείνον τὴν μὲν ὀξείαν αὐτοῦ κορυφὴν πρὸς

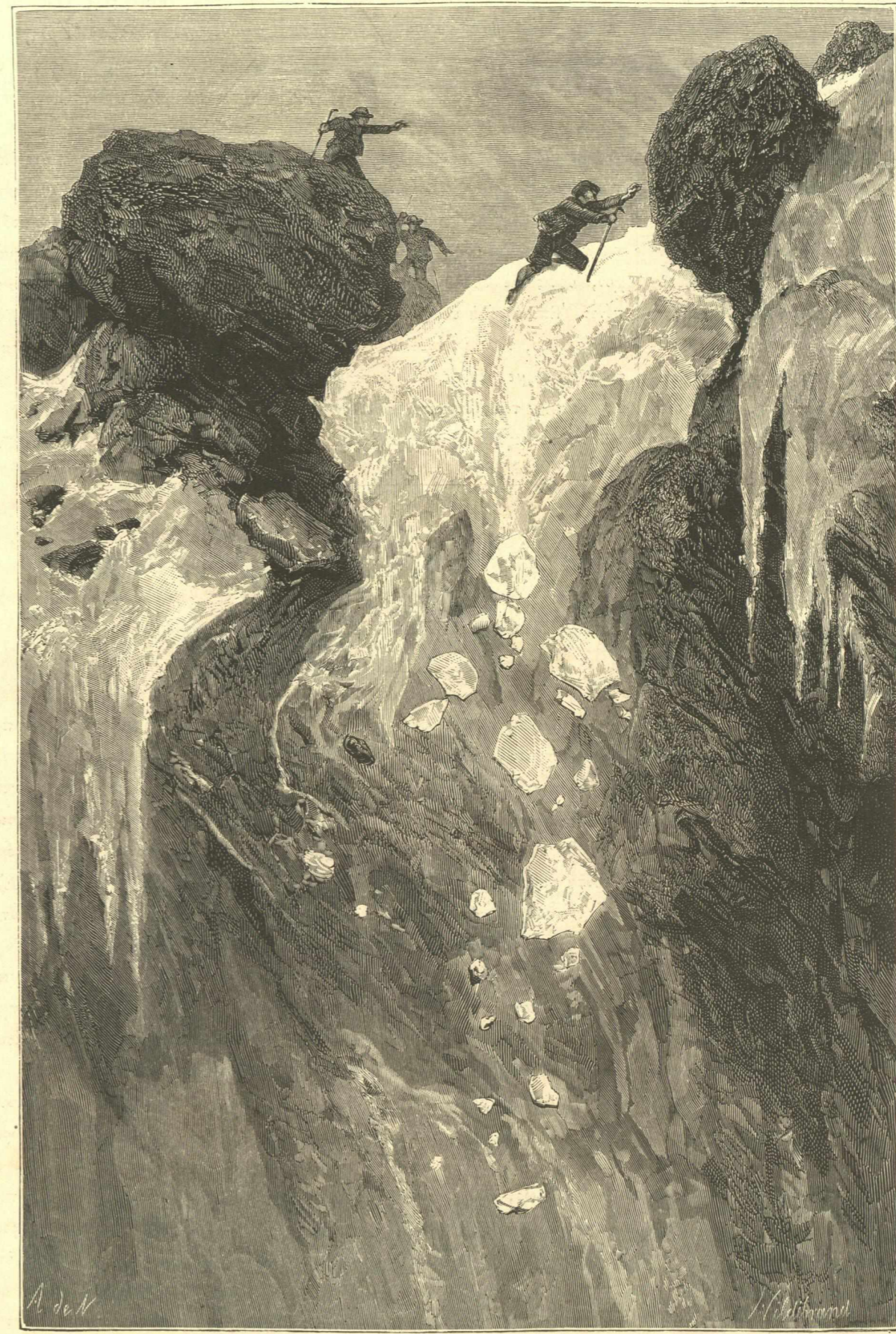
ροτάτη καὶ μάτην ἐπειράθην νὰ κάμω ἐν αὐτῇ νέον ὁδόν. Ἐξ περίπου βαθμοὶ ἐμελλόν νὰ μοι ἀρκέσωσι πρὸς τὸ φθάσαι εἰς τοὺς κατωτέρους βράχους. Διὸ ἐχόμενος διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς τοῦ βράχου, ἐπειράθην νὰ περιέλθω τὴν γωνίαν αὐτοῦ· ἀλλὰ τότε, φεῦ! ἀγνώστῳ πῶς, διωλίσθησα ἐπὶ τοῦ πάγου καὶ κατεκρημνίσθην εἰς τὸ πρὸ ἐμοῦ βάραθρον! »

τὰ κάτω, τὴν δὲ κοίτην βᾶσιν πρὸς τὰ ἄνω. Τὸ βᾶρος τοῦ σώκου μου μὲ παρέσυρεν εἰς τούπισω. Καὶ πρῶτον μὲν κατέπεσον ἐπὶ τινῶν σκοπέλων κειμένων τρία ἢ τέσσαρα μέτρα πρὸς τὰ κάτω, ὕστερον δὲ, βίβθεις ὑπὲρ τὴν γωνίαν τοῦ ὄρους, κατέβαινον κυλιόμενοι κάτω ἐπὶ κεφαλὴν πρὸς τὴν στενὴν ταινίαν ἢ τὴν κορυφὴν, εἰς ἣν κατέληγε τὸ

ΧΙΟΝΟΣ ΚΑΤΑΦΟΡΑ (avalanche) ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΛΠΕΩΝ.

1. Συνέχ. ἀπὸ σελ. 179.

ΑΛΠΕΩΝ ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΕΙΣ. — ΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΤΟΥ ΚΕΡΒΙΝΙΟΥ ΟΡΟΥΣ.

γωνεῖον. Ἡ βακτηρία μοι ἐξέφυγε τῆς χειρὸς, καὶ κατέβαινον περιστρεφόμενοι περὶ ἐμαυτὸν, ἀναπηδῶν καὶ προσκρούων νῦν μὲν πρὸς τοὺς πάγους, νῦν δὲ πρὸς τοὺς σκοπέλους, πληγθεὶς καιρίως κατὰ

τὴν κεφαλὴν. Τελευταία δὲ τις πρόσκρουσις μ' ἐτίναξεν εἰς ἀπόστασιν 15 ἢ 18 μέτρων ἀπὸ τοῦ ἐνός εἰς τὸν ἕτερον σκοπελωδῆ τοῖχον τοῦ γωνεῖου. Ἀλλ' εὐτυχῶς ὀλόκληρος ἡ ἀριστερὰ μου λαχὼν προσ-

έκρουσε πρὸς τινὰ πέτραν, τὰ δὲ ἐνδύματά μου κατεσχέθησαν πρὸς ὦραν οὕτως, ὥστε ἔπεσαν ὀπίσω ἐπὶ τῆς χιόνος, καὶ ἠσθίμην ὅτι ἡ πτώσις μου ἔλαβε τέλος. Περιεπλάκην φρενιῶν καὶ ἰλιγγιῶν ταῖς

τραχύτησι τοῦ βράχου, καὶ τέλος ἐστάθησαν παντελῶς κατὰ τὸ τέλος τοῦ χωνείου καὶ παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ βαράθρου, εἰς ὃ κατέληγεν! Ἡ βακτηρία, ὁ πῖλος καὶ ἡ σκέπη παρῆλθον πετόμενα ἔμπροσθέν μου ἐπιψύσαντά με, καὶ ἠφανίσθησαν διολισθήσαντα διὰ τῆς κορυφῆς τοῦ χωνείου εἰς τὸ βράθρον. Ὅτε δὲ ἤκουσα θραυόμενα μετὰ θορύβου ἐπὶ τῶν παγετωδῶν χαραδρῶν τοῦ βαράθρου τὰ τμήματα τῶν βράχων, οὐς μετεκίνησα κατὰ τὴν πτώσιν μου, κατένησα τὸ μέγεθος τοῦ κινδύνου, ὃν διέφυγον ἐκ θαύματος. Ἐπειδὴ ἐπτάκις ἢ ὀκτάκις πηδήσας ἐκυλίσθην ὑπὲρ τὰ 60 μέτρα. Ἐτι τρία μέτρα, καὶ κατεκρημνίζομαι εἰς τὸ χάσμον βράθρου, οὗτινος διέβλεπον φρίττων τὰς παγετώδεις χαρα-

δρας εἰς ἀπόστασιν 500 μέτρων πρὸς τὰ κάτω. Ἡ κατάστασίς μου ἦτο ἀληθῶς δεινῆ. Ἐπειδὴ δὲν ἠδυνάμην νὰ ἀφῆσω οὐδὲ στιγματῆν τὸν βράχον, εἰς ὃν προσεκολλήθη, τὸ δὲ αἷμά μου ἔρρεε κρουνηδὸν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς. Ἐπειράθην νὰ καταστειλω τὴν αἰμορραγίαν, πιέζων διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς τὰς πληγὰς, ἐν ᾧ προσεκολλώμην πάσῃ δυνάμει διὰ τῆς ἐτέρας εἰς τὸν βράχον, ὅστις με ἔσωσεν. Ἀλλὰ μάταιοι πόνοι. Ἐπειδὴ ἀνὰ ἕκαστον παλμὸν τῆς καρδίας μου, τὸ αἷμα ἀνεβλύζεν ἀφθύνως τυφλωτόν με. Τέλος δὲ, καταληφθεὶς ὑπ' ἀγάθης τινος ἐπινοίας, ἀφείλον διὰ τοῦ ποδὸς μεγάλην τινὰ χιμῶνος μάζαν,

καὶ ἐπέθηκα αὐτὴν ὡς ἔμπλαστρον ἐπὶ τῆς αἰμορροσύνης κεφαλῆς μου. Ἡ ἐπινοία ἦτο καλὴ· ἐπειδὴ τὸ αἷμα ἤρξατο νὰ βῆ βοαδύτερον. Ἀναλαβὼν δὲ ὀλίγον ἑμαυτὸν ἠρξάμην ν' ἀνέρπω, καὶ ἔφθασα ἐγκαίρως ἐπὶ τινος ἀσφαλεστεροῦ τόπου, ὅπου τέλος ἐλειποθύμῃσα. »

« Ὁ ἥλιος ἔδυνεν ἤδη ὅτε ἐπανῆλθον εἰς ἑμαυτὸν, ἡ δὲ νύξ ἐπῆλθε ταχέως καὶ πύλλῃ πρὶν ἢ δυνῆθαι νὰ καταβῶ τὴν Μεγάλην Κλίμακα. Ἀλλὰ χάριν τῆς εὐκηνήσιας καὶ τῆς φρονήσεως μου κατέβην τέλος εὖως εἰς Breuil, ἦτοι διήλθον πεπληρωμένος χίλια καὶ ἑπτακόσια μέτρα, μὴ ὀλισθήσας καὶ μὴδ' ἄπαξ ἀποπλανηθεὶς. »

[Ἀκολουθεῖ.]

ΠΕΡΙΟΔΙΑ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΓΗΝ

EN

ΟΓΔΟΗΚΟΝΤΑ ΗΜΕΡΑΙΣ.

Περὶ τὴν ὀγδόην τῆς πρωΐας, ἀπέβουσα περὶ δεκαπέντε μίλια τοῦ σταθμοῦ τοῦ Ροδάλ, ἡ ἀμαξοστοιχία ἐστάθη αἴφνης ἐν μέσῳ εὐρείας πεδιάδος περιοριζομένης ὑπὸ τινων bungalows καὶ σκινομάτων ἐργατῶν· ὃ δὲ ὀδηγὸς παρήρξατο ἔμπροσθεν ἐκάστης ἀμάξης κραυγάζων·

« Οἱ ὄδοιποροὶ καταβαίνουσιν ἐδῶ. »

Ὁ Φιλίας Φώγ προσέβλεψε τὸν σὶρ Φρανσῆν Κρόμαρτυ, ὅστις ἐφαίνετο μὴ ἔνοον τί σημαίνει ἢ ἀπροσδόκητος αὐτὴ στάσις καὶ πρόσκλησις. Ὁ δὲ Παντεχνῆς οὐδὲν ἤττον ἐκπεπληγμένος ἐξεπήδησε, διέδραμε τὰ περίεξ, καὶ μετ' οὐ πολὺ ἐπανῆλθε, κραυγάζων·

« Κύριοι, ὁ σιδηρόδρομος καταλήγει ἐδῶ! »

— Τί λέγεις; ἐρωτᾷ αὐτὸν ὁ Κρόμαρτυ.

— Λέγω ὅτι αἱ γραμμαὶ τοῦ σιδηροδρομοῦ καταλήγουσιν ἐδῶ.

— Τότε ὁ λοχαγὸς καὶ ὁ Φιλίας Φώγ κατέβησαν ἐκ τῆς ἀμάξης, καὶ ἀποτεινόμενοι πρὸς τὸν ὀδηγόν,

« Ποῦ εἴμεθα; ἐρωτῶσιν αὐτόν. »

— Ἐν τῇ κόμῃ Κχόλβη, ἀποκρίνεται οὗτος.

— Καὶ μένομεν ἐνταῦθα;
— Μένομεν ἐνταῦθα. Ὁ σιδηρόδρομος δὲν εἶναι ἀποτετελεσμένος..

— Πῶς! δὲν εἶναι ἀποτετελεσμένος;

— Ὅχι! ὑπολείπεται ἔτι τμήμα πενήκοντα περίπου μιλίων ἀνετελεστων μετὰ τῆς κόμης ταύτης καὶ τοῦ Ἀλλαχαβὰδ, ὅπου ἄρχεται πάλιν ὁ σιδηρόδρομος.

Ἀλλ' ὅμως αἱ ἐφημερίδες ἠγγείλαν τὴν ὁδὸν ἀποτελεσθεῖσαν!

— Αἱ ἐφημερίδες ἐσφάλισαν, κύριε.

— Καὶ διδότε γραμματίδια ἀπὸ Βομβάης εἰς Καλκούτταν! λέγει αὐτῷ ὁ σὶρ Φρανσῆς Κρόμαρτυ ἐξοργιζόμενος μᾶλλον μᾶλλον.

— Βεβαίως, ἀποκρίνεται ὁ ὀδηγός.

Ἀλλ' οἱ περιηγηταὶ γνωρίζουσι καλῶς ὅτι ὀφείλουσι νὰ μετακομίσωσιν ἑαυτοὺς ἀπὸ Κχόλβης εἰς Ἀλλαχαβὰδ.

Ὁ σὶρ Φρανσῆς Κρόμαρτυ ἦτο ἔξω ἑαυτοῦ. Ὁ Παντεχνῆς ἠδέως ἀπεστραγγάλιζε τὸν ἄθῶνον ὀδηγόν, καὶ δὲν ἐτόλμα νὰ ἀναβλέψῃ πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ.

« Κύριε, λέγει ἀπλῶς ὁ Φώγ πρὸς τὸν λοχαγόν, πρέπει νὰ φροντίσωμεν τίνι τρόπῳ θὰ μεταβῶμεν εἰς Ἀλλαχαβὰδ. »

— Κύριε Φώγ, πρόκειται βεβαίως περὶ ἀπωλείας ὠρῶν ἐπιπλασθῶς πρὸς ὑμᾶς;

— Ὅχι, σὶρ Φρανσῆ, ἐγὼ προέβλεπον τοῦτο.

— Τί; γνωρίζετε ὅτι ἡ ὁδός;...

— Οὐδόλως. Ἀλλ' ἐγνωρίζον ὅτι τάχιον ἢ βράδιον ἔμελλον νὰ ἀπαντήσω ἐμπόδιόν τι καθ' ὁδόν. Ἀλλ' ἠσυχάζετε. Ἐγὼ ἤδη προμήθειαν δύο ἡμερῶν, ἄς ἐκέρδησα μετὰ τῶν Βρενθῆσιον καὶ Βομβάης. Τὸ ἀτμόπλοιο τοῦ Χόγγ-Κόγγ ἀναχωρεῖ ἐκ Καλκούττης τῇ 25ῃ περὶ μεσημβρίαν. Σήμερον εἶναι ἡ 22α, καὶ θὰ φθάσωμεν ἐν καιρῷ εἰς Καλκούτταν.

Ἀληθῶς ὁ σιδηρόδρομος ἐτελεύτα ἐκεῖ. Οἱ πλείστοι τῶν ἐπιβατῶν, γνωρίζοντες ἤδη τοῦτο, κατέβησαν τάχιιστα ἐκ τῶν ἀμαξῶν καὶ κατέλαβον εὐθὺς παντοίας ὀδοιπορικὰς μηχανὰς, παλκιγγαίρας τετρατρόχους, ἀμαξάρια ἐλκόμενα ὑπὸ ζέτων ἢ βοῶν κυφονώτων· ἀμάξας ὀδοιπορικὰς ὀμοιαζούσας πρὸς κινουμένας παγύδας, φορεῖα, ἱπάρια, κ. λπ. Ἀλλ' ὁ Κ. Φώγ καὶ ὁ σὶρ Φρανσῆς Κρόμαρτυ, εἰ καὶ ἀνεζήτησαν πανταχοῦ, ἐπανῆλθον, μὴ εὐρόντες μηδέν.

Ὁ Παντεχνῆς, ἐμόρφασε σημαντικῶς βλέπων τὰ λαμπρὰ μὲν ἀλλ' ἀνοφελῆ αὐτοῦ ὑποδήματα. Ἀλλ' αἴφνης μεταβουλεύσασθενος,

« Κύριε, λέγει, νομίζω ὅτι εὐρον τρόπον μετακομίσσεως. »

— Τίνα;

— Ἐνὰ ἐλέφαντα! εἶδον ἕνα ἀνήκοντα εἰς τινὰ Ἰνδὸν κατοικοῦντα πλησίον.

— Ἰδόμεν τὸν ἐλέφαντα.

Μετ' ὀλίγον οἱ τρεῖς ὄδοιποροὶ ἦσαν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἰνδοῦ, ἐν ἧς τῷ κήπῳ ἔβασκε μέγας τις ἐλέφας ἀποτεταγμένος οὐχὶ πρὸς ὀδοιπορίας ἀλλὰ πρὸς ἐλεφαντομαχίας. Πρὸς τοῦτο ὁ Ἰνδὸς ἐπεχίρησεν ἤδη ἀπὸ πολλοῦ νὰ μεταβάλῃ τὸ ἦθος τοῦ φύσει πρᾶου τοῦτου ζώου, οὕτως ὥστε νὰ φέρῃ αὐτὸ βαθμηδὸν εἰς τὸν παροξυσμὸν τῆς λύσσης, ὃν οἱ Ἰνδοὶ ὀνομαζοῦσι mutsh, τρέφων αὐτὸ ἐπὶ τρεῖς μῆνας διὰ ζαχαρώδους καὶ βουτύρου. Εὐτυχῶς τὸ mutsh δὲν ἐξεβάρχη ἔτι. Ἀλλὰ δὲν ἦτο μακράν.

Οἱ ἐλέφαντες εἶναι βαρύτεροι ἐν Ἰνδία, ὅπου καθιστῶνται ὁσημέραι σπανιώτεροι. Ἐπειδὴ τὰ ζῶα ταῦτα γεννῶσι σπανίως, ὅταν ζῶσι βίον ἡμερῶν καὶ οἰκουρῶσιν, οὕτως ὥστε οἱ Ἰνδοὶ προρίζονται ἤδη διὰ τῆς θήρας, καὶ περιποιῶνται αὐτὰ μεγάλως. Διὸ, ὅτε ὁ Κ. Φώγ ἠρώτησε τὸν Ἰνδὸν ἂν ἤθελε νὰ ἐκμισθῶσιν τὸν ἐλέφαντα αὐτοῦ, ὁ Ἰνδὸς ἀπέβριψεν εὐθὺς τὴν πρότασιν.

Ὁ Φώγ ἐπέμενε καὶ προσήνεγκε δέκα λίρας (250 φρ.) τὴν ὥραν. Μάτην. Εἴκοσι λίρας. Μάτην. Τεσσαράκοντα. Μάτην.

Καὶ ὅμως ἡ προσφορὰ ἦτο λαμπρά. Ἐπειδὴ, ἐὰν ὁ ἐλέφας ἐφθάνεν ἐντός δεκαπέντε ὠρῶν εἰς Ἀλλαχαβὰδ, ὁ Ἰνδὸς ἐκέρδανεν ἑξακοσίας λίρας, ἦτοι δεκαπέντε χιλιάδας φράγκων.

Ὁ Φιλίας Φώγ, μηδὺλως διαταραχθεὶς, προὔτεινε τότε τῷ Ἰνδοῦ νὰ ἀγοράσῃ τὸ ζῶον χιλίων λιρῶν, ἦτοι 25,000 φράγκων.

Ἀλλ' ὁ Ἰνδὸς δὲν ἤθελε νὰ πωλήσῃ.

Τότε ὁ σὶρ Φρανσῆς Κρόμαρτυ ἔλαβε κατὰ μέρος τὸν Κ. Φώγ, καὶ συνεβούλευσεν αὐτῷ νὰ σκεφθῇ πρὶν προβῆναι περαιτέρω. Ἀλλ' οὗτος ἀπεκρίθη ὅτι οὐδέποτε ἐπράττε τι ἀφρόνως, ὅτι προὔκειτο περὶ στοιχίματος εἰκοσιπέντε χιλιάδων λιρῶν, ὅτι ὁ ἐλέφας οὗτος ἦτο ἀναγκαϊότατος, καὶ ὅτι ἤθελεν αὐτὸν, κἂν ἔμελλεν νὰ πληρώσῃ εἰκοσάκις τὴν ἀξίαν αὐτοῦ.

Ὁ Κ. Φώγ ἐπανῆλθε πρὸς τὸν Ἰνδὸν, οὗτινος οἱ μικροὶ ὀφθαλμοὶ ἤστραπτον ἐξ

ἀπληστίας, προσήνεγκεν ἐπαλλήλως χιλίας διακοσίας, χιλίας πεντακοσίας, ἔπειτα χιλίας ὀκτακοσίας καὶ τέλος δύο χιλιάδας λιρῶν (50,000 φρ.). Ὁ Παντεχνῆς, ὅστις συνήθως ἦτο ἐρυθρὸς, κατέστη πελιδνός.

Ὁ Ἰνδὸς ἐδέχθη τέλος τὰς δύο χιλιάδας λιρῶν. Νέος τις Πάρσης ἀνεδέχθη τὴν ὀδηγίαν τοῦ ζώου. Ὁ ἐλέφας ἐξήχησε τῆς οἰκίας τοῦ Ἰνδοῦ· ὁ δὲ ὀδηγὸς Πάρσης ἐκάλυψε διὰ τινος μανδύου τὰ νῶτα τοῦ ζώου καὶ ἐξήρτησεν ἐκατέρωθεν τῶν πλευρῶν αὐτοῦ δύο θρονία ἥμισυ ἀναπαυτικά.

Ὁ Φώγ ἐπληρώσε τὸν Ἰνδὸν διὰ χαρτονομισμάτων ἐξαχθέντων ἐκ τοῦ ὀδοιπορικοῦ σάκου, ἅτινα ὁ Παντεχνῆς ἐνόμιζεν ὅτι ἐξήγοντο ἐκ τῶν ἐντοσθίων αὐτοῦ. Ὁ λοχαγὸς Κρόμαρτυ κατένευσε νὰ συνοδεύσῃ τὸν Φώγ μέχρις Ἀλλαχαβὰδ.

Ὁ σὶρ Φρανσῆς ἐκάθισεν ἐπ' ἐνὸς θρονίου, ὁ δὲ Φώγ ἐπὶ τοῦ ἐτέρου. Ὁ Παντεχνῆς ἀνέβη ἐπὶ τῶν νῶτων τοῦ ζώου. Ὁ Πάρσης ἀνέβη ἐπὶ τοῦ λαμποῦ τοῦ ἐλέφαντος, καὶ περὶ τὴν ἐνάτην ὥραν τὸ ζῶον, καταλιπὼν τὴν κόμην, διεισδύετο εἰς μέγα τι δάσος.

Γ.

EN TOIS ΔΑΣΕΣΙ ΤΩΝ ΙΝΔΙΩΝ.

Περὶ τὴν ὀγδόην τῆς ἐσπέρας ὦραν οἱ ὄδοιποροὶ ἐστάθησαν παρὰ τοὺς πρὸς βορρᾶν πρόποδας τῆς σειρᾶς τῶν ὄρων Βινδιῶν, καὶ κατέλυσαν εἰς τι ἀρχαῖον καταλειμμένον μοναστήριον, διανύσαντες εικοσιπέντε ὄλα μίλια. Ὑπελείποντο δὲ αὐτοῖς ἔτερα εἰκοσιπέντε μίλια ὅπως φθάσωσιν εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ Ἀλλαχαβὰδ.

Ἡ νύξ ἦτο ψυχρά. Οἱ δὲ ὄδοιποροὶ, εἰσελθόντες εἰς τὸ μοναστήριον, ἀνῆψαν πῦρ, ἐδέϊπνισαν ἐκ τῶν ἐνότων, καὶ ἀπειρηκότες ἀπεκοιμήθησαν ἐπὶ στρωμνῆς ἀχύρων, μὴ ἐξυπνισθέντες μήτε ὑπὸ τῶν βρυχημάτων τῶν πανθῆρων, μήτε ὑπὸ τῶν ἀδιαλείπτων γρυλλισμῶν τῶν πιθήκων, ὧν βρῖθουσι τὰ δάση τῶν Ἰνδιῶν.

Τῇ ἐπαύριον περὶ τὴν ἕκτην τῆς πρωΐας, ἀναβάντες τὸν ἐλέφαντα, ἐπανελάβον τὴν πορείαν αὐτῶν διὰ τῶν δασῶν. Ὁ ὀδηγὸς ἠλπιζε νὰ φθάσῃ εἰς Ἀλλαχαβὰδ τὴν ἐσπέραν. Ἐβιάδισαν δὲ ἄνευ οὐδενὸς προσκόμματος μέχρι τῆς τετάρτης μετὰ μεσημβρίαν, ὅτε ὁ ἐλέφας, ὅστις μέχρι τοῦδε

διετέλεσεν ὄδοιπορῶν ἡσύχως, σταθεῖς αἴφνης ἐφάνη ἀνήσυχος.

— Τί εἶναι; ἐρωτᾷ ὁ σὶρ Κρόμαρτυ ἀκροώμενος.

— Ἀγνοῶ, λέγει ὁ Πάρσης. Μοι φαίνεται ὅτι ἀκούω τὸν ἦχον σαλπίγγων καὶ ἀσμάτων. Φοβοῦμαι ὅτι εἶναι βραχμανικὴ τις πομπή. Νομίζω φρόνιμον νὰ ἀποκρύψωμεν ἑαυτοὺς ὀπισθεν τῶν δένδρων.

Καὶ ὁ ὀδηγὸς ὠδήγησε τὸν ἐλέφαντα οὕτως, ὥστε ἀπέκρυψεν αὐτὸν ὀπισθεν μεγάλου συμπλέγματος δένδρων, παραινῶν τοῖς ἐπιβάταις ἵνα μὴ καταβῶσιν, ἕτοιμος ὧν ἵνα τραπῇ εἰς φυγὴν χρεῖας τυχεύσης.

Ὁ ἦχος τῶν κραυγῶν καὶ τῶν σαλπίγγων ἐπλησίαζε, καὶ μετ' ὀλίγον ἐφάνη διὰ τῶν δένδρων ἡ προπομπή. Καὶ πρῶτον προσπορεύοντο οἱ ἱερεῖς φοροῦντες μίτρας καὶ μακρὰς ποικιλοχρῶους ἐσθήτας, περικεκυκλωμένοι ὑπ' ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδίων ἀδῶτων ἐπικηδεῖον καὶ κακίχων τινὰ ψαλμοῦδιον, διακοπτομένην ὑπὸ τοῦ κρότου τῶν ἰνδικῶν τυμπάνων τὰμ τὰμς καὶ τῶν κυμβάλων. Ὅπισθεν δ' αὐτῶν ἐπὶ τινος βαρέος ἄρματος, οὗτινος ὁ κανθὸς καὶ αἱ ἀκτίνες ἀπέκείζον συμπλέγμα ὄφρων, ἐπεφάνη εἰδεχθέστατον τι ζῴον, συρόμενον ὑπὸ δύο βοῶν κυφονώτων πλουσίως κεκοσμημένων. Τὸ ζῴον εἶχε τέσσαρας βραχίονας· τὸ σῶμα κεχρωσμένον ἐρυθρὸν, τὸ βλέμμα βλοσυρὸν, τὴν κόμην περιπεπλεγμένην καὶ ἀτημέλητον, τὴν δὲ γλῶσσαν κρεμαμένην. Περὶ δὲ τὸν τράχηλον αὐτοῦ ἦτο περιδέραιον ἐκ κροινῶν ἀνθρωπίνων, περὶ δὲ τὴν λαγύνα ζώνη κεκομμένων χειρῶν. Ἰστατο δὲ ἐπὶ τινος καταβεβλημένου γίγαντος, οὗτινος ἔλειπεν ἡ κεφαλή.

— Ἰδοὺ ἡ θεὰ Κάλι, λέγει ὁ σὶρ Φρανσῆς Κρόμαρτυ, ἡ θεὰ τοῦ ἔρωτος καὶ τοῦ θανάτου. Πρόκειται περὶ ἀνθρωποθυσίας.

Ὁ Πάρσης ἐπέταξε σιωπῆν.

Περὶ τὸ ἀγαλμα τῆς θεᾶς ἐκινεῖτο θορυβῶδῶς καὶ σπασμωδικῶς ὁμιλος γηραιῶν φακίρας, γυμνῶν καὶ κεκαλυμμένων τὸ δέρμα ὑπ' ἐντομῶν, ἐξ ὧν ἐστάλαζεν ἀδιαλείπτως αἷμα. Ὅπισθεν δ' αὐτῶν ἠκολούθουν βραχμῶνες τινὲς ἐνδεδυμένοι πολυτελέστατα, ὀδηγοῦντες ἢ μᾶλλον σύροντες γυναῖκα, ἧτις μάλιστα ἠδύνατο νὰ βαδίξῃ.

[Ἀκολουθεῖ.]

ΑΝΑΓΛΥΦΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΛΙΘΟΣ ΕΝ ΤΩ ΟΥΑΤΙΚΑΝΩ

ΤΑ ΜΟΥΣΕΙΑ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ.

ΤΟ ΟΥΑΤΙΚΑΝΟΝ¹.

Η ΑΥΛΗ ΤΟΥ ΒΕΛΒΕΔΕΡΕ.

Ὡς δὲ ὁ μὲν Φειδίας ἐνησιμεῖνε ἰδίως τῶ εἰκονισμῷ τῶν θεῶν, ὁ δὲ Πραξιτέλης, « ὁ καταμίξας ἄκρως (κατὰ Διόδωρον) τοῖς λιθίνοις ἔργοις τὰ ψυχικὰ πάθη » καὶ ὁ « ἀναδείξας ἑαυτὸν (κατὰ Πλίνιον) ἐπιτυχεστάτον καὶ περιφημότατον ἐν τῇ γλυφῇ τοῦ μαρμάρου, » ἐθάρρευε τὸ ὑπέρτατον ἀνθρώπινον κάλλος καὶ τὰ ἡδέα πάθη, ὁ Λύσιππος ἐδίωκεν, ὡς ὁ Μύρων, μάλιστα τὴν ἐναργεῖ ἀπεικασίαν τοῦ σώματος τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ζώων, ζητῶν τὸ κάλλος οὐχὶ παρὰ τῆς ιδέας, ἀλλὰ παρὰ τῆς ἀνατομικῆς τελειότητος καὶ τῶν σοφῶν ἀναλογιῶν, ἃς μετεβύβησε πρὸς τὰς ιδέας καὶ τὰς ἀξιώσεις τῆς ἐποχῆς αὐτοῦ. Διὸ καὶ ὁ Πλίνιος ἐπαινεῖ οὐ μόνον τὴν ἐπιμέλειαν (constantiam) ἀλλὰ καὶ τὴν χάριν (gratiam) αὐτοῦ. Ἀλλὰ τούτου ἕνεκα ὁ τεχνίτης οὗτος δὲν ἐξώκειλεν εἰς δουλικὴν τῆς ὕλης ἀπομίμησιν, ἀλλ' ἀπεικάζεν αὐτὴν ἐπὶ τὸ ἰδανικώτερον, ποιῶν, ὡς ἔλεγε, τοὺς

ἀνθρώπους οὐχὶ ὅποιοι ἦσαν, ἀλλ' οἷοι « δόξοιεν ἄν. »

Ὁ Λύσιππος διέπρεψεν, ὡς εἵπομεν, μᾶλλον ἐπὶ κατασκευῇ χαλκῶν πολυαριθμῶν ἔργων, καὶ τοσοῦτων, ὥστε λέγεται ὅτι μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ οἱ κληρονόμοι, ἀνοίξαντες κιβωτίον τι, εἰς ὃ ὁ τεχνίτης κατέθετε συνήθως ἕνα χρυσοῦν στατήρα ἀνά πᾶσαν πώλησιν ἐνὸς ἀγάλματος, εὑρον ἐν αὐτῷ 1500 στατήρας. Διὸ καὶ ὁ Πετρώνιος ἐξελέγχεται ψευδόμενος, λέγων ὅτι ὁ Λύσιππος, διατελέσας ἐργαζόμενος ἐπιμόνως ἐν μόνον ἔργον ἐπὶ πολλὰ ἔτη, περιήλθεν εἰς μεγίστην πενίαν, ἐξ ἧς καὶ ἀπέθανε.

Σπουδαιότατον ἔργον τοῦ τεχνίτου τούτου νομίζεται καὶ ὁ κατὰ τοὺς λουτρῶνας τοῦ Καρακάλλα εὑρεθεὶς καὶ ἡδὴ ἐν τῷ μουσεῖῳ τῆς Νεαπόλεως Φαρνέσιος λεγόμενος Ἡρακλῆς, εἰ καὶ φέρει καὶ οὗτος ἄλλην ἴσως μὲν ψευδῆ ἐπιγραφὴν,

ΓΛΥΚΩΝ ΑΘΗΝΑΙΟΣ ΕΠΟΙΕΙ,

ἴσως δὲ ἀληθῶς τοῦ ἀντιγραφῆως Γλύκωνος τὸ ὄνομα. Κρατύνει δὲ τὴν εἰκασίαν ταύτην ἢ ἐξεύρεσις ἄλλου τινὸς

ὁμοίου μὲν τούτῳ, μικροτέρου δὲ καὶ ἀτελεστέρου Ἡρακλέους, ὄντος ἡδὴ ἐν Φλωρεντίᾳ, καὶ φέροντος ἐπιγραφὴν

ΛΥΣΙΠΠΟΥ ΕΡΓΟΝ.

Τὰ δύο ταῦτα ἀγάλματα καὶ πολλοὶ δακτυλιόλιθοι, ἔτι δὲ ἐν νόμισμα τῶν Φιλίππουπολιτῶν παριστώσι τὸν Ἡρακλέα ἀπομιμημένον ἐκ τοῦ αὐτοῦ πρωτοτύπου, οὐχὶ μοχλοῦντα καὶ ἀγωνιζόμενον, οὐδὲ θριαμβεύοντα, ἀλλ' ἡρεμοῦντα, κεκοπιηκότα καὶ οἰοῦν ἀναπαυόμενον, ὡς ἡ Ἑλλάς μετὰ τοὺς λαμπροὺς αὐτῆς ἀγῶνας. Ρίψας ἐπὶ τοῦ βράχου τὴν λεοντῆν, καὶ ἐρείδων ἐπὶ βράχῳ τὸ ἄχρηστον ἡδὴ βόπαλον, στηρίζει ἐπ' αὐτῷ τὸν ὄγκον τοῦ πελωρίου αὐτοῦ σώματος, ὅπερ δεικνύει ὑπερτάτην ἀθλητικὴν ἀνάπτυξιν καὶ βῶμην. Ἡ κεφαλὴ εἶναι μικροτάτη πρὸς τὸ σῶμα, καὶ κλίνει πλαγίως, συνωφρωμένη ὡς κεφαλὴ ἀνθρώπου πεπλανημένου εἰς παλαιὰς ἀναμνήσεις.

Ἀλλὰ περιφημότατος πάντων αὐτῶν τῶν Ἡρακλέων ἦτο ὁ ἐν τῷ Τάραντι, ὅστις μετηνήθη ὑπὸ τοῦ Φαβίου Μάξιμου εἰς τὸ Καπιτώλιον, ἐκείθεν

δὲ ὑπὸ τοῦ Κωνσταντίνου εἰς τὸ Ἱπποδρόμιον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅπου οἱ βάρβαροι σταυροφόροι ἐχώνευσαν αὐτὸν εἰς χαλκόν (1202). Λέγεται δὲ ὅτι τὸ μέγεθος τοῦ ἀγάλματος τούτου ἦτο τοιοῦτον, ὥστε τὸ σκέλος αὐτοῦ ἦτο ἀνδρόμηκες, ὁ δὲ ἀντίχειρ εἶχε πάχος ἀνδρός.

Ὁ Λύσιππος ἐποίησε καὶ πλείστα θεῶν ἀγάλματα, μάλιστα δὲ δύο κολοσσούς τοῦ Διός, οὓς ἔστησεν ἐν τῇ ἀγορᾷ τῆς πατρίδος αὐτοῦ Σικυῶνος παρὰ τὸν Ἡρακλῆ· ἕτερον δὲ ἐν Τάραντι χαλκοῦν τεσσαρακοντάπηγυν, καὶ ἀνθάμιλλον τοῦ κολοσσοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, ὃν ὁ μαθητῆς αὐτοῦ Χάρης ἔστησε πρὸ τοῦ λιμένος τῆς Ῥόδου. Ἦτο δὲ ὁ κολοσσὸς οὗτος τοῦ Λυσίππου θαῦμα ἰσοβρομίας. Ἐπειδὴ, εἰ καὶ ἡδύνατο καὶ ὑπὸ παιδὸς νῶ περιστρέφεται περὶ τὴν βᾶσιν, ἀντείχεν οὐδὲν ἦττον πρὸς τὰς σφοδροτάτας θυέλλας, μὴ ἀνατρεπόμενος. Ἦτο δὲ οὕτως ὀγκώδης, ὥστε οἱ Ῥωμαῖοι δὲν ἡδυνήθησαν, πολλὰ πειραθέντες, νὰ μετακομίσωσιν αὐτὸν εἰς Ῥώμην μετὰ τοῦ Ἡρακλέους.

Ὁ Πασανίας, ὁ Λουκιανὸς καὶ ὁ Πλίνιος ἀναφέρουσιν εἰς τὸν Λύσιππον πλείστα ἄλλα κολοσσιαῖα χαλκᾶ καὶ μαρμάρινα θεῶν, ἡμιθέων καὶ ἀθλητῶν ἀγάλματα, ἐν οἷς περιφημότατον ἦτο καὶ τὸ τέθριππον τῶν Ῥοδίων, ἐλαυνόμενον ὑπὸ τοῦ Ἡλίου, ὅπερ μὲγάλως ἐβλαψεν ὁ Νέρων ἐπιχρυσώσας αὐτό· καὶ ὁ Ἀποξυόμενος, παλαιστῆς μετὰ τὸν ἀγῶνα διὰ τῆς σπλεγγίδος καθαρῶν, (ὃν δὲν πρέπει νὰ συγχέωμεν τῷ τοῦ Πολυκλείτου,) καὶ ὅστις κατὰ τινὰς εἶναι ὁ ἐν Ῥώμῃ ἐν ἔτει 1849 εὑρεθεὶς λιθίνος ἀποξυόμενος ἀθλητῆς. Ἐν δὲ τῷ νεοσυστάτῳ μουσεῖῳ τῶν Ἀθηνῶν κατετέθη πρὸ τινῶν ἐτῶν μικρὸς χαλ-

κοῦς Ἀποξυόμενος, ἔργον ἀξιόλογον, ὅπερ πιθανὸν ἐξήλθε τοῦ ἐργαστηρίου τοῦ Λυσίππου.

Ἀλλὰ μάλιστα εὐδοκίμει ὁ Λύσιππος εἰς εἰκονισμὸν μεγάλων στρατηγῶν, μάλιστα δὲ τοῦ Ἀλεξάνδρου,

τῶν ὀμμάτων τὴν διάχυσιν καὶ ὑγρότητα μιμῆσθαι θέλοντες, οὐ διεφύλαττον αὐτοῦ τὸ ἀβρένωτόν καὶ λεοντώδες. » Περιβοήτος δὲ μάλιστα πάντων τῶν ἀνδριάντων τοῦ Ἀλεξάνδρου, οὓς ἐποίησεν ὁ τεχνίτης, ἦτο ὁ ὄρθιος, λογχοφόρος καὶ πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀναβλέπων, ὡς εἰ συνεβασίλευε μετὰ τοῦ Διός. Κάτω δὲ τοῦ ἀνδριάντος ἦτο ἐπιγράμμα δηλοῦν τὴν ἔννοιαν τῆς εἰκόνος·

« Ἀυδασούντι δ' ἔοικεν ὁ χαλκὸς εἰς
[Δία λέουσων·
Γὰν ὑπ' ἐμοὶ τίθεμαι, Ζεῦ, σὺ δ'
[Ὀλύμπου ἔχε. »

Ἀλλὰ παρὰ τὰς μαρτυρίας ταύτας πλείστα ἐπιγράμματα ἐκθειάζουσι τὴν θαυμαστὴν εὐχέρειαν, δι' ἧς ὁ τεχνίτης ἀπεμιμῆτο οὐ μόνον τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ ζῶα. Καὶ κατὰ τοῦτο ἦτο ἀνθάμιλλος τοῦ Καλάμιδος καὶ τοῦ Μύρωνος. Ὁραϊότατον δὲ τῶν ἐπιγραμμάτων τούτων εἶναι τὸ τοῦ Φιλίππου εἰς ἕνα τὸν ἵππον τοῦ Λυσίππου·

Ἰδ' ὡς ὁ πάρος χαλκοδαίδαλον τέχνη
Κορωνίων ἔστηκε· ὄρμι γὰρ βλέπων
Ἰψαυχεῖται, καὶ διηνεμομένης
Κορυφῆς θείρας οὐρίωνος εἰς ὄρμιον.
Δοκέω, χαλκίνοῦς εἶ τις ἐπικεντρίση,
Ὁ σὸς πόνος, Λύσιππε, καὶ παρ'
[ἐπίδατος
Τάχ' ἐκθραμείται· τὰ τέχνη γὰρ
[ἐμπνέει.

Τὰ μεγαλοεργήματα τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐνέπνευσαν μέγιστόν τι ἔργον εἰς τὸν Λύσιππον. Ἐπειδὴ κατεσκεύασε σύμπλεγμα τῶν εἰκοσιπέντε ἐταίρων ἐφιππων τοῦ βασιλέως, οἵτινες ἔπεσον ἐν τῷ Γρανικῷ. Παρέστησε δὲ αὐτοὺς παν-

Ο ΦΑΡΝΕΣΙΟΣ ΗΡΑΚΛΗΣ. — ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΤΗΣ ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ.

ομοίους χαλκοὺς περὶ τὸν ἀπὸ τοῦ Βουκεφάλου μαχόμενον Ἀλεξάνδρον. Τούτου ἴσως ἀντίγραφον εἶναι τὸ ἐν Ἡρακλείῳ εὑρεθὲν χαλκοῦν ἀγάλματιον, τὸ παριστῶν τὸν Ἀλεξάνδρον μαχόμενον ἐφιππον καὶ πληγόμενον γονυκλινοῦντα Πέρσῃ μαχητῆν. Τὸ μεγαλοεργήμα τοῦτο μετεκόμισεν ὁ Μέτελλος ἐκ Δίου εἰς Ῥώμην.

1. Συνέχεια ἀπὸ σελ. 150.

Ἀπὸ κοινοῦ δὲ μετὰ τοῦ Λεωγρά-
ρους ὁ Λύσιππος ἐποίησε καὶ μέγα
σύμπλεγμα, τὸ Κυνηγέσιον τοῦ
λέοντος, περὶ οὗ ὁ Πλούταρχος
λέγει: « Τοῦτο τὸ κυνηγέσιον ὁ Κρα-
τερός εἰς Δελφούς ἀνέθηκεν, εἰκόνας
χαλκᾶς ποιησάμενος τοῦλέοντος καὶ
τῶν κυνῶν, καὶ τοῦ βασιλέως τῶ
λέοντι συνεστῶτος, καὶ αὐτοῦ προσβοη-
θοῦντος, ὧν τὰ μὲν Λύσιππος ἐπλασε,
τὰ δὲ Λεωγράφης. » Πρὸς δὲ ἐποίησε
καὶ μεθύσαν αὐλήτριαν καὶ παντοῖα
τέθριππα, καὶ ἵππον ἀγαλίνωτον (εἰς
ὃν ἀναφέρεται ἴσως τὸ ἄνω ἐπίγραμμα
τοῦ Φιλίππου), τὰ ὧτα προτείνοντα
καὶ πλήττοντα τὴν γῆν, ὅστις κατε-
στράφη ὑπὸ τῶν Φράγκων ἐν Κωνσταν-
τινουπόλει. Τέλος δὲ ἀναφέρουσιν εἰς
αὐτὸν καὶ τοὺς τέσσαρας χαλκοῦς
ἵππους, οὓς οἱ σταυροφόροι μετεκόμι-
σαν εἰς Βενετίαν ἐκ Κωνσταντινουπό-
λεως, καὶ οἵτινες ἴστανται νῦν ὑπὲρ
τῆς πύλης τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου
Μάρκου.

Τρία ἀγάλματα μείζονα ἢ κατ'
ἄνθρωπον, ἔργα τοῦ ἐνδοξοτάτου τῶν
νεωτέρων γλυπτῶν, τοῦ Κανόθα, ἐστά-
θησαν ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Βελθεδέρε παρὰ
τὰ ἀρχαῖα ταῦτα ἔργα, ἐλαττούμενα
ἐκ τῆς τολμηρᾶς καὶ φοβερᾶς ταύ-
της γειτνιασεως. Εἶναι δὲ ταῦτα οἱ
δύο Πυγμαῖοι τοῦ Κανόθα καὶ ὁ
Περσεύς. Ὁ Περσεύς παρίσταται κρα-
τῶν διὰ μὲν τῆς δεξιᾶς ξίφος, διὰ δὲ
τῆς ἀριστερᾶς τὴν ἀποκοπεῖσαν κεφα-
λὴν τῆς Μεδοῦσης, ἀφ' οὗ ἀπηλευθέ-
ρωσε τὴν ἐρωμένην αὐτοῦ Ἀνδρομέ-
δαν. Οἱ δὲ δύο ἀθληταὶ παρίστανται
ἐν ἡστάσει διαγράφει αὐτοὺς ὁ Παι-
σανίας κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς κατα-
στροφῆς.

Λέγεται δὲ ὅτι ἠγωνίζοντο κατὰ
τὰ Νέμεια τοὺς γυμνικοὺς ἀγῶνας
ἐπὶ μίαν ὀλόκληρον ἡμέραν, μὴ δυνά-
μενοι νὰ καταβάλωσιν ἀλλήλους. Θέ-
λοντες δὲ ἕκαστος ἴν' ἀξιωθῶσι τοῦ
στεφάνου καὶ μὴ ἀφῆσωσι τοὺς θεκτὰς
ἐν ἀπορίᾳ, συνεφώνησαν ἵνα προσβά-
λωσιν ἀλλήλους παρὰ τοὺς νόμους
τῆς πυγμαχίας. Πρῶτος ἐπληξέ τὸν
ἀντίπαλον ὁ Γρηγέντης, κατενεγκὼν
βαρεῖαν κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ αντι-
πάλου πληγὴν διὰ τῶν ἱμάντων, οὓς
βλέπομεν κειμένους πρὸ τῶν ποδῶν
αὐτοῦ. Ἄλλ' ὁ πληγωθεὶς δὲν κατε-
βλήθη, ἀλλ' ἀνυψώσας τὸν ἀριστερόν

βραχίονα, ἐπήνεγκε παρὰ τοὺς κανό-
νας τῆς πυγμαχίας, συστειλάς βιαίως
τοὺς δακτύλους πρὸς ἀλλήλους, βαρὺ
γρονθοκόπημα εἰς τὴν λαγόναν τοῦ
ἀνταγωνιστοῦ, ὅστις ἀπέθανεν ἐκ τοῦ
τραύματος. Ὁ λαὸς κατεδίκασε τοῦ
νικητοῦ ἀθλητοῦ ἐξορίαν· εἰς δὲ τὸν
ἀντίπαλον αὐτοῦ, τὸν φονευθέντα, ἀνα-
κηρυχθέντα νικηφόρον, ἀνήγειρεν ἀν-
δριάντα ἐν τῷ ναφῷ τοῦ Λυκείου Ἀπόλ-
λωνος. [Ἰδ. τὴν εἰκ. ἐν σελ. 181,
εἰκ. 4 καὶ 5.]

Ὁ γλύπτης Κανόθας βεβαίως ἐτι-
μήθη μέγαν, ἐπιτραπέις τὴν διὰ τῶν
ἔργων αὐτοῦ διακόσμησιν τῆς αὐλῆς
τοῦ Βελθεδέρε. Ἄλλ' ὅμως μὴ λησμο-
νώμεν ὅτι κατ' ὃν καιρὸν ἡ Γαλλία
ἐσύλησεν ἐπὶ Ναπολέοντος τοῦ πρώτου
τὸ Οὐατικανὸν ὑπὲρ τοῦ Λούβρου, ὁ
πάππας, θέλων νὰ παρηγορήσῃ τοὺς
Ῥωμαίους, ἀνεπλήρωσε διὰ τῶν τριῶν
τούτων ἀγαλμάτων τοῦ Κανόθα τὸ ἐκ
τῆς ἀφαιρέσεως τοῦ ἀγάλματος τοῦ
Ἀπόλλωνος τοῦ Βελθεδέρε γενόμενον
κενόν. Μετὰ δὲ τὴν πτώσιν τοῦ Ναπο-
λέοντος ἀποσταλεῖς παρὰ τῶν Ῥω-
μαίων ὅπως παραλάβῃ ἐν Παρισίοις
καὶ παραπέμψῃ πάλιν εἰς Ῥώμην τὸν
Ἀπόλλωνα, ὁ Κανόθας δὲν ἠδυνήθη
νὰ ἐπιτύχῃ παρὰ τῶν θαυμαστῶν
αὐτοῦ νὰ ἀπαλλάξῃ τὰ ἀγάλματα
αὐτοῦ συγκρίσεως οὕτως ἐπικινδύνου.

Ἐν τινι παρακειμένη αἰθούσῃ πα-
ρίσταται τὸ περισημώτατον πάντων
τῶν ἀρχαίων ἀγαλμάτων, ὁ Ἀπόλ-
λων τοῦ Βελθεδέρε. Ἀνευρέθη δὲ
περὶ τὰ τέλη τῆς δεκάτης πέμπτης
ἐκατονταετηρίδος ἐπὶ τινος παραλίας
ἐν τοῖς εἰρηίοις τοῦ Ἀντίου, ἐνθα ἦσαν
ἄλλοτε αἱ ἐπαύλεις τῶν αὐτοκρατό-
ρων. Ὁ καρδινάλιος della Rovere,
ὑστερον δὲ πάππας Ἰούλιος δεύτερος,
ἀγοράσας ἔθηκεν αὐτὸ πρῶτον μὲν ἐν
τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ἔπειτα δὲ, ἀναγορευ-
θεὶς πάππας, μετεκόμισεν αὐτὸ εἰς
τὸ Βελθεδέρε τοῦ Οὐατικανοῦ. Ὁ Ἀπόλ-
λων διέμεινεν ἐκεῖ ἐπὶ τρεῖς αἰῶνας,
μέχρι οὗ ὁ Βοναπάρτης ἀφείλεν αὐτὸν
μετὰ πλείστων ἄλλων ἀρχαίων καὶ
νεωτέρων καλλιτεχνημάτων καὶ κατέ-
θηκεν εἰς τὸ ἐν Παρισίοις μουσεῖον
Λούβρου, ὅπου διέμεινε μέχρι τῆς πτώ-
σεως.

Μὴ προβαίνοντες πέρα τοῦ δέοντος,
ὡς ὁ διάπυρος Βίγκελμανν, ὅστις, δια-
γράφων τὸ ἀγαλμα τοῦτο, ἀνήχηθαι εἰς
θαυμασμόν οὕτως εἰπεῖν φρενιτιῶντα,

πάντες ὅσοι εἶδον τὸν Ἀπόλλωνα τοῦ-
τον, ἄξιοι ὄντες νὰ κρίνωσι περὶ τοιοῦ-
του ἔργου, ἐξεθείασαν ὁμοθυμαδὸν τὴν
ἀνεπιληπτον εὐμορρίαν, τὸ ἀπέριττον,
τὸ ἰδανικὸν καὶ τὴν θείαν καλλονὴν
τοῦ ἔργου. Καὶ ἀληθῶς εἶναι ἀδύνατον
νὰ θεωρήσῃ τις τὸ λαμπρὸν τοῦτο
ἀγαλμα, τὸ ἔμφυχον, τὸ υπερήφανον,
τὸ εὐγενές, μὴ νομίζων ὅτι βλέπει
Θεόν. Βεβαίως οἱ νόμοι τῆς ἀνθρωπίνης
ἀνατομίας εἶναι αὐστηρότατα ὑπετε-
τυπωμένοι, ἀλλ' ἡ τέχνη ἐπεσκίασεν
αὐτοὺς ὑπὸ θεοῦ τινὸς περιδλήματος.
Αἱ ἐξοχαὶ τῶν μυῶν καὶ τῶν ὀστέων,
αἱ φλέβες, οἱ τένοντες, πάντα τὰ ση-
μεῖα τῆς ἀληθοῦς ζωῆς εἶναι ἐπιτη-
δεῖως ἐσβεσμένα ἐπὶ τὸ ἰδανικώτερον
ὑπὸ θείαν τινὰ ἐπιδερμίδα. Τὸ στήθος,
εὐρύτερον τῶν λαγόνων, παρέχει τῇ
μορφῇ προσθήκην φαινομένου μεγέ-
θους. Αἱ κνήμαι φαίνονται ὑψηλότεραι
τοῦ ἀληθοῦς διὰ τῆς ἐξω παρατεινο-
μένης καμπύλης γραμμῆς τοῦ μηροῦ,
ἣτις ἀνέρχεται μέχρις ὑπὲρ τοῦ μη-
ρίου, καὶ διὰ τῆς παρατάσεως τῆς
κάτω καμπύλης γραμμῆς κατα-
βαινούσης κατωτέρω τῆς ἐπιγονατί-
δος.

Ἡ διάταξις τῆς κόμης αὐτοῦ, ἣς
οἱ σειόμενοι καὶ ἀνεμοφόρητοι βόστρυ-
χοι φαίνονται ὅτι ὑφίστανται θρασέως
τὸ τοῦ μαρμαροῦ βᾶρος, ἡ χλαμὺς,
ἀνειμένως ἀνασεσυρμένη ἐμὶ τὸν ἀρι-
στερόν βραχίονα, καὶ ἡ κομψότης τῶν
κοθρόνων, ἅπαντα ταῦτα μηνύουσι
μεγίστην παρὰ τῷ τεχνίτῃ φιλοκα-
λίαν. Ἄλλ' ὅ, τι ἐκφεύγει πᾶσαν ἀνά-
λυσιν εἶναι τὸ μεγαλοπρεπὲς σχῆμα
τῆς μορφῆς ταύτης, ... τὸ βᾶδισμα...
« Ἐκ τοῦ βᾶδισματος ἐφάνη Θεός. »
Κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν, ἐν ἣ ἔρριψεν
ἄφυκτόν τι βέλος εἰς τὸν Πύθωνα
ὄφιν, ὁ υἱὸς τῆς Λητοῦς διαφυλάττει
τὴν γαλήνην τοῦ Ὀλυμπίου. Μά-
χεται μὲν ἄνευ θυμοῦ, νικᾷ δὲ ἀπό-
νως.

Καὶ ὅμως ὑπάρχουσι κριταὶ αὐστη-
ροὶ μὲν ἀλλ' ἐμβριθεῖς, οἵτινες διατεί-
νονται ὅτι ὁ Ἀπόλλων τοῦ Βελθεδέρε
εἶναι ἀπλῶς ἀπομίμημα ὠραίας τινὸς
ἐλληνικῆς μορφῆς Ῥωμαϊκῶς ἐστολι-
σμένης. Ἐπειδὴ παρετήρησαν ὅτι τὸ
ἀγαλμα εἶναι ἐξεργασμένον ἐκ Καρ-
θαρίου μαρμαροῦ, οὕτινος τὰ λατομεία
ἐξημερήθησαν, μᾶλλον δὲ ἐκαρπώσαντο
οἱ Ῥωμαῖοι πρῶτον ἐπὶ τοῦ Ἰουλιού

Καίσαρος, ὥστε τὸ ἀγαλμα ἐλαξέυ-
θη, ὡς ὑπολαμβάνει ὁ δεινὸς περὶ
τὴν ἀρχαιολογίαν Ῥαφαήλος
Μέγας, ἐπὶ τῆς βασιλείας
τοῦ Νέρωνος πρὸς στολισμόν
τῆς ἐπαύλειος τοῦ Ποσειδῶ-
νος, (villa Nettuno).
Ἄλλὰ δὲν συμπεραίνομεν
καὶ ἡμεῖς ἐκ τούτου, ὡς
ὁ συγγραφεὺς οὗτος, ὅτι ὁ
δημιουργὸς ἀγάλματος ἀπο-
τεταγμένου εἰς κόσμησιν
ἀγροκηπίου δὲν ἦτο οὕτως
εὐφυῆς, ὡς οἱ λοιποὶ Ἑλ-
ληνες ἀγαματοποιοί, οὓς
μετεχειρίσθη ὁ Νέρων εἰς
διακόσμησιν τῶν μνημείων
τῆς Ῥώμης. Ἐπειδὴ πρέ-
πει νὰ κρίνῃ τις τοὺς τε-
χνίτας ἐκ τῶν ἔργων, οὐχὶ
δὲ ἐκ τῆς ἐπαρχίας, ὅπου
εἰργάζοντο.

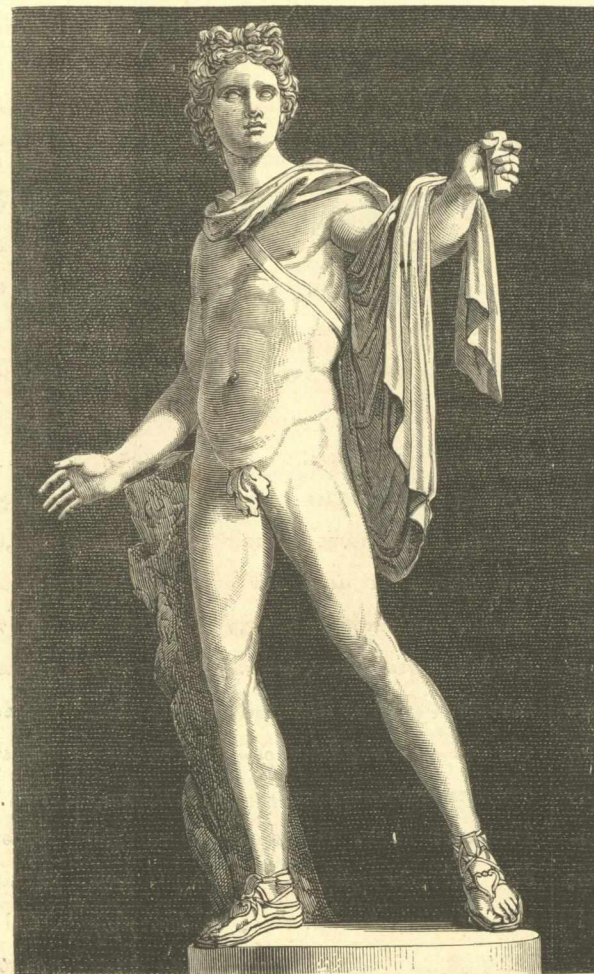
Ἄλλ' ὅπως ποτ' ἂν ἔρχῃ,
εἰ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ δεινοῦ
τούτου τεχνίτου δὲν περι-
ῆλθεν εἰς ἡμᾶς, εὐτυχῶς
διεσώθη τὸ ἔργον αὐτοῦ.
Ἐπειδὴ τὸ πᾶν ἐν αὐτῷ
εἶναι ἀρχαῖον, πλὴν τῆς
ἀριστερᾶς χειρὸς καὶ τοῦ
δεξιῷ πήχεως, οὕτινος ἡ
ἐπανόρθωσις ἐγένετο ὑπὸ τινος τῶν
μαθητῶν τοῦ Μιχαήλ Ἀγγέλου, τοῦ
Μοντορσόλου.

Ὁ Ἀντίνοσος τοῦ Βελθεδέρε ὠνο-
μάσθη οὕτως οὐχὶ ἕνεκα τῆς ομοιό-

τι ἀγροκηπίου τοῦ αὐτοκράτορος τού-
του, ἐπὶ τοῦ Ἑσκουιλίνου. Ἰνόμασαν
δὲ αὐτὸν οἱ ἀρχαιολόγοι
πρῶτον μὲν Θησέα, δεύτερον
δὲ ἀγένειον Ἑρακλῆ, ὑστε-
ρον δὲ ὁ Βίγκελμανν ὠνό-
μασεν αὐτὸν ἀθλον πόνθεν
ὀρμώμενος Μελέαγρον, καὶ
τέλος ὁ Βισκόντης μετὰ τῆς
συνήθους αὐτῷ εὐφυίας καὶ
σοφίας διέγνω ἐν αὐτῷ Ἑρ-
μῆν τὸν Ἐναγώνιον.
Ἡ ἐντέλεια τοῦ κορμοῦ καὶ
ἡ καλλονὴ τῆς κεφαλῆς
κατέστησαν καὶ τὸ ἀγαλμα
τοῦτο οὕτω περίφημον καὶ
θαυμαστόν, ὥστε πολλοὶ
περίφημοι γλύπται καὶ ζω-
γράφοι σπουδάζουσιν ἐν αὐ-
τῷ τὰς ἀναλογίας τοῦ ἀν-
θρωπίνου σώματος. Εἰ δὲ
καὶ τὰ μέλη ὑπολείπονται
τῆς τελειότητος τοῦ κορ-
μοῦ καὶ τῆς κεφαλῆς, δύ-
ναται τις εὐτόλμως ἵνα
εἴπῃ ὅτι τὸ ἀγαλμα τοῦτο
εἶναι ἀντάξιον τῆς μεγά-
λης φήμης, ἣν ἔσχε παρὰ
τοῖς εἰδήμοσιν ἀπὸ τριῶν
αἰώνων, κατ' οὓς εἶναι γνω-
στόν.

Εἶναι δὲ τὸ ἀγαλμα ἐξεργασμένον
ἐκ Παρίου μαρμαροῦ.

[Ἀκολουθεῖ.]

Ο ΑΠΟΛΛΩΝ ΤΟΥ ΒΕΛΘΕΔΕΡΕ.

τῆτος αὐτοῦ πρὸς τὸν περίφημον ὠραῖον
κεχαρισμένον τῷ Ἀδριανῷ, ἀλλὰ διότι
εὐρέθη ἐπὶ Παύλου τοῦ τρίτου παρὰ

Ο ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΤΗΣ ΑΡΙΑΔΑΝΗΣ. — ΓΛΥΠΤΟΣ ΛΙΘΟΣ ΤΟΥ ΟΥΑΤΙΚΑΝΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ.

ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ.

Ο ΧΑΡΤΗΣ ΚΑΙ ΑΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ.

I.

Ἡ χαρτοποιία κατέστη ἐν τῷ παρόντι ἐκ τῶν ἀξιολογοτάτων κλάδων τῆς νεωτέρας βιομηχανίας ἐνεκα τῆς ῥοπῆς, ἣν ὁ χάρτης ἔχει πρὸς τὸν πνευματικὸν βίον τῶν ἀνθρώπων. Πρῶτοι οἱ Κινεζοὶ κατασκεύασαν χάρτην ἐκ βάμβακος, λίνου καὶ καννάβεως. Ἀποδίδουσι δὲ οὗτοι τὴν ἐξέυρεσιν τοῦ ἐκ βάμβακος χάρτου εἰς τινὰ αὐτοκράτορα τῆς δυναστείας Τζιγγ, ὅστις ἐξῆσε δύο πρὸ Χριστοῦ αἰῶσιν. Ἐκ Κίνας ἢ ἐκ βάμβακος χαρτοποιία διεδόθη εἰς τὴν Βουχαρίαν, ὅπου κατασταθέντες ἐγνώρισαν αὐτὴν κατὰ τὸν ὄγδον αἰῶνα οἱ Ἀράβες. Οὗτοι δὲ εἰσήγαγον αὐτὴν εἰς τὴν Ἰσπανίαν καὶ τὴν Βυζαντινὴν αὐτοκρατορίαν, ἐνθα ὁ ἐκ βάμβακος χάρτης κατασκευάζετο ὑπὸ διάφορα ὀνόματα, charta cottonea, bombasina, serica, damascena κ. λπ., καὶ ἐξ ἧς διεδόθη καθ' ἅπασαν τὴν Εὐρώπην.

Ὅτε ἡ τέχνη τῆς κατασκευῆς τοῦ χάρτου εἰσήχθη εἰς τὴν Εὐρώπην ἐκ Κίνας πάντες ἔγραφον ἢ ἐτύπων ἐπὶ περγαμηνῆς (parchemin, δέρματος προβάτου) ἢ ἐπὶ διφθέρας (velin, δέρματος μόσχου γεννηθέντος νεοῦ). Καὶ τὸ μὲν πρῶτον ὁ χάρτης κατασκευάζετο ἐκ βάμβακος, ὕστερον δὲ, τοῦ πολυδαπάνου ἐνεκα τῆς ὕλης ταύτης, ἐκ βράκων καννάβεως καὶ λίνου, ἄτινα, ὑφιστάμενα εἶδος σήψεως καὶ τριβόμενα διὰ κοπάνων, ἀπετέλουν μάζαν λευκὴν, ἢ φύραμα, ὅπερ, ἀλειφόμενον ἐπὶ μεταλλικῶν πλαισίων, θερμαινόμενον καὶ ἐξατμιζόμενον μετεβάλλετο εἰς χάρτην.

Ἄλλ' ἡ σπανιότης τῶν βράκων καὶ ἡ ἀδιαλείπτως αὐξανόμενη αὐτῶν ὑπερτίμησις παρώξυνε τοὺς ἐπιστήμονας καὶ τοὺς βιομηχάνους εἰς ἀναζήτησιν ἄλλων ὕλων, δυναμένων ἵν' ἀντικαταστήθωσιν ἀντὶ τῶν ἐκ καννάβεως καὶ λίνου βράκων. Ἐν τῷ Βρετανικῷ μουσεῖῳ τοῦ Λονδίνου ὑπάρχει βιβλίον τι ὀλλανδιστὶ γεγραμμένον, ἐκτυπωθὲν ἐν ἔτει 1772 ἐν Ἀμστελδάμῳ ἐπὶ ἐβδομήκοντα ἐξ διαφόρων εἰδῶν χάρ-

του παρασκευασθέντων ἐξ ἐβδομήκοντα ἐξ διαφόρων φυτῶν.

Ἦδη ἀπὸ τοῦ 1771 οἱ Βέλγοι κατασκεύασαν χάρτην ἐκ ξύλου, μεταχειρισθέντες πρῶτον μὲν τὰ πρίσματα (sciure) καὶ τὰ ξύλα ποντοίων δένδρων, καὶ μάλιστα τῆς συκαμινέας, ὕστερον δὲ τὸ ἄχυρον τῶν δημητριακῶν καρπῶν, τὸ σπάρτον καὶ τὴν σχοῖνον τῶν ποταμῶν. Βραδύτερον δὲ οἱ Γάλλοι ἐξεκαρπώθησαν πρὸς κατασκευὴν τοῦ χάρτου τὰ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἄμυλου ὑπολειπόμενα ὑποστήματα (résidus) τῶν γεωμήλων, — τὴν σάρκα τῶν τευτλιδῶν (pulpe des betteraves) μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ζαχαρέως, — τὰ ὑποστήματα τοῦ ζαχαροκαλάμου, τοῦ ζύθου, ἔπειτα δὲ αὐτὴν τὴν σάρκα τῶν τευτλιδῶν καὶ τῶν γεωμήλων ἀναμειγμένην μετὰ βράκων, — καὶ τέλος τὰ ἀποτρίμματα (déchet) τοῦ δέρματος, τὰ ἀποκόμματα καὶ κοσκυμάτια τῶν βυρσοδεψῶν (rognures des corroyeurs) καὶ αὐτὰ τὰ παλαιὰ δέρματα καὶ ὑποδήματα.

Ἐν ἔτει 1844 ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις παρεχώρησεν εἰς τινὰ βιομήχανον τὸ προνόμιον τοῦ ἀντικαταστήσαι ἐν τῇ παρασκευῇ τοῦ χάρτου ἀντὶ τῶν βράκων τὰ ἀποπατήματα (la fiente) πάντων τῶν ποσάγων ζώων.

Ἀλλὰ μέχρι τοῦδε οὐδεμία τῶν ὕλων τούτων ἠδυνάθη νὰ ἀντικαταστήσῃ συμφερόντως τὸ βράκος, πλὴν ἴσως τῶν ἀχύρων καὶ τοῦ ξύλου. Ἐπειδὴ ὁ ἐκ βράκων κατασκευάζομενος χάρτης σύγκειται μάλιστα ἐκ καθαροῦς κυτταρώδους ἰνώδους φυτικῆς ὕλης (cellulose fibreuse) τῶν ὑφαντῶν φυτῶν. Ἐπρεπε ἄρα ἵν' ἀφαιρηθῇ ἐκ τοῦ ξύλου, ἐκ τοῦ ἀχύρου, καὶ ἐξ ἁπασῶν τῶν λοιπῶν φυτικῶν ὕλων, δι' ὧν οἱ χαρτοποιοὶ ἠθέλησαν νὰ ἀντικαταστήσωσιν τὸν βράκινον χάρτην, καθαροτάτη ἢ ἰνώδης κυτταρώδης φυτικὴ ὕλη, μὴ ἐπηρεαζομένη ὑπὸ τῶν δριμύων χημικῶν ὕλων, αἵτινες συμβάλλονται εἰς τὴν τελείαν αὐτῆς τριβήν.

Πρὸς τοῦτο ἀπεδείχθη καταλληλοτάτη

ἡ μηχανὴ τοῦ Βόλτερ. Ἡ μηχανὴ αὕτη ἦτις διεδόθη ἤδη καθ' ἅπασαν τὴν Εὐρώπην καὶ Ἀμερικὴν ἤγειρε τὸν θαυμασμὸν πάντων τῶν ἰδόντων αὐτὴν κατὰ τὴν ἐν ἔτει 1867 γενομένην παγκόσμιον ἐν Παρισίοις ἔκθεσιν.

Ἐξευε δὲ αὕτη καὶ κατακεραμάτιζε διά τινος κυλινδρικοῦ ζύστρου ἢ μύλης περιστρεφόμενης τὸ ἀδιαλείπτως διαβρεγόμενον ξύλον. Ἐβλεπε δὲ τις καθαρῶς κορμὸν δένδρου ξυόμενον καὶ φθειρόμενον ὑπὸ τοῦ πελωρίου ὀδοντωτοῦ ζύστρου, ὑφιστάμενον δὲ πολλὰς ἐπαλλήλους μεταβολὰς ἐν τῇ αὐτῇ μηχανῇ, μέχρις οὗ κατέπιπτεν ἐν εἰδει παχέος λευκοῦ φύραματος ἐντὸς παρακειμένης δεξαμενῆς. Τὸ φύραμα τοῦτο ἦτο ἡ σὰρξ τοῦ ξύλου ἐτοίμη ἵνα μεταβληθῇ εἰς χάρτην.

Ἡ δὲ ἐκ τοῦ ἀχύρου κατασκευὴ τοῦ χάρτου ἐπέδωκεν ἐσχάτως καὶ αὐτῇ διαφερόντως. Πλείστα χαρτοποιία κατασκευάζουσι τὸν χάρτην αὐτῶν μόνον ἐξ ἀχύρων. Ἐκ τῶν ἀχύρων κατασκευάζεται νῦν ὁ συνηθὴς χάρτης τῶν ἐφημερίδων καὶ τῶν σχολείων, ἐξ οὗ ἐπήγασεν ἡ ἐν Εὐρώπῃ ὑπερτίμησις τῶν δημητριακῶν καρπῶν καὶ τῶν καλλιεργησίμων γαιῶν.

II.

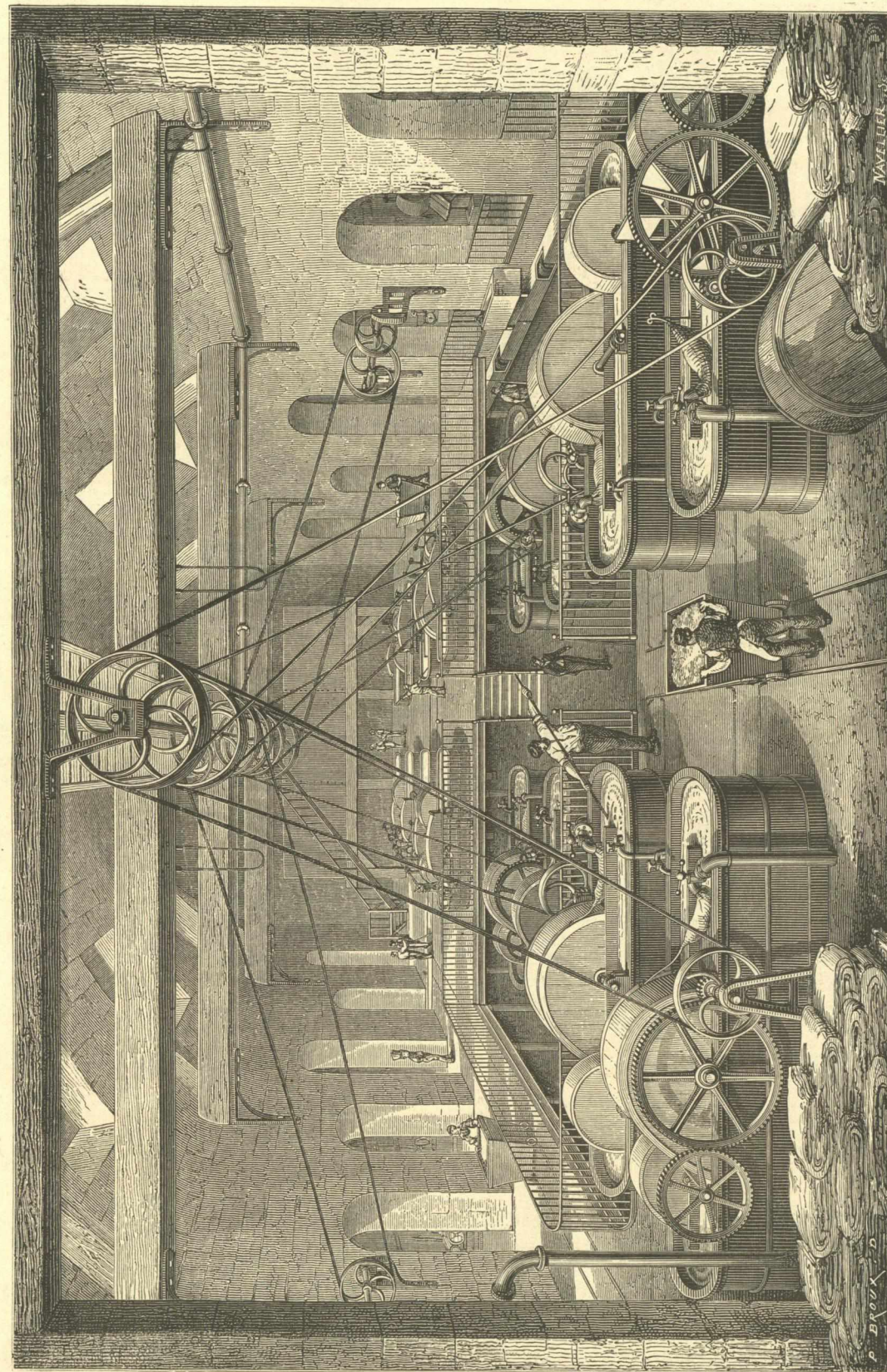
Τὰ βράκη, καθαρισθέντα διὰ τοῦ γλωρίου, μετακομίζονται εἰς τὸν λεγομένον καθαρίζοντα τριπτῆρα (pile raffineuse), ἐν ᾧ μεταβάλλονται εἰς ζύμην. Ἀποτελεῖται δὲ ἡ μηχανὴ αὕτη ἐκ κυλινδρου σιδηροῦ ὀδοντωτοῦ ἢ φέροντος 30-50 μαχαίρας περιστρεφόμενας μετ' αὐτοῦ καὶ κατακεραματίζουσας εἰς μικρότατα τεμάχια τὰ βράκη, ἄτινα, μινύμενα μετὰ τοῦ ὕδατος, μεταβάλλονται διὰ τῆς περιστροφῆς τοῦ κυλίνδρου, ὅστις ἀποβάλλει τὰς μακρὰς ξυλώδεις ἴνας, εἰς φύραμα λευκὸν καὶ ὁμοούσιον. Ὅταν δὲ ἡ σύντριψις αὕτη συντελεσθῇ κατὰ τὰ τρία τέταρτα, ῥίπτουσιν ἐν τῷ φύραματι τὸ ἄμυλον καὶ ἄλλας τινὰς ὕλας, αἵτινες καθιστῶσι τὸν μὲ-

λοντα χάρτην παχύτερον καὶ λευκώτερον, καὶ τὰς χρωματιστικὰς ὕλας, ἐὰν ὁ χάρτης μέλλῃ νὰ ἴναι χρωματισμένος.

Τὸ οὔτω παρασκευασθὲν φύραμα χύνεται

ἐντὸς μεταλλικοῦ πλαισίου ποικίλλοντος τὸ σχῆμα καὶ τὸ μέγεθος, καὶ, ἐξατμιζόμενον, μεταβάλλεται εἰς φύλλα διαφόρου μεγέθους καὶ πάχους ἀναλόγου πρὸς τὴν τιμὴν

τοῦ χάρτου, ἐὰν μὴ μεταβληθῇ εἰς ταινίαν χάρτου ἀπεράντων, ἔχουσαν πολλὰκις 1,000 μέτρων μῆκος, οἷον παρασκευάζει αὐτὸν ἡ περίφημος μηχανὴ τοῦ Bertram:

ΟΙ ΚΑΘΑΡΙΖΟΝΤΕΣ ΤΡΙΠΤΗΡΕΣ ΤΩΝ ΧΑΡΤΟΠΟΙΩΝ.

Ὁ Times τοῦ Λονδίνου καὶ τινες Ἀμερικανικαὶ ἐφημερίδες ἐκτυποῦνται ἐπὶ τοιούτων ἀπεράντων ταινιῶν, αἵτινες κόπτονται ὑπὸ τοῦ πιεστηρίου, ἐφ' ὅσον ἐκτυποῦται ἡ ἐφημερίς

III.

Οἱ πλείστοι τῶν συνδρομητῶν τῶν ἑλληνικῶν ἐφημερίδων, ὧν αἱ εὐτυχέσταται, ἐκδιδόμεναι ἀπαξ ἢ δις τῆς ἐβδομάδος, ἔχουσι περὶ χιλίου συνδρομητῶν,

καὶ ἐκτυποῦνται εἰς χίλια ἀντίτυπα ἐντὸς 24 ὥρων διὰ τῶν συνήθων χειροκινήτων πιεστηρίων, ἀγνοοῦσι πόσους ἀπαιτεῖ πόρους καὶ δαπάνας ἢ ἐντὸς 24 ὥρων συγγραφή, τυπογραφικὴ στοιχειοθέτησις, αἱ διορθώσεις, ἡ σελίδωσις, ἡ ἐκτύπωσις καὶ

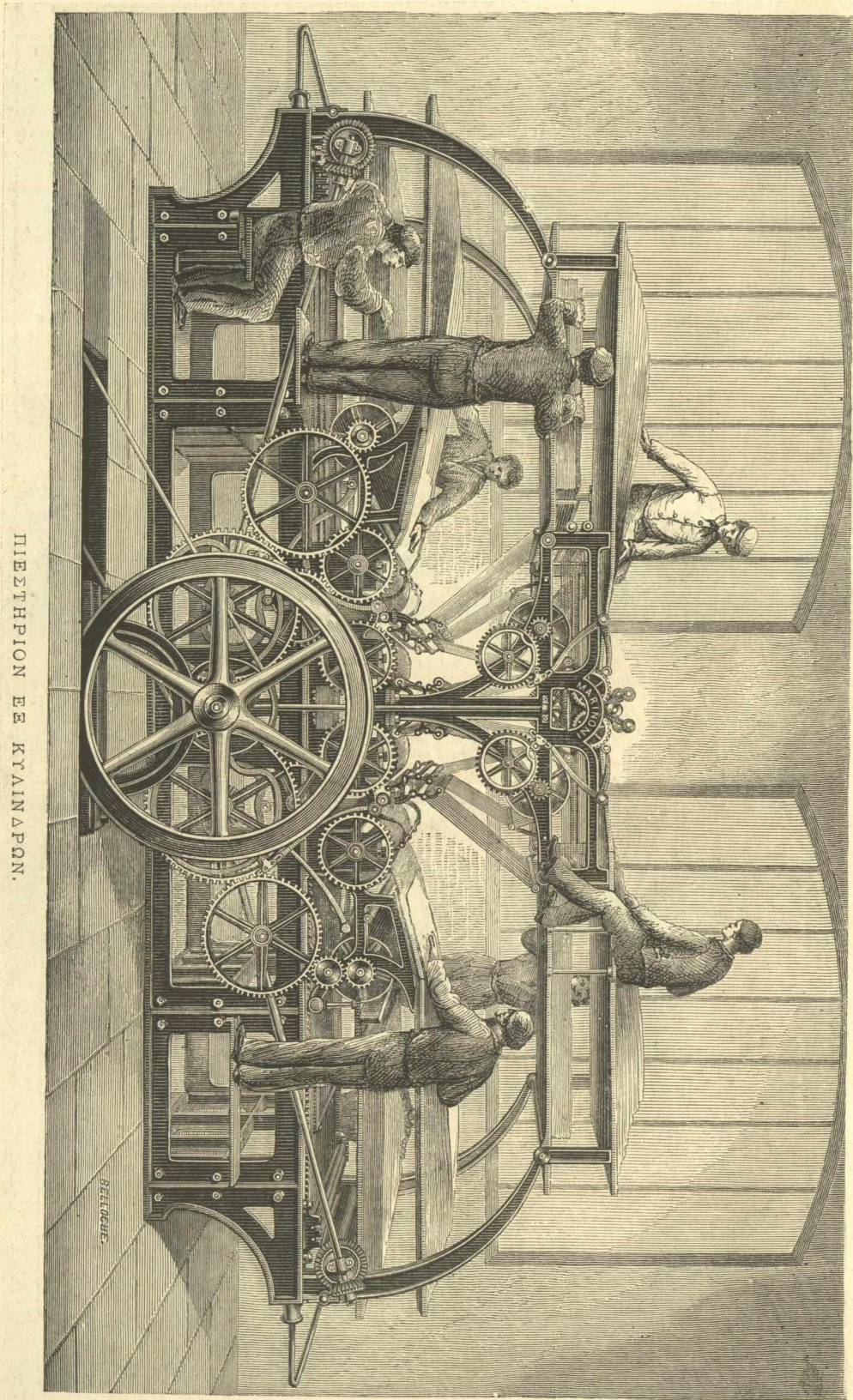
διανομή ευρωπαϊκής τινος εφημερίδος, οία λ. γ. ή Έφημερίς των Συζητήσεων.

Η εφημερίς, διανεμομένη ένωρίς τῇ

πρωΐα, πρέπει να ἦναι φυσικῶ τῷ λόγῳ έτοιμη εἰς εκτύπωσιν περί τὰς δύο μετὰ τὸ μεσονύκτιον ὥρας, ἤτοι ὀλίγῳ μετὰ τὴν λήξιν τῶν θεατρικῶν παραστάσεων

τῆς νυκτός, ὧν ἡ εφημερίς πρέπει να δώσει τὴν περιγραφὴν τῇ ἐπαύριον.

Εἰσέλθωμεν κατὰ τὴν νύκτα εἰς τὸ τυπογραφεῖον τινὸς τῶν περι ὧν ὁ λόγος

εφημερίδων. Ἐν πρώτοις βλέπομεν μέγιστόν τι ἐργαστήριον σχεδὸν ἔρημον ἐργατῶν. Ἐν αὐτῷ ἐργάζονται δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ὑπὲρ τοὺς τριακοσίους ἀνθρώπους. Ἀλλὰ κατὰ τὴν νύκτα δὲν ὑπολείπονται εἰμὴ μόνον δώδεκα ἐργάται, — l'equipe

extra, οἱ ἄριστοι, — οἵτινες συνθέτουσι τὴν ὕλην, καὶ ἀρπάζουσι μετὰ τοιαύτης ταχύτητος τὰ στοιχεῖα ἐν ταῖς στοιχειοθήκαις, ὥστε ὀνομάζονται πίθηκες (les Singes).

Ἐφ' ὅσον ὁ συγγραφεὺς ἄρθρου τινὸς

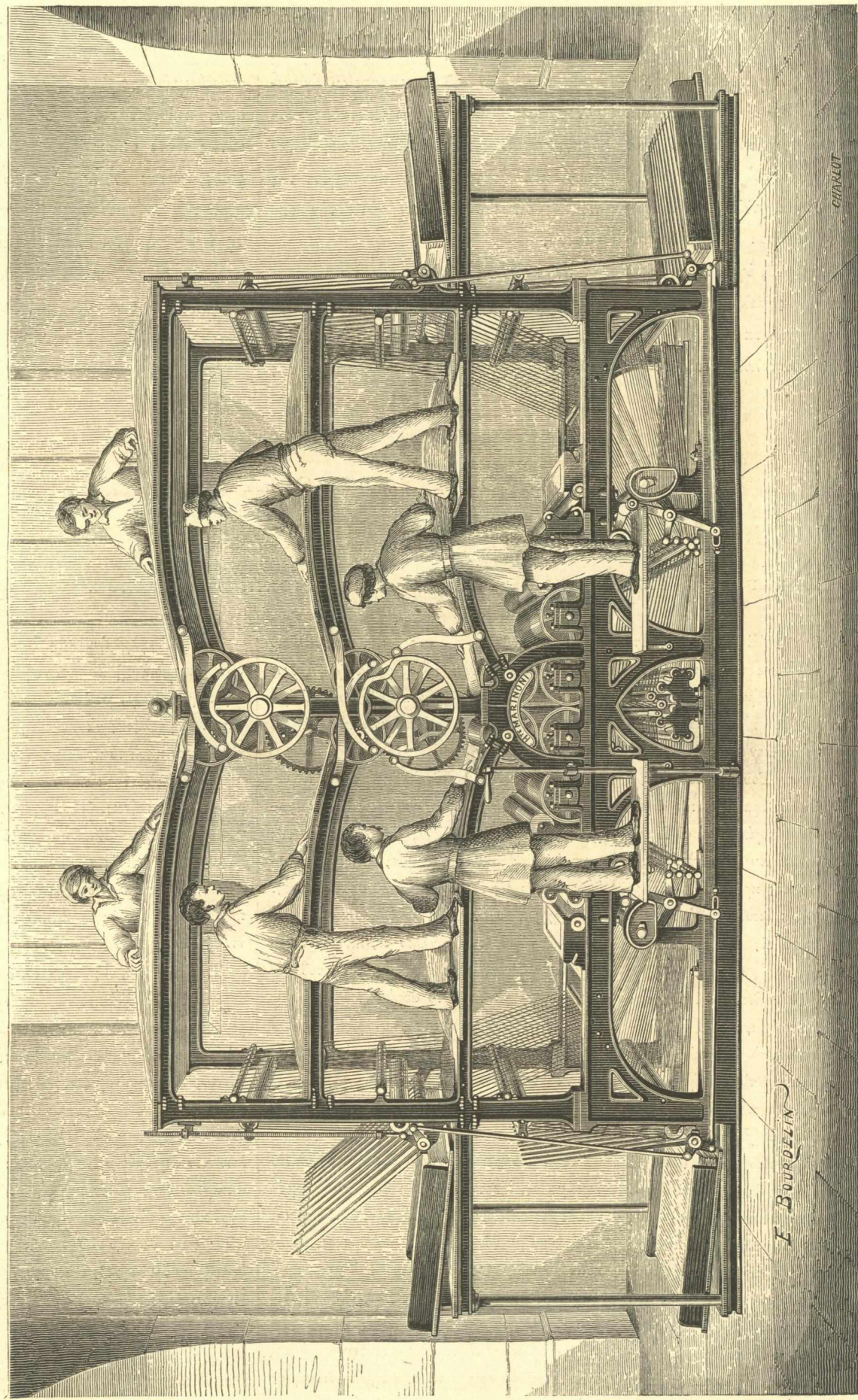
πληροῖ τὰς σελίδας, τὸ χειρόγραφον ἀρπάζεται ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ, μὴ προσθέντος μηδὲ κανὴ να ἀναγνώσῃ ὅ, τι ἔγραψε, καὶ δίδεται εἰς τοὺς στοιχειοθέτας.

Μετὰ τὴν διόρθωσιν τῶν ἡμαρτημένων

ἢ παρεμμένων αἱ δέσμαι τῶν στοιχείων (paquets) δίδονται εἰς τὸν σελιδοποιὸν

(metteur en page), ἐργάτην ἐπιτηδεύοντα, ὅστις διαθέτει αὐτὰς ὑπὸ τὴν ἐπι-

τήρησιν τοῦ γραμματέως, καὶ φροντίζει ὅπως αἱ σελίδες ὦσιν εὐσηχημοί. Καὶ ἐπειδὴ

τὰ ὅρια τῆς σελίδος εἶναι ὀρισμένα, ἀναγκάζεται πολλάκις ποῦ μὲν να ἀφαιρῇ γραμμὰς τινὰς, ποῦ δὲ να προσθέτῃ νέαν

ὕλην μέχρις οὗ πληρωθῇ ἀκριβῶς ἡ σελίς. Τούτου γενομένου, ἀκούεται αἴφνης

στενωριὰ τις φωνή, κραυγάζουσα· Serrez! Τότε ἐπληρώθη τὸ ἔργον τῶν συγγραφέων, οἵτινες ἀπέρχονται εἰς ὕπνον.

IV.

Ο χάρτης είναι ήδη κάθυγρος. Το πιστήριον, (φέρον τέσσαρα, εξ και πολ- λάκις οκτώ γαλβανοπλαστικά ή μολί- βδινα αντίτυπα της εφημερίδος, υπηρετού- μενα έκαστον ύφ' ενός έργάτου και ενός κυ- λίνδρου, ως δεικνύουσιν αι επισυνημμένα εικόνες των νεωτάτων πιστηρίων των εφημερίδων,) κινείται ύπ' ατμομηχανής, ητις άρπάζει τὰ λευκά φύλλα, άτινα άφ- νίζονται και έπιφαινόνται έντυπα έκατέ- ρωθεν έν βίπτη όφθαλμοῦ, ύγρα και όζοντα παχείας τυπογραφικής μελάνης. Πρό μι- κροῦ οὐδέν, ήδη τὰ πάντα!

Τὰ πιστήρια διατελοῦσι κυλιόμενα

μετά θορύβου ύποκόφου και συνεχούς, εξερευγόμενα χιλιάδας έκτύπων φύλλων, άτινα μυριάδες ανθρώπων μελλοῦσι νά άνα- γνώσωσι και σχολιάσωσι τή έπαύριον, μέ- χρι τής έω, καθ' ήν τελευτᾶ ή έκτύπωσις. Τότε τὰ φύλλα διανέμονται εις τούς παρά την θύραν του τυπογραφείου άναμε- νοντας και ώρουμένους μεταπράτας, άν- δρας, γυναίκας και παιδιά, οτινες άρπά- ζουσι και διασπείρονται πανταχόσε της πόλεως όπως πωλήσωσιν αυτά την τα- χίστην.

Άλλά ταῦτα πάντα, ει και φαινόνται άξιοθαύμαστα, είναι μικρά, παραβαλλόμενα πρὸς την έπίδοσιν της τυπογραφικής τέ- χνης έν Άγγλία. Συγκρινόμεναι πρὸς τὰς

άγγλικὰς εφημερίδας αι γαλλικαί όμοιά- ζουσι πρὸς χελώνας. Κατὰ τὰς έκτάτους θεατρικὰς παραστάσεις των μεγάλων πό- λεων της Εὐρώπης λ. χ. τὸ περι τούτων άρθρον του Times, μεταδιδόμενον εις Λον- δινον δι' ιδίων τηλεγράφων, είναι ήδη συνθεθειμένον, πρὶν ή πέση τὸ παραπέτα- σμα, και έκτυπῶνται κατὰ την νύκτα, οὕτως ώστε οι συνδρομηταί της εφημέ- ριδος ταύτης έν Άγγλία μανθάνουσι τὰ περι των θεάτρων της Εὐρώπης καθόλου τή έπαύριον, ήτοι κατὰ την αὐτήν ώραν, καθ' ήν οι κάτοικοι των πόλεων, εξ ών ελήφθησαν αι ειδήσεις, μανθάνουσι τὰ καθ' αὐτούς.

ΤΑ ΑΕΡΟΠΟΡΑ ΣΦΑΙΡΩΜΑΤΑ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ ΑΥΤΩΝ ΔΙΑ ΤΟΥ ΑΤΜΟΚΙΝΗΤΟΥ ΕΛΙΚΟΣ.

Είπομεν άλλαχού της Έπιθεωρήσεως ότι κύριον έμπόδιον της λύσεως του προβλήματος της διευθύνσεως των αεροπόρων σφαιρωμάτων και της άποφυγής των έκ τούτων δυστυχημά- των είναι ή έλλειψις, μάλλον δέ ή ανεπάρκεια της κινητικής δυνάμεως. Τούτο κατανόησας ο Κ. Γυφάρδ, έπειράθη νά εφευρήσῃ τον άτμὸν και τον έλικα εις την αεροπορίαν, και οι Παρί- σιοι έσχον τή 22 Σεπτεμβρίου 1862 τὸ έκτατον θεάμα αεροστάτου φέροντος κρεμαζμένην άτμο- μηχανήν, μελλούσαν νά διευθύνῃ αὐτὸ κατὰ βούλησιν του αεραναύτου εις τὰ αἰθέρια. Τὸ πείραμα επέτυχεν.

Η επισυνημμένη εἰκὼν δεικνύει όποιον ήτο τὸ σχήμα του νέου σφαιρωματος. Ο Κ. Γυφ- φάρδ ενόμιζεν εύλόγως ότι τὸ σφαιρικὸν σχήμα ήτο ήκιστα άρμόδιον πρὸς τὸ διατέμνειν τον αέρα, και ότι ο θελὼν νά πλῆρ έν τῷ αέρι ανάγκη νά παραδεχθῇ τὸ επίμηκες σχήμα των πλοίων ή των πτηνῶν. Διὸ κατεσκεύασε τὸ αερόστατον αὐτοῦ επίμηκες ως πλοῖον άπολήγον έκατέρωθεν εις όξύ. Είχε δέ μήκος μὲν 44, πλάτος δ' έν τῷ μέσῳ 12 μέτρων, και περιείχε 2,500 κυβικά μέτρα υδρογόνου. Περιελαμβί- νατο δὲ πανταχόθεν πλὴν των άκρων και των προσδεδεμένα εις δοκὸν έχουσαν μήκος 20 μέ- τρων. Η δοκὸς έφερον εις τὸ έν αὐτῆς άκρον είδος τριγωνοειδούς ιστίου, όπερ έχρησίμευεν ως αἶων πρὸς περιστροφήν, ήτοι ως πηδάλιον. Έπειδή ή ελαχίστη έγκλισις αὐτοῦ πρὸς τὰ δεξιὰ ή αριστερά, γινόμενη διὰ δύο σχοινίων προσδεδεμένων αὐτῷ ως εις σύνηδες πηδάλιον, ήρκει πρὸς τὸ επιπέρειν ανάλογον έγκλισιν της

δοκοῦ και του σφαιρωματος, και μεταβάλλειν εύθως την διεύθυνσιν της θλις μηχανής. Άλλως έναν τὸ ιστίον ήτο παράλληλον τῇ δοκῷ, ελάμ- βανεν αὐτὴ άφ' έαυτῆς διεύθυνσιν παράλληλον τῷ σφαιρωμάτι.

Έξ μέτρα υπό την δοκὸν έκρέι ατο ή άτμο- μηχανή και πάντα τὰ χρήσιμα αὐτῆ, παρεχο- μένη τούτο τὸ παράδοξον, ότι ο σωλὴν της καπνοδόχης ήτο άνεστραμμένος όπως μή μετα- δίδῃ τὸ πῦρ εις τὸ υδρογόνον του σφαιρωματος. Η μηχανή συνέκειτο έκ κυλίνδρου καθέτου, έν ᾧ έκινεῖτο έμβολον έμβάλλον εις κίνησιν περι- στροφικήν έλικας, όστις έρεϊδιόμενος επί του αέ- ρος, έμελλε νά κινή τὸ αερόστατον ως ο έλιξ των άτμοπλοίων κινεῖ αὐτὰ, στηριζόμενος επί του υδατος. Ο έλιξ περιστρεφετο έκκατοντάκις ανά έκαστον δεύτερον λεπτόν, ή δὲ πρὸς κίνησιν αὐτοῦ αναγκαία δύναμις ήτο τριῶν ίππων, ήτοι 25-30 ανθρώπων.

Η άτμομηχανή ίστατο επί τινος ξυλίνου ίκρωματος, εξηρημένου της δοκοῦ, έστρωμέ- νου δὲ διὰ σανιδων, έφ' ὧν ήσαν οι επιβάται και τὸ αναγκαῖον ὕδωρ και οι γαιάνθηρακες, άτινα ήσαν άντι έρματος, όπερ, μεταβαλλόμενον κατ' όλίγον εις άτμὸν, συνετέλει εις την άνακούρσιαν της μηχανής.

Έν τῷ νέῳ και παραδόξῳ τούτῳ πειράματι ο Κ. Γυφάρδ έπρεπε νά υπερβῇ δύο διαφόρους δυσκολίας. Πρῶτον μὲν ν' άναρτήσῃ άτμομη- χανήν υπό αερόστατον πλήρες υδρογόνου οὔτως, ώστε ν' άποφυγῇ τον φοβερόν κίνδυνον του πυ- ρὸς πλησίον του αναφλεκτικωτάτου υδρογόνου· δεύτερον δὲ νά άπευθύνῃ τὸ αερόστατον κατὰ βούλησιν διὰ της δυνάμεως του άτμοῦ.

Ο Κ. Γυφάρδ άνυψώθη έκ του ίπποδρόμου των Παρισίων τῇ 25ῃ Σεπτεμβρίου κατὰ την πέμπτην ώραν μ. μ. Ο άνεμος έπνεε σφοδρό- τας. Μή θελήσας νά παλαίσῃ άντικρυς πρὸς τον άνεμον κατὰ τὸ πρῶτον τούτο πείραμα εξε- τέλεσεν επιτυχέστατα πολλάς πλαγίας και πε- ριστροφικὰς κινήσεις. Η ένεργεια του πηδάλιου ήτο καταφανής. Έπειδὴ άμα ο αεραναύτης ειλκνεν όλίγον τι έν των δύο σχοινίων του πη- δάλιου, έβλεπε τον δρίζοντα περιστρεφόμενον περι αὐτόν. Ύψώθη δὲ 2,500 μέτρα και έμει- νεν επί τινα χρόνον άκίνητος.

Έν τούτῳ ή νύξ επήρχετο, ο δὲ τολμηρὸς αεραναύτης δὲν ήδύνατο νά διαμένη έτι μετέω- ρος, και έκρινε νά καταβῇ. Άλλά φοβόμενος μή ή μηχανή καταπέσῃ ταχέως, ήρξατο νά σβεννῆ τὸ πῦρ δι' άμμου, και ήνοιξεν άπαντας τούς στροφίγγας του λέβητος. Ο άτμὸς εξέφυγε τότε πανταχόθεν μετά δεινοῦ πατάγου περιβάλ- λων τον αεραναύτην διὰ πυκνοτάτης ομίχλης, άποκρυπτούσης αὐτόν τὰ πάντα. Ο Κ. Γυφ- φάρδ κατέβη εύτυχώς εις την κώμη των Γραπ- τῶν· περι δὲ την 10ην ώραν της έσπέρας επανήλθεν έφιππος εις Παρισίους.

Έκτοτε ο Κ. Γυφάρδ επανέλαθε μετά πλείο- νος έτι επιτυχίας τὰ πειράματα αὐτοῦ, άτινα παρέχουσιν ήμῖν έλπίδας ότι τὸ πρόβλημα της διευθύνσεως των αεροπόρων σφαιρωμάτων θά λυθῇ τέλος τάχιον ή βράδιον διὰ της εφαρμογῆς ταύτης, ή άλλης τινὸς παραπλησιας ελικοφόρου άτμομηχανής.

ΑΛΗΘΗ ΔΡΑΜΑΤΑ.

Ο ΜΗΤΡΟΚΤΟΝΟΣ ΕΜΠΡΟΣΘΕΝ ΤΗΣ ΛΑΙΜΗΤΟΜΟΥ.

Τῇ 14ῃ αὐγούστου παρέστη έν Βουρδιγάλ- λοις έμπροσθεν της λαιμητόμου ο λεγόμενος Φραδὸν, κηπουρὸς έκ της κώμης Καντοῦ, και ήκουσε γυμνόπους και την κεφαλήν κεκαλυμμέ- νος διὰ μελαίνης σκέπης την άπόφασιν του κα- κουροδικείου, καταδικάζουσαν αὐτοῦ θάνατον

φονεύσαντος έκουσίως και έκ προμελέτης την σύζυγον και την μητέρα αὐτοῦ.

Πρὸς άκριβῆ γνώσιν των καθ' έκαστα του διπλοῦ τούτου κακουργήματος, άρκει έν' αναγνώ- τις τούς πικρὸς λόγους, οὗς ή άτυχῆς μήτηρ, άπλή χωρική, ής ή εύγλωττία είναι φυσική, άπέτεινε πρὸς τον άθλιον, όν οι άνακριταί ήγαγον εύθως μετά τὸ κακούργημα ένώπιον αὐτῆς, κει- μένης πεπληγωμένης επί της αὐτῆς κλίνης, έφ ής εγέννησε πρὸ τριάκοντα ετών τὸ θηρίον τούτο. »

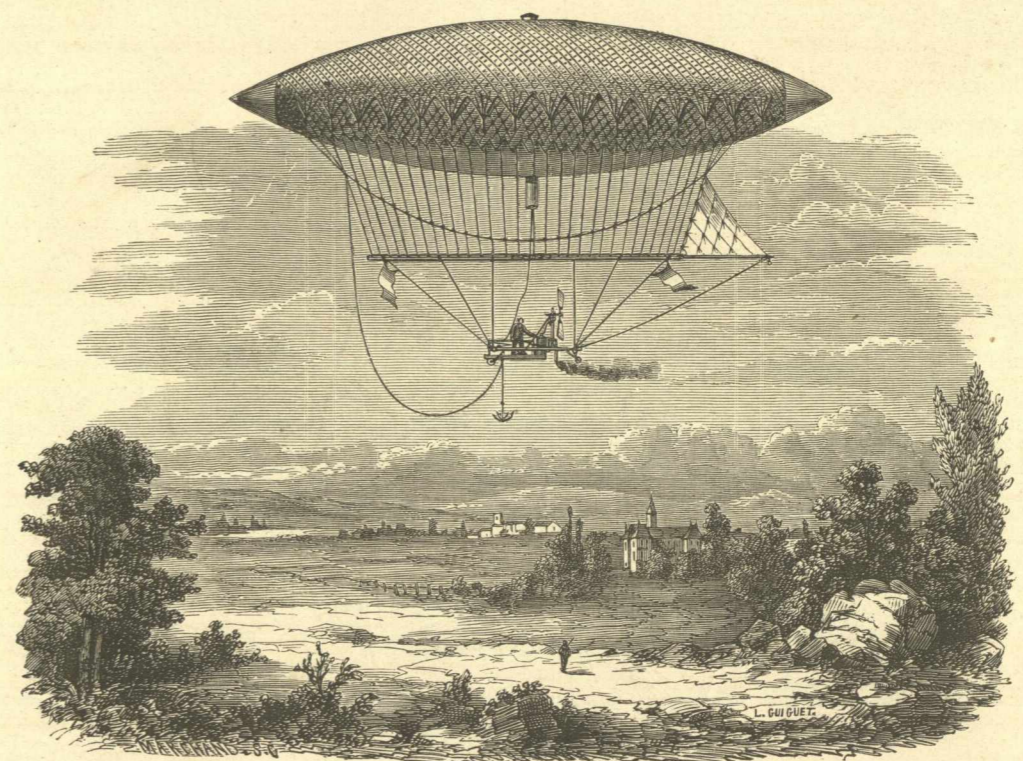
« Ίδου λοιπόν σὺ φονεὺς της γυναίκος και της μητρός σου. Θεώρησον τὸ έργον σου! »

« Η μὲν γυνή σου άπέθανεν, ή δὲ μήτηρ

σου κείται επί της κλίνης, έφ' ής εγενήθης, και εξ ής οὐδέποτε θά έγερθῇ. Τί διανοεῖσαι νά κατορθώσης τούτο πράττων έν τῇ άθλίᾳ σου κεφαλῇ; Τί ήθελες και τί έπραξας, σὺ, όστις ήδύνασο νά ήσαι εύτυχέστατος; Η γυνή σου ήτο καλή, ενάρετος και φιλόπουνος. Άθλία Ίου- στίνη! Τὴν έφόνευσας λοιπόν, κακούργε! »

« Καί ή άθλία σου μήτηρ! Δὲν πταίεις σὺ, εάν μη άπέθανεν ειτέτι. Καί όμως ποία μήτηρ εγένετο φιλοστοργωτέρα έμοῦ; Μή δὲν έπραξα τὰ πάντα υπὲρ σου, του μονογενοῦς υιοῦ μου; »

« Οτε επανήλθες τὸ πρῶτον έκ της φυλα- κῆς, ήλιπζον ότι διωρθώθης· σὺ ήνοιξα τὰς

ΤΟ ΑΤΜΟΚΙΝΗΤΟΝ ΣΦΑΙΡΩΜΑ ΤΟΥ Κ. ΓΥΦΑΡΔ.

άγκυλας μου· σὺ δὲ με άπέθαλες, άποκαλὼν με « κακούργον. »

« Η γυνή σου και εγὼν άπεχόμεθα των πάν- των όπως σε καταστήσωμεν εύτυχέστερον. Είπες ότι ή ταλαιπωρος γυνή δὲν ήθελε νά συκομαῶ- ται μετά σου· άλλ' όμως οὐδέποτε αὐτὴ σο, ήπειθήσεν. Άλλά σὺ έχαιρες βλέπων αὐτὴν βα- σανίζομένην, και εξέβαλλες αὐτὴν συνεχῶς της κλίνης! »

« Α! ποσάκις εξεφόβησας ήμᾶς! Ποσάκις ήπειλήσας νά μᾶς φονεύσῃς! Τὸ κακὸν σου πρόσω- πον ενεπαίει ήμῖν πάντοτε τρόμον. Ηθελες νά κατασταθῇς κύριος των πάντων πρὸ του θανα- τού ήμῶν. Άλλ' άθλιε, πρὸς τί επεθύμεις ν' άπολαύσης προύως των μικρῶν ήμῶν υπαρ- χόντων; Μή δὲν έπειράθηνεν νά σε άφήσωμεν αύτεχούσιον επί τινα χρόνον; Άλλά σὺ εδαναίξεσο πανταχόθεν, δὲν εργάζεσο τὴν γῆν, και διετέ- λεις πάντοτε μεθυσκόμενος. »

« Τί δὲν έπραξας όπως με λυπήσῃς. Γνω- ρίζων ότι υπερηγάπων τον μικρόν σου υιόν μοι' άπέφειλες αὐτόν. Λέγεις ότι αγαπήσας αὐτόν. Ίδὲ, ιδὲ αὐτόν κλαίοντα την μητέρα, ήν υπερηγάπα και ήτις ήτο μόνη αὐτῷ παρηγορία. Αὐτὸς ήπάσθη αὐτὴν τουλάχιστον δολοφονηθεῖσαν υπό του! »

« Δύστηνος γυνή! Άπεστερεῖτο των πάντων, όπως οικονομήσῃ τὰ χρήματα δι' ὧν σοι ήγόρασε έν τυφεκίον. Ύπερεπεθύμεις, έλεγες, νά έχῃς έν όπλον. Καί έφόνευσας αὐτὴν, άσυειδίητε, διὰ του τυφεκίου, τὸ όποῖον εκείνη σοι έδωκεν! »

« Άλλ' ειπέ! Μή δὲν λέγω την άλήθειαν; »

« Εάν ή ταλαιπωρος γυνή, ήτις κείται ήδη νεκρά εις την παρακειμένην αἰθουσαν, ήδύνατο νά έγερθῇ, θά σοι ώμίλει ως εγὼ τῶρα! »

« Εἶσαι ο χείριστος των άνθρωποκτόνων και ο ώμότατος των κακούργων. Διότι εύκόλως ήδυ- νάμειθα νά φυλαχθῶμεν πάντα κακούργον ενε- δεχόμενα ήμᾶς καθ' ὅδόν, φεύγουσαι πρὸς την θέαν αὐτοῦ. »

« Σὲ άποκηρύττω. Έξελθε. Δύνασαι νά ειπῆς « χαῖρε » εις την πατρίδα σου, ήν ήτί- μασας, και ήν οὐδέποτε θά επανιδῆς. Εἶσαι τέκνον του Σατανᾶ και θά τιμωρηθῆς ως κα- κουργος. »

« Η λαιμητόμος σε περιμένει!... »

Ο Ίωάννης Φραδὸν ήτο τὸ φόβητρον της χώρας. Πάντες φοβούντο την υποκρισίαν αὐ- τοῦ και ώμότητά.

Ήδη, δεκαεξ' ετών όν, τὸ θηρίον τούτο ήπεί- λησε νά πυροβολήσῃ την μητέρα αὐτοῦ την βο- λήν, ήν επυροβόλησε μετά δεκαπέντε έτη. Δι'

όλου του βίου κατείχετο υπό μιάς και μονης ιδέας της έκτελέσεως του κακουργήματος, όπερ ήγαγον αὐτόν άθλίως εις την λαιμητόμον.

Τῇ 9ῃ μαρτίου του 1875 έτους ο άπάνθρω- πος οὗτος σύζυγος και υιὸς εξετέλεσε τέλος τὸ δεινὸν βούλευμα. Έν ᾧ ή γυνή αὐτοῦ ήτο έν τῷ άγρῷ εργαζομένη μετά της μητρός και της μεγαλομητρός, επυροβόλησεν αὐτὴν έκ της πλη- σίον μίαν βολήν δικρότου πιστολίου, διὰ δὲ δευ- τέρως κατέβαλεν ήμιανθῆ την μητέρα, πλη- γωθεῖσαν κατὰ τὸ στῆθος, και αποβιώσασαν μετά τρεῖς ήμέρας. Έργον του δημίου ήτο ή τιμωρία τούτου τέρατος.

ΟΙ ΣΤΡΑΤΟΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ.

Από δεκαπέντε ετών οι μὲν στρατοί της Αὐ- στρίας ηῤξήθησαν κατὰ 222,580 και σύγκεινται ήδη εξ 856,980 άνδρῶν· οι δὲ της Ρωσίας κατὰ 295,660 και σύγκεινται ήδη εξ 1,519,810 άνδρῶν· οι δὲ της Γερμανίας κατὰ 450,000 και συνίστανται εξ 1,261,160 άνδρῶν· οι δὲ της Γαλλίας κατὰ 337,100 και σύγκεινται εξ 994,666 άνδρῶν. Τῆς δὲ Ίταλίας ηῤξήθησαν κατὰ 287,000 και συγκροτοῦνται εξ 605,200

άνδρων· οί δὲ τῆς Μεγάλης Βρετανίας, λογιζομένων καὶ τῶν θελοντῶν, ἠϋξήθησαν κατὰ 222,000 καὶ συνίστανται ἐκ 478,000 ἀνδρῶν· τῆς δὲ Σουηδίας κατὰ 69,610 καὶ σύγκεινται ἐκ 204,510 ἀνδρῶν· τοῦ δὲ Βελγίου ἠϋξήθησαν κατὰ 13,340 καὶ συνίστανται ἐξ 93,590 ἀνδρῶν· οί δὲ τῆς Ὀλλανδίας κατὰ 5,770 καὶ συγκροτοῦται ἐξ 64,320 ἀνδρῶν. Μόνη ἡ Δανιμαρκία ἠλάτωσε τὸν ἀριθμὸν τῶν στρατευμάτων αὐτῆς κατὰ 5,770, ἥτοι ἔχει ἐν τῷ παρόντι στρατον συγκείμενον ἐκ 48,700 ἀνδρῶν.

Ἐκ τοῦ καταλόγου τούτου βλέπομεν ὅτι οί στρατοὶ τῆς Εὐρώπης ἠϋξήθησαν ἀπὸ δεκαπέντε ἐτῶν κατὰ 1,889,990 ἀνδρῶν, καὶ ἀποτελοῦσι τὸν φοβερὸν ἀριθμὸν 6,110,690 ἐνόπλων ἀνθρώπων.

Ἴδου λοιπὸν ἐξ ἑκατομμύρια ἀνθρώπων — ἢ οὕτως ὀνομαζομένων, — οἵτινες ἀναμένουσιν ἐνόπλιοι καὶ βρούχοντες τοὺς ὀδόντας τὴν ὥραν, καθ' ἣν θὰ δυνηθῶσι νὰ κατασπαράξωσιν ἀλλήλους ἀνηλεῶς!!!

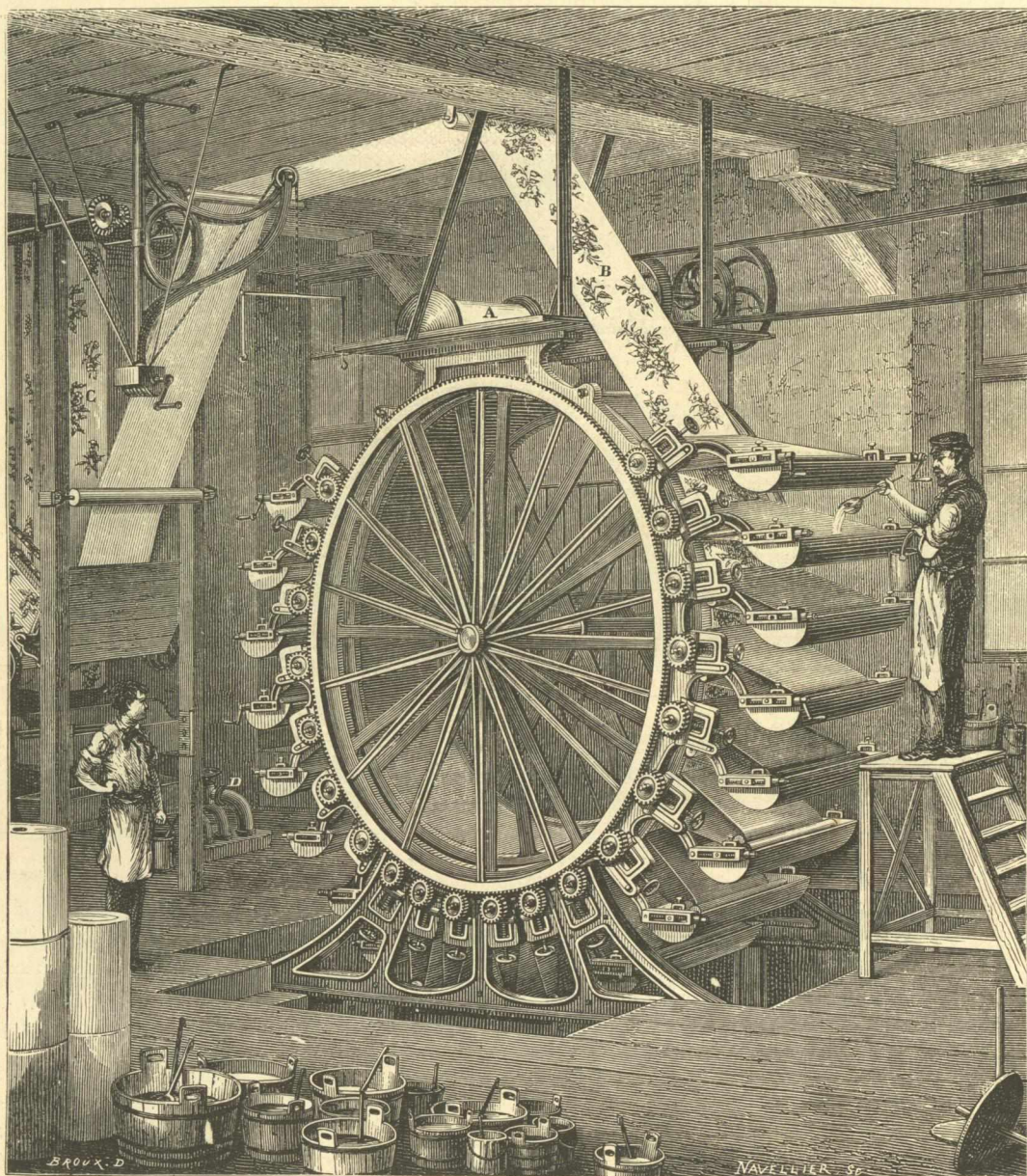
ΟΙ

ΜΥΙΟΘΗΡΑΙ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ.

Catch' em alive... all alive! Black-beetles, blue-bottles and flies... Catch' em alive, all alive!...

« Λάβε αὐτὰς ζώσας, πάσας ζώσας! Μαύρας μυίας, κυανᾶς μυίας καὶ κοινὰς μυίας!... λάβε αὐτὰς ζώσας, πάσας ζώσας!... »

Ταῦτα κραυγάζοντες διατρέχουσι κατὰ τὰς ὡραίας ἡμέρας τοῦ θέρους τὰς ὁδοὺς τοῦ Λονδί-

ΜΗΧΑΝΗ ΧΡΩΜΑΤΙΖΟΥΣΑ ΤΩΝ ΧΑΡΤΗΝ ΔΙ' ΕΙΚΟΣΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ.

νου παῖδες τοῦ λαοῦ περὶ χιλίους, ἐνδεδυμένοι τὰ συνήθη αὐτῶν ἀπερίγραπτα βράκη, ἅτινα αὐτοὶ μόνοι τολμῶσι νὰ ἐνδύωνται, καὶ ἅτινα οί βρακοπῶλαι τῶν λοιπῶν τῆς Εὐρώπης χωρῶν δὲν τολμῶσιν οὐδὲ νὰ ψαύτωσι· βράκη οὕτως ἀπεσκληρυμμένα, τετραμμένα, γλισχρώδη καὶ διάτρητα, ὥστε μόλις διακινῶσκει τις ἐν αὐτοῖς τὴν πρωτότυπον μορφήν τοῦ βραχίου ἢ τοῦ ἐπενδύτου· ὑποδήματα οὕτως ἐφθαρμένα καὶ διεβρωγῶτα καὶ χάσκοντα, ὥστε ἀφίνουσι γυμνὸν τὸ ἦμισυ τοῦ ποδός. Οἱ παῖδες οὗτοι διαφέρουσι τῶν λοιπῶν συναδέλφων, οἵτινες ἐξασκοῦσι παντοῖα ἄλλα ἐπιτηδεύματα, ἐκ τίνος πῖλου, ὅστις εἶναι σημεῖον ἀναγνωρίσεως, καὶ σύμβολον λαλοῦν τοῦ περιγοραίου αὐτῶν ἐπιτηδεύματος.

Τὸ κάλυμμα τοῦτο συνιστᾶται ἐκ κέρατος

χάρτου περιτετυλιγμένου ἐν εἶδει κυλίνδρου ἠνοιγμένου ἄνωθεν. Ἔχει δὲ τὸ ὕψος καὶ τὸ σχῆμα πῖλου ὑψηλοῦ, μὴ ἔχοντος μήτε πυθμένα μήτε γῦρον. Ὁ χάρτης οὗτος, — τμήμα παλαιᾶς τίνος ἐφημερίδος κεκαλυμμένος δι' ἐπιχρίσματος φαιοῦ, — εἶναι πεποικιλμένος δι' ἀπείρων μελαινῶν κηλίδων, αἵτινες φαίνονται ὅτι κινουνοῦται... Καὶ ἀληθῶς, παρατηρῶν τις ἐκ τοῦ πλησίον, βλέπει ὅτι αἱ μελαινῶν κηλίδες ἀποτελοῦνται ἐκ πλήθους ζωσῶν μυιῶν, αἵτινες, ἐφελευσθεῖσαι ὑπὸ τῆς ὀσμῆς τῆς ἰξώδους ταύτης ὕλης τοῦ χαρτίου πῖλου, προσκολλῶνται ἐκ τῶν ποδῶν καὶ τῶν πτερυγῶν, καὶ κινουνοῦνται ἀπονενοημένως, ὃ μόνον δὲν δύνανται νὰ ἐλευθερώσωσιν ἑαυτὰς, ἀλλὰ προσκολλῶνται ἐτι πλέον. Οὕτω δὲ δικαιουνοῦται διὰ τοῦ ἀναμφισβητήτου τούτου πα-

ραδείγματος αἱ κραυγαὶ τοῦ fly-catcher : Catch' em alive... all alive!...

Ἡ θέα τῶν μυιοθηρῶν τούτων, φοροῦντων τὴν γελοῖαν ταύτην τῆς ἀπόκρευς μίτραν, καὶ οἵτινες, ἔχοντες τὸ μὲν ἦθος ἐμβριθέστατον, τὸ δὲ ὄμμα ἄγρυπνον, ἀτενίζουσι πρὸς τὰς θυρίδας καὶ πρὸς τοὺς παρερχομένους, καὶ διαπορεύονται τὰ πεζοδρόμια τῆς μεγάλης πόλεως φέροντες ὑπὸ τὴν μασχάλην φάκελλον χάρτου πισσωτοῦ, εἶναι οὕτω γελοῖα, ὥστε πᾶς ξένος, βλέπων αὐτοὺς τὸ πρῶτον, ἴσταται ἐμβρόντητος... ἀνυψοῖ τοὺς βραχίονας καὶ καταλαμβάνεται ὑπ' ἀσβέστου γέλωτος.

Le gérant responsable P. LAGIER.